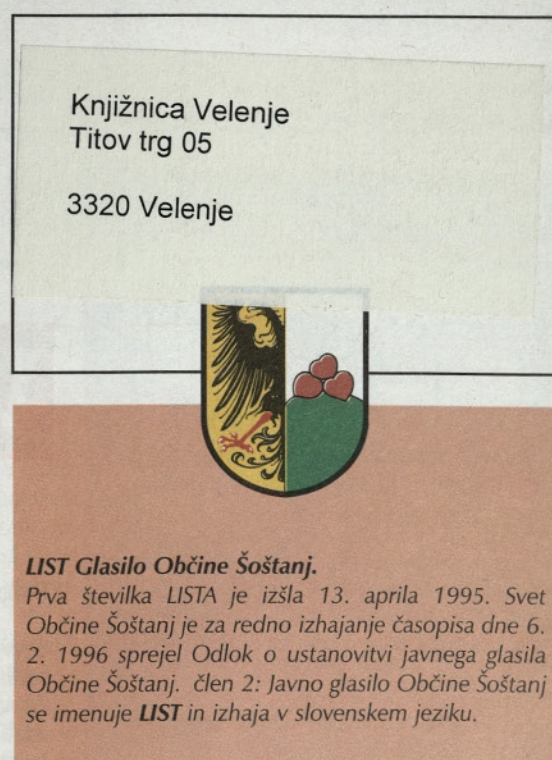
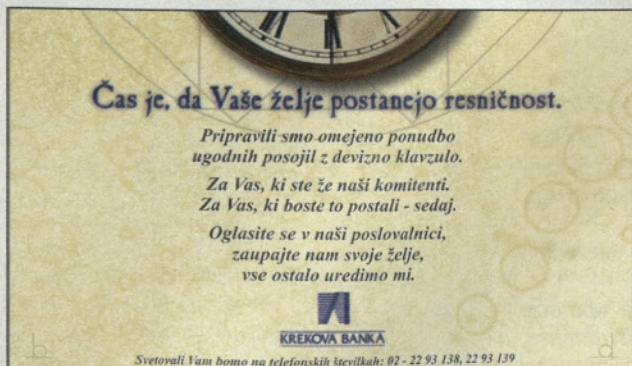
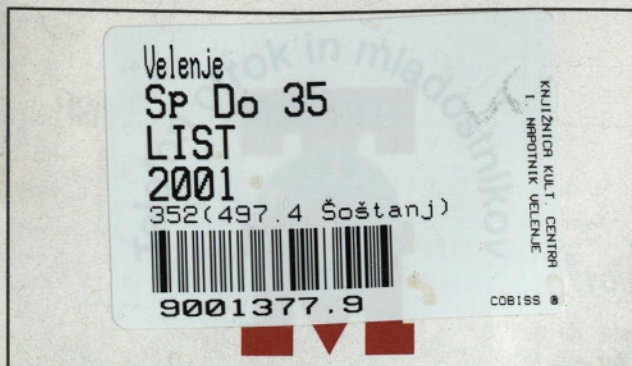

Bedaki?

V ponedeljek, 8. oktobra 2001, je na moj premični telefon prispelo kratko sporočilo z naslednjo vsebino: "Ker bedak si je zmislu tk osko cesto skos trg? Mislim, ze tk je crkna sostanj po se pa tole..." Več kot očitno je bilo, da je imel pisec v mislih prenovo Trga bratov Mravljakov v Šoštanju, na katerem se ravno v teh dneh že vidijo obrisi nove ureditve. Vprašanje je bilo seveda retorično, zakaj vsak bedak si lahko pred mostom, ki vodi z desne strani Pake na trg, ogleda napisno tablo z vsemi podatki, vključno z informacijo o projektantu nove ureditve. Pa sem zato sporočilo na moj premični telefon vzel kot retorično vprašanje "besnega" Šoštanjčana, ki se mu zdi vojni del skozi preurejen trg očitno preozek! Dejstvo, da je prišlo to nestrinjanje na moj telefon, sem samovšečno povezal z mojim uredništvom LIST-a - saj; zakaj bi mi pa sicer ljudje pošiljali kratka ali dolga sporočila? Sprejemam izziv. Kaj se bo izcimilo iz preurejenega trga, je težko vedeti točno, kot se pri urejanju našega okolja ne ve vedno vnaprej, kako bodo ureditve na koncu učinkovale. Vsekakor pa je mnogo stvari predvidljivih. Glavni namen, recimo mu kar GLAVNEGA TRGA, da se ne bomo mučili s tistimi brati, zagotovo ne sme biti tranzit motornega prometa na republiški cesti Velenje - Šoštanj - Črna, kar je v ne tako daljni zgodovini bil. Trg prav tako ne more biti namen-

jen razkladanju in nakladanju krmil in gnojil, kar se zaradi neurejene dostave z zadnje "fabriške" strani še vedno redno dogaja. Trg je že po sami definiciji odprt prostor, kjer se prodaja in kupuje raznovrstno blago, zlasti živila, in prostor, obdan

si je zmislu cesto po trgu?" Toda ljudem enostavno ne potegne, da je oženje vozne poti, ki pač sodi v našo dobo, velik korak k vrnitvi ugleda glavnemu trgu in komaj čakam že prej omenjeno ureditev dostave hišam na južni strani trga z zad-

Gorenje je kupilo TUŠ. Bo sedaj konec te sramote? (VEČ V PRILOGI LIST-A)

s stavbami, primeren za sestajanje ter zbiranje ljudi. Zato bi se besno kratko sporočilo na mojem premičnem telefonu pravilno glasilo: "Ker bedak

nje, sedaj še razpadajoče "fabriške" strani. Potem bomo lahko končno in za večno zaprli glavni trg za motorni promet. Takrat lahko pričakujemo, da bo ta trg postal shajališče meščanov in drugih obiskovalcev mesta, ki bodo z užitkom posedeli ob tej ali oni gostilnici, pokramljali z znanci in prijatelji, ne da bi jim bilo potrebno povzdigovati glasove, ko bi se skozi trg valili tovornjaki, avtomobili in druga vozila na bencinski pogon. V resnici je treba tako malo, da je človek v svojem življenju zadovoljen. In ravno tako malo, da ga kaj ujezi. Tudi ob domači hiši si ljudje običajno ne speljejo pot v garažo skozi vrtno utico. Niti ob njej. Zakaj bi bilo v mestu drugače? No, dopuščam možnost, da gre v primeru sporočila zgolj za še eno prenašanje idej iz tistih večno anonimnih krogov, ki se nikakor ne morejo sprijazniti, da bi se v Šoštanju kaj spremenilo na bolje. Promet skozi glavni trg pa je bil vedno zanimiv poligon za spuščanje megle, da ne rečemo gojišče prislovične slovenske "faušije". Ta, cepljena na nekatere šoštanjske specifičnosti, pa sodi že v drugo poglavje velike zgodbe o "zgodovinskih krivcah".

Peter Rezman

Stran 8,9

Za nami je občinski praznik.

Stran 11

Plavajoče lučke so razsvetlile spomin na Družmirje.

TURISTIČNA ZVEZA

IN

OBČINA ŠOŠTANJ
objavlja

JAVNO POVABILO K SODELOVANJU
PRI IZVEDBI DOGODKOV
VESELIH PRIČAKOVANJ NOVEGA LETA
2002

Središče dogajanj bo obnovljeni Trg bratov Mravljak, kjer bo ob tradicionalnih prireditvah v decembru, obešanju adventnih venčkov in Miklavževanju, ob petkih in sobotah potekal tudi novoletni sejem s ponudbo iz domače šrambe in peči ter izdelovalcev uporabnih in okrasnih predmetov, namenjenih novoletnemu obdarovanju in pričakovanju najdaljše noči.

K sodelovanju vabimo:

- turistična in druga društva, ki delujejo v občini,
- šoli, vrtec, oddelek glasbene šole in društva prijateljev mladine - za izvedbo novoletnih delavnic v Mestni galeriji,
- samostojne podjetnike, kmete in kmečka združenja, ki želijo sodelovati s prodajo svojih izdelkov na stojnicah,
- čebelarje, zeliščarje, svečarje,
- druge ustvarjalce in izdelovalce s ponudbo, ki je naravnana na novoletno vzdušje in dosega primerno kvaliteto raven.

Ponudbe z opisom bomo sprejemali na naslov: Turistična zveza Šoštanj, Trg svobode 12, Šoštanj, s pripisom "Ponudba za novoletne dejavnosti", do 15. 11. 2001..

Dodatne informacije dobite pri ga. Alenki Slatnar tel. 896 31 30 vsak delavnik med 8. in 13. uro.

Turistična zveza in
Uprava Občine Šoštanj

OBČINA ŠOŠTANJ

UPRAVA

Trg svobode 12, 3325 Šoštanj,
telefon: (03) 89 84 300, fax: (03) 89 84 333

Na podlagi Zakona o poslovnih stavbah in poslovnih prostorih (Uradni list SRS št. 18/74 in 34/88) in na podlagi 6.člena Pravilnika o pogojih za oddajo poslovnih prostorov v najem ter o določanju najemnini za poslovne prostore (Uradni list občine Šoštanj št. 4/97) objavljamo

JAVNI RAZPIS (ponovni)**ZA ODDAJO POSLOVNEGA PROSTORA V NAJEM**

Predmet oddaje sta poslovna prostora v 1. nadstropju občinske stavbe na Trgu svobode 12 v Šoštanju, z možnostjo souporabe sanitarij in skupnih prostorov, in sicer:

1. poslovni prostor površine 21,30 m², izklicna najemnina znaša 21.495,00 SIT;
2. poslovni prostor (2 povezana prostora) površine 66,07 m², izklicna najemnina 66.675,00 SIT.

Izklicna cena za poslovna prostora je brez DDV. Osnova za izračun izklicne najemnine za poslovne prostore je metodologija o merilih in načinu ugotavljanja vrednosti stanovanj in stanovanjskih hiš, predpisana s pravilnikom.

Poslovna prostora sta primeren za poslovne storitve in se oddajata za nedoločen čas.

Interesenti naj dostavijo pisne ponudbe priporočeno po pošti na naslov Občina Šoštanj, Trg svobode 12, Šoštanj s pripisom "Ne odpiraj - ponudba - Javni razpis za oddajo poslovnega prostora v najem" do vključno 05.11.2001 do 12.00 ure.

Ponudba naj vsebuje dejavnost ponudnika, ponujeno ceno za m² najemnine ter dokazilo o plačani varščini, ki znaša 3 mesečne izklicne najemnine, v znesku 64.485,00 SIT za poslovni prostor pod 1) in v znesku 200.025,00 SIT za poslovni prostor pod 2), na žiro račun Občine Šoštanj št.52800-630-10168. Varščina bo obračunana v najemnini ali vrnjena vlagatelju ponudbe v roku 3 dni od izbire najugodnejšega ponudnika.

Odpiranje ponudb opravi komisija, ki hkrati izloči prepozno prispele in nepopolne ponudbe. O izbiri najemnika bo na predlog komisije odločal župan. Vsi ponudniki bodo o izbiri pisno obveščeni.

OBČINA ŠOŠTANJ

107 MHz FM

tel
03 898 68 02

gsm/sms
041 371 111

mojradio@mojradio.com
www.mojradio.com

mojradio

DVIGNE SE DAN

(Prolog proslave ob občinskem prazniku – Šoštanj, 27. 9. 2001)

em.
Verjamem, da obstaja neke upanje.
Vera.
Iz teme in omame
tako svetla, da ti ni žal trenutka.
Zamujenega.
K srcu vzetega,
ko bi se morali prebujati.¹

Dvigne se Šoštanj.

Bogve kdaj so se tukaj naselili prvi ljudje in ali je res Tresimir odkril do dolino?

Za nas, ki svoj spomin vežemo v knjige, so ti kraji vstali iz anonimnosti okoli leta 1200.

Izmed treh šoštanjskih gradov leži najstarejši v razvalinah, imenovanih Pusti grad, mlajši, stoječ na vznožju Pustega gradu proti mestu, je izginil brez sledu in le najmlajši še gleda na mesto in njegovo početje. Kdaj so zgradili najstarejšega, ni znano. Vsekakor je ta grad leta 1199, ko se omenja njegov lastnik, že stal.²

Srednjeveški Šoštanj, pomembno postajališče na poti iz Savinjske doline na Koroško, je že takrat vezal nase zaselke in vasi ob tej poti in po obronkih, nad katerimi sta čepela še grad Katzenstein in Forhtenek. Morebiti je le propad Celjskih grofov preprečil Šoštanju podelitev mestnih pravic.

Dvigne se mesto.

Kdo ve, kakšne sile se pretakajo v ljudeh in med njimi, da se tudi iz nasprotij, jeze in celo sovraštva, cepljenega na nacionalizmu in ideologiji, lahko porodijo koristne stvari?

Na prelomu prejšnjega stoletja so na teh prostorih že tekale ločnice, danes znane kot razpoke med nemškimi in slovenskimi, pa tudi med bogatimi in revnimi;

ali pa lahko rečemo, da tudi med dobrim in zlim? In če je jezik merilo ločevanja, se je nemško, torej tuje in skoraj zanesljivo bogato, namnožilo v mestu. Okoli njega pa slovensko, torej domače in revno. Ali pa moremo reči tudi dobro v okolici in zlo v mestu? Ne moremo in ne smemo. Čas je potrdil pravilnost odločitve iz leta 1911, ko je takratni Shonestein dočkal čast mestnih pravic. Če Šoštanj teh ne bi dobil do leta 1940, jih do danes gotovo še ne bi!

Potrebno je še zapisati, da ne glede na to, kako je prišlo do povzdignjenja trga v mesto, je Šoštanj danes mesto ravno zaradi dejanj in aktivnosti, ki jih je izpeljal Hans Woschnagg do leta 1911. Vsekakor je dejanje tako pomembno

za zgodovino in današnji status mesta, da ga nikakor ne smemo več ignorirati ter ga je potrebno obeležiti in se ga spominjati z vso potrebno hvaležnostjo in zahvalo.³

Dvigne se občina.

Da, da! Vemo! A tokrat izpustimo tisočkrat ponovljene krivice, storjene temu mestu in tem vasem. Oblast je leta 1994 postavila zakon in vanj zapisala:

V Republiki Sloveniji se ustanovijo naslednje občine,:

Št. 116, Občina Šoštanj, ki obsegaja območje naslednjih naselij: Bele Vode, Družmirje, Florjan, Gaberke, Lokovica, Ravne, Skorno pri Šoštanju, Šentvid pri Zavodnjah, Šoštanj, Topolšica in Zavodnje.

Sedež Občine Šoštanj je v Šoštanju.⁴

Vsa naselja so enakovredna in enakopravna.

Zdaj jo imamo, to svojo občino. Že sedmo leto teče in občina je preživela rano otroštvo. Po sedmih letih pa pride novo obdobje, nova šola. Ne le simbolno, ampak tudi dejansko. Nova šola naj prinese nove kvalitete, ne le simbolno, ampak tudi dejansko.

V tej šoli se bodo stopile stare delitve, v tej šoli bo izginila ločnica, ki včasih še preseka našo občino. Nova šola bo ta prostor prevela z novo kvaliteto. V tej šoli se učenci ne bodo bali učiteljev, ampak se morajo tudi učitelji zgledovati po učencih, ki družno in veselo prvič prestopijo šolski prag! Ta šola bo nova graščina, nova trdnjava, ki bo vezala nase vsa naselja od Svetega Križa do Velikega Vrha, od Velikega Vrha do Slemenca! Naj v tej šoli semena novega dne vzkljujejo v srcih otrok, do bo vsak od njih zrasel v svobodnega človeka.

Vem.

Verjamem, da obstaja neke upanje.

Vera.

Iz teme in omame
tako svetla, da ti ni žal trenutka.

Dvigne se dan.

¹ Stojan Špegel, Verjamem, Zmeraj kot privikrat, 1996

² Franc Hribernik, Mesto Šoštanj, zgodovinski opis, ponatis 1998

³ Tone Ravnikar, Mesto Šoštanj, Nekaj dopolnil k Hribernikovi zgodovini Šoštanja, 1998

⁴ Uradni list RS št. 60/94 z dne 3. 10. 1994.

SEJA SVETA OBČINE ŠOŠTANJ

Septembrska seja sveta občine Šoštanj je potekala 17. 9. 2001. Vsi važnejši sklepi te seje pa so objavljeni v Uradnem listu občine Šoštanj št. 6/2000.

Svetniki so sprejeli Odlok o drugem rebalansu proračuna občine Šoštanj. Ta rebalans so narekovali predvsem spremenjeni - višji prihodki, kot so bili načrtovani v začetku tega leta. Teh pa se je nabralo malo več kot 250 milijonov tolarjev. Svetniki zato niso imeli pripomb in so potrdili drugi letošnji rebalans. Na odhodkovni strani so se občutno dvignili indeksi porabe pri urejanju glavnega trga v Šoštanju, ter na zaključku investicij vodovoda Pristava in vročevoda Lokovica. Visok porast je zabeležen tudi pri odkupu stanovanj, sanaciji naravnih nesreč in delovanju krajevnih skupnosti.

V nadaljevanju so svetniki potrdili program priprave in dopolnitve prostorskega dokumenta, ki bo omogočal izgradnjo nove šole. Je pa bil s predlaganega dnevnega reda umaknjen program priprave spremembe tistega prostorskega akta, ki velja za območje obrtne cone TUŠ. Sprememba je bila predlagana zaradi zagotovitve možnosti izgradnje avtosalona g. Vrčkovnika, ki bi na ta način sprostil zemljišče, ki ga bo občina rabila za izgradnjo šole. Ureditev tega prostora bo po tem, ko je Gorenje kupilo TUŠ-ev kompleks, potrebno rešiti v celoti in v skladu z interesi novega lastnika.

Svet občine je potrdil sklep, da se hiša na Koroški cesti 52, znana kot "peglez", ki je sicer v zelo slabem stanju, proda Mihui Kumru iz Šoštanja za vrednost 4.000.000,00 SIT.

Brez pripomb so svetniki sprejeli sklepa o nakupu in zamenjavi nepremičnin in sicer je občina zainteresirana odkupiti od Majde Finkšt njivo v površini 440 m² in zamenjavo parcele Rudija Vrčkovnika v površini 4096 m². Tudi s pomočjo teh sklepov bo mogoče zaokrožiti zemljišče, potrebno za izgradnjo šole.

Svet občine je imenoval **Matjaža Cesarja** v Svet zavoda Zdravstveni dom Velenje, **Natalijo Szabo** in **Matejo Ravnjak** v Svet Vrtca Šoštanj. Čisto na koncu je svet sprejel Dolgoročno strategijo razvoja občine Šoštanj, ki jo je svetnikom še enkrat povzela **mag. Cvetka Tinauer**, direktorica podjetja Perspektiva d.o.o., ki je to strategijo po naročilu Savinjsko-šaleške območne razvojne agencije, tudi izdelala. Svetniki tokrat niso imeli nobenih pobud, je pa pri tej zadnji točki **Drago Koren** (Nsi) kritiziral nekatere domnevne kršitve poslovnika pri vodenju seje in ocenil, da Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja, ki jo vodo **Boris Gomboc**, slabo opravlja svoje delo, in da iz njenih zapisnikov sploh ni razvidno, kaj ta komisija v resnici počenja.

Peter Rezman

OBČINA ŠOŠTANJ

UPRAVA

Trg svobode 12, 3325 Šoštanj,
telefon: (03) 89 84 300, fax: (03) 89 84 333

OBČINA ŠOŠTANJ v sodelovanju z KREKOVO BANKO
d.d. Maribor objavlja

RAZPIS
POSJOIL ZA POSPEŠEVANJE RAZVOJA MALEGA
GOSPODARSTVA
V OBČINI ŠOŠTANJ ZA LETO 2001

1.

Za posojilo lahko zaprosijo samostojni podjetniki in male gospodarske družbe, ki imajo kraj obratovalnice in kraj investicije na območju Občine Šoštanj.

2.

Skupni okvirni znesek posojil znaša 30.000.000 SIT.

3.

Posojila se dodeljujejo za naslednje namene:

- Nakup, graditev ali adaptacijo poslovnih prostorov
- Nakup nove opreme
- Ekološko sanacijo obstoječih dejavnosti oz. tehnoloških procesov
- Uvajanje novih tehnologij

4.

Posojilni pogoji so naslednji:

- Doba odplačila do 5 let
- Obrestna mera TOM + 2,5%
- Stroški in zavarovanje posojil v skladu s pogoji banke
- Posojilojemalci morajo biti kreditno sposobni

Vse informacije o najetju posojila in potrebni dokumentaciji so na voljo v Krekovi banki, PE Šoštanj, Kajuhov dom, pri gospe Vešniškovi, telefon 588 26 53, in na Občini Šoštanj, Trg svobode 12, pri gospodu Nežmahu, telefon 898 43 00.

Vloge oddajte do 30.10.2001 v Krekovi banki, Poslovalnici Šoštanj.

V roku 30 dni po končanem razpisu bo sprejet sklep o dodelitvi posojil, ki bo posredovan vsem prosilcem.

OBČINA ŠOŠTANJ in KREKOVA BANKA d.d.

NAŠE KRAJEVNE SKUPNOSTI

ZAVODNJE

Vsake pesmi (ceste) je enkrat konec Foto: Milojka Komprej

Po planu, ki si ga je zadala KS so v letošnjem letu cestišče Ročnik- Juvan posodobili z asfaltom. Odsek je dolg 430 m, pri posodabljanju pa so se izkazali tudi krajanji sami, tako, da je finančni zalogaj za krajevno skupnost malo manjši. Tone Potočnik predsednik KS je zadovoljen s pridobitvijo in se je pohvalno izrazil o domačinah, kakor tudi o izvajalcih del.

LOKOVICA

Lokoviški gasilci so ob delni pomoči KS Lokovica in občine Šoštanj uspešno posodobili območje pred gasilskim domom.

ŠENTVID

V poletnih mesecih so urejevali cestišča. Zaradi pomanjkanja denarja jim še vedno dela sive lase nedokončan vodovod "severna" veja. V teku pa je še urejanje dokumentacije v zvezi z domom krajanom.

Govor župana g. Milana Kopušarja, Šoštanj, 27. 9. 2001

Cenjene občanke in občani, spoštovane svetnice in svetniki, dragi gostje!

Veseli me, da smo se ponovno zbrali v dvorani našega hrama kulture, kjer se bomo za kratek hip ozrli na minulo leto in malo pogledali naprej.

Dovolite, da se še sam zahvalim vsem gostom, ki so nas počastili s svojim obiskom in dodali svoj kamenček v mozaik praznovanj. Iskren in vesel pozdrav tudi vsem članom Sveta Občine Šoštanj, predsednikom in članom svetov naših krajevnih skupnosti in tudi kolegicam in kolegom, zaposlenim na naši občinski upravi. Drugič imam priložnost in prijetno dolžnost, da vam in vsem občanom izrečem čestitke ob prazniku Občine Šoštanj.

Od leta 1995 dalje vsakega tridesetega septembra obeležimo svoj občinski praznik in se tako spomnimo dogodka pred 653 leti, ko je davnega 1348 leta, po pričevanju šoštanjskega kronista Franca Hribernika, Celjski grof Friderik podelil Šoštanju trške pravice. Letos v začetku poletja smo se spomnili tudi 90. obletnice podelitve mestnih pravic Šoštanju.

Na začetku današnje proslave oziroma svečane seje Sveta Občine Šoštanj se je recitatorka poetično sprehodila skozi zgodovino današnje šoštanjske občine, toda poudarek njenih besed je bil namenjen pogledu naprej in prepričan sem, da je tako prav. Rad bi, da skupaj ustvarjamo o nas novo podobo, svetlo in pozitivno. Ob tem pa ne bomo pozabili trdih izkušenj minulih desetletij, ki so nas naučile, da moramo sami poskrbeti zase. Vesel sem, da se to spoznanje letos odraža tudi v dejanjih nagrajencev, zaradi katerih jih bomo vsak čas povabili in jih počastili z najvišjimi priznanji naše občine.

Mesto Šoštanj je dalo ime naši občini. Morda si mesto zaradi letošnje 90-letnice zasluži v naših besedah in mislih malo več pozornosti, a rezultati našega dela kažejo na to, da v naši občini enakomerno skrbimo za vsa naselja, ki so zajeta v krajevnih skupnostih Bele Vode, Gaberke, Lokovica, Ravne, Skorno-Florjan, Šentvid, Šoštanj, Topolšica in Zavodnje. Status krajevnih skupnosti se je ponovno izkazal za koristno pridobitev. Morda letos celo bolj. Za nami je finančna konsolidacija občine in so tudi krajevne skupnosti občutile stiskanje proračunske vreče. Ravno zaradi svojega statusa pa so bile prav tako kot druga leta uspešne, tako v pogledu pridobljenih sredstev kot obsegu opravljenega dela.

Vem, da zaradi velike želje po novih pridobitvah ob finančni politiki, ki jo vodimo, včasih prihaja do hude krvi med pristojnimi iz občine in odgovornimi po krajevnih skupnostih. Danes, na praznik, lahko rečem, da so oboji, tako v krajevnih skupnostih kot občinski upravi, opravili dobro delo in trdno upam in verjamem, da bo tako tudi v naprej. K temu svoj del prisegajo tudi odločitve sveta občine. Te so pogosto na videz birokratske in nerazumljive, a nujno potrebne za zakonito, pošteno in transparentno delo vseh, ki smo dobili od volivcev mandat in zaupanje, da vodimo in upravljamo Občino Šoštanj.

Občinski praznik je vsako leto priložnost za enoletni pogled nazaj, čeprav župan in izvoljeni svetniki račun v resnici položijo vsaka štiri leta na volitvah. Vseeno pa se je nekako ustalila navada, da v času občinskih praznikov župani hitijo od ene do druge pridobitve, režejo trakove, odpirajo včasih nezaključene investicije in tako manifestirajo vtis svoje marljivosti in marljivost ljudi, ki skrbijo za občino.

Mi smo se letos odločili, da ne bomo za vsako ceno zaključevali raznih delovišč ravno ob prazniku, saj tistega, s čimer se lahko najbolj pohvalimo v minulemu letu, ni mogoče videti s prostimi očmi. Uspeli smo s finančno konsolidacijo občine, uredili smo transparentno poslovanje, kot se od nas zahteva, in za več kot štirikrat zmanjšali vsoto neporavnanih obveznosti, ki so se postopno kopičile od leta 1996 dalje.

Kljub temu lahko pozoren človek na vsakem koraku opazi naše aktivnosti in delo, tako v okoliških krajevnih skupnostih kot v samem mestu. Naj ob tej priložnosti naštejemo nekatere konkretne naloge, ki smo jih opravili ali so še v teku. V sami občinski hiši smo uredili prostore za izboljšanje dela na področju urejanja prostora in varovanja okolja ter Krajevni urad oziroma pisarno Upravne enote v Šoštanju. Na prvi pogled so to investicije v birokracijo. Toda področje urejanja prostora in varovanja okolja moramo okrepiti, da bomo kos izzivom, ki smo si jih postavili s spremembo prostorskih planskih

neizrabljene hiše vrnili takšne namembnosti, ki bodo privabile več ljudi v to staro mestno jedro. Kar se ostalih večjih del tiče, naj omenim priprave na investiciji v kanalizacijsko omrežje Gaberke in Aškerčeve ceste v Šoštanju, na večje sanacije plazov, predvsem plazu Novak-Draj-Dobnik in plazu pri Tesovniku. V polnem teku so priprave dveh velikih investicij, ki bodo koristile prav vsem našim občanom. To je celovita sanacija Zdravstvenega doma Šoštanj in izgradnja nove šole. Ob tem ne smemo pozabiti, da so nemoteno tekla vsa vzdrževalna dela tako na komunalnem kot cestnem področju in izvajale so se vse, z zakoni predpisane in prepotrebne naloge na področju družbenih dejavnosti, od zdravstva, sociale in otroškega varstva, do športa, rekreacije in kulture.

Priznam, da me je še v začetku leta skrbelo, ali bomo realizirali vse cilje, ki smo si jih zadali z odlokom o proračunu za letošnje leto. Danes teh skrbi nimam več, saj smo uspeli v tem času zapreti investicije, ki so bile izvedene v minulih letih in so nam včasih povzročale sive lase. To so: sanacija Doma kulture v Šoštanju vključno s selitvijo knjižnice, sanacija lokalnih cest Strmina, Konovšek in Florjan - Bele Vode, vodovod Gaberke - Pristava in sekundarni del istega s priključki, vodovod Lajše in vročevod Lokovica.

Doseženo finančno stanje pa je pogoj, da se bomo lahko v obdobju, ki je pred nami, bolj smelo lotili novih in že prej navedenih ciljev. Vsega tega ne bi bilo, če danes ne bi mogel spomniti na še en pomemben skupni uspeh. To je velika stopnja medsebojnega razumevanja v naši občini, pa naj bo to med posameznimi političnimi skupinami ali posameznimi krajevnimi skupnostmi. Tako ne zapravljamo preveč dragocenega časa in energije za neplodne razprave. V takšnem okolju ni težko snovati in delati in upam, da bodo tudi tista redka okolja in skupine ljudi, ki se jim zdi okvir naše občine pretesen, uvideli tudi potrebe drugih, ne le svoje.

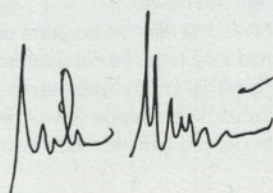
Lani ob tem času smo veliko besed namenili spremembi prostorskega plana, ki je pred naše upravne delavce, pred svet občine in pravzaprav vse občane, ki vidijo svojo perspektivo v Občini Šoštanj, postavil vrsto nalog. Letos je tik pred prazniki svet občine sprejel še en temeljni dokument, iz katerega se lahko razbere naša današnja podoba in naše možnosti ter cilji. To je dolgoročna strategija Občine Šoštanj.

Foto: Jože Miklavc

Dovolite, da ob samem zaključku ponovim misel iz zaključka te strategije, ki bi morala postati vodilo vsem, ki jim ljudje zaupajo vodenje naše občine: Vizija občine Šoštanj je postati gospodarsko in socialno močna občina, v kateri bodo njeni občani na podlagi kvalitetne ponudbe lahko zadovoljevali svoje kulturne, socialne, zdravstvene, ekonomske in druge življenjske ter poslovne potrebe.

ln sedaj je nastopil trenutek, da prostor odstopim našim letošnjim nagrajencem. Prej smo na platnu videli, da nam je zaupana skrb za lepo občino in upam, da snovalcem filma, ki so mu naredi naslov Dvigne se dan, ni bilo težko najti teh čudovitih prizorov. Mi se bomo trudili, da bodo snemalci v bodoče težko našli slabe slike. Naj se dvigne nov in s soncem obsijan dan, saj tudi sam, kot je bilo slišati verze na samem začetku proslave, vem in verjamem, da obstaja nekje upanje.

V nas samih!

SLOVESNO OB OBČINSKEM PRAZNIKU OBČINE ŠOŠTANJ

Osrednji dogodek občinskega praznika Občine Šoštanj je bila nedvomno slavnostna seja Sveta Občine Šoštanj, na dan praznika, 27. septembra ob 19. uri. V Kulturnem domu so najprej kot uverturo prikazali film avtorja Tomislava Čonkaša z naslovom **Dvigne se dan**, razglednica občine Šoštanj. Kot je kasneje med slavnostnim nagovorom dejal župan občine Šoštanj Milan Kopušar, je film slikovito prikazal lepoto doline, vseh naselij v občini in ljudi, ki tu živijo in ustvarjajo. Film je avtentično predstavila Klara Urbanc, ki je bila živa vodnica filmskih razglednic v filmu, na odru pa je s svojo podobo in izraznostjo spremnih besed položila filmske razglednice v naročja prisotnim nagrajencem in gostom.

Občina Šoštanj praznuje svoj praznik 30. september od leta 1995, datum pa so določili na osnovi pomembnega dogodka v zgodovini, ko je v letu 1348, celjski grof Friderik podelil Šoštanju trške pravice. Mesto Šoštanj je v letošnjem letu, v juniju, obeležilo 90 letnico mesta.

Župan Milan Kopušar je nato v slavnostnem nagovoru nanizal vrsto razlogov, ki vodijo Občinski svet, občinsko upravo in občane k težnjam za novimi, dogovori, nalogami in uspehi. Poleg številnih uspehov, ki so jih v minulemu letu dosegli skupaj s krajani, krajevnimi skupnostmi, podjetji, društvi ter različnimi izvajalci komunalnih in obrtnih del, je podčrtal dosežen nivo dialogov med političnimi strankami ter občinskimi delavci, člani sveta Občine Šoštanj in vpliv tega, prijaznejšega vzdušja na načrtovane naloge.

Nato je župan podelil občinske nagrade in priznanja zaslužnim občanom, oz. društvoma in športnemu klubu. Priznanji Občine Šoštanj so podelili PGD Topolšica (priznanje je prejel Herman Pergovnik) ter Odbojkarskemu klubu Šoštanj Topolšica (priznanje je prevzel Branko Sevcnikar), plaketo Občine Šoštanj pa je podelil Turistično olepševalnemu društvu Šoštanj, v roke predsedniku Petru Radoja. Najvišje priznanje Občine Šoštanj posamezniku, priznanje Častni občan, pa so podelili Jaroslavu Vrtačniku, direktorju Termoelektrarne Šoštanj.

Prelep večer so izpolnili pevci in godbeniki, ki so s kantato Janija Šuligoja, dirigenta Pihalnega orkestra "Zarja" Šoštanj ter ob sočasnem petju Mešanega pevskega zbora "Svoboda" Šoštanj, ki ga vodi Anka Jazbec, pričarali praznično vzdušje in spomine na minula leta, ko se je Občina Šoštanj kovala v lastnem potu in predvsem na lastnih izkušnjah in pameti. In kot kaže, bo prav ta, lastna pot, peljala v lepšo in uspešnejšo prihodnost.

Jože Miklavc

Več o prazničnih prireditvah na straneh 8 in 9.

BREZPALČEN OGLAS

Ste bili poškodovani v prometni nezgodi, doma ali na delovnem mestu? Želite primerno denarno odškodnino? Pokličite na telefonsko številko 031 781 411, vsak delavnik med 15.00 in 19.00. ODŠKODNINA d.o.o.

Spremljajte programe KRS!

KRS ŠOŠTANJ

OGLED DRŽAVNEGA ZBORA

ZDRUŽENA LISTA
socialnih demokratov

Petek, 28.09.2001. V meglenem jutru smo se zbrali člani ZLSD Šoštanj in naši simpatizerji ter se polni pričakovanja z avtobusom odpeljali v Ljubljano.

Zgradbo Državnega zbora smo si najprej ogledali od zunaj in z obžalovanjem ugotovili, da ni nihče prinesel s sabo fotoaparata. Ob dogovorjeni uri smo vstopili in varnostniki so imeli z nami polne roke dela: kdo smo, kaj smo, od kod smo, kaj tam sploh delamo, ali smo najavljeni, kje imamo imenski seznam naše skupine; na koncu pa, seveda, obvezni pregled torbic in nas s kamero.

Pričakal nas je prijazni gospod Uroš Pirnat, katerega razlago smo z zanimanjem kar požirali. Najprej nam je pokazal in razložil vsebino fresk, ki so naslikane na vseh štirih stenah na hodniku pred veliko dvorano, kjer zasedajo poslanci. Ogledali smo si tudi največjo dvorano, kjer zasedajo komisije in odbori. Opremljena je s kabinami za sinhrono prevajanje, kadar pridejo na poslovne sestanke tuji državniki.

Veliko dvorano, kjer zasedajo poslanci, smo si ogledali z balkona. Gospod Pirnat nam je ob tej priložnosti razložil in pokazal, kakšno "razkošje" imajo poslanci v tej novi dvorani. Omenil je, da je to ena najbolj moderno opremljenih dvoran v Evropi.

Gospod Pirnat nam je še razložil, da je dvorana grajena okroglo zato, da se vsi poslanci vidijo med sabo, v novi postavitvi pa je tudi nekaj simbolike: v starih časih so mestni veljaki sedeli v krogu okoli lipe in sestankovali.

Povedal nam je še, da je celotna zgradba zgrajena

iz slovenskih materialov. V vsakem nadstropju je slovenski marmor iz različnih krajev Slovenije. Videli smo tudi nekaj prelepih mozaikov, sestavljenih iz različnih barv kamnov.

V starem delu, kjer imajo svoje pisarne poslanci in poslanske skupine, nas je sprejel poslanec Bojan Kontič, ki je, na našo pobudo, uredil vse potrebno za ta obisk. Kasneje sta se nam pridružila še poslanec in župan Občine Šoštanj Milan Kopušar in njegov strankarski kolega, tudi poslanec Jože Kavtičnik. Ker smo bili v istem prostoru Šoštanjčani in Velenjčani, je beseda nanese tudi na Preloge, ve se, kdo je v besedni diskusiji zmagal, zaradi številčne premoči. Postregli so nas tudi s kavo in sokovi.

Na koncu našega "pohajkovanja" po Državnem zboru smo si ogledali še prostore poslanske skupine ZLSD in prostore predsednika komisije za poslovniki Kontiča.

Državni zbor smo zapustili polni globokih vtisov, mogoče malce razočarani, ker nismo videli zasedanja v živo, pa saj ga lahko spremljamo doma preko TV, smo si rekli.

Da ne bi prehitro končali izleta, smo se odpravili še na prehod ob Ljubljani do Stare Ljubljane.

Nazaj grede smo se ustavili še v Domžalah na kosilu in seveda na Trojanah, kjer smo pokupili vse krofe.

Ob vrnitvi v Šoštanj smo si še obljubili, da bomo takšne skupne izlete zanesljivo še večkrat ponovili, letos pa se bomo dobili še na enem pikniku!

Tajnik OO ZLSD Šoštanj
Cvetka Dražnik Ladinec

RAZPRODAJA UDARNIŠKEGA DELA

Vseslovensko združenje upravičencev do vračila vlaganj v telekomunikacijsko omrežje, ki ima sedež na Trgu osvoboditve 7, 2235, Lenart v Slovenskih goricah, je po svojem predstavniku za območje Saleške in Koroške regije Ivanu Valenčaku iz Škal poslalo konec avgusta dopis vsem krajevnim skupnostim, ki ne sodijo v urbana oziroma mestna naselja. Poziv je bil namenjen tudi vsem KS v naši občini razen KS Šoštanj, bistvo tega poziva pa je bilo, da bi vsa okolja, ki so v obdobju od 18. 5. 1974, do 3. 7. 1993 sofinancirala izgradnjo telekomunikacijskega omrežja, vložila zahtevek za vračilo teh sredstev, in sicer v višini, ki presega povprečno višino vplačil za telefonski priključek, ki ga je bilo mogoče kupiti na območju urbanih in mestnih naselij. Gre torej za iniciativni odbor oziroma civilno združenje, ki želi od Telekomoma oziroma države vračilo tistih sredstev, ki so jih posamezniki v obdobju prejnjše in tudi delno sedanje države v različnih načini vlagali v razvoj tega omrežja. Očitek pristojnih ministrov prejšnje in sedanje vlade, izjemšji kratko obdobje "Bajukove vlade" je ta, da bi na ta način lahko sprožili plaz zahtevkov, saj se je na podobne načine gradila vsa infrastruktura od cest, vodovodov, kanalizacij do družbenih dejavnosti itd. in bi ta vračila lahko spravila državo v bankrot. Odgovor združenja je, da ni mogoče zahtevati vložkov za tiste investicije, ki so ostale v "družbeni" lasti in so postali last države, občin, javnih podjetij in javnih zavodov.

Zahteva za vračilo vložkov v telekomunikacijsko omrežje je posledica nameravane privatizacije Telekomoma, saj bi država na ta način prodala in se okoristila z vložki in delom posameznikov, ki so v preteklosti visoko preplačali telefonske priključke izven urbanih naselij. Izračunana sredstva pa niso zanemarljiva, saj se gibljejo v tolaški protivrednosti od 5 do 9 tisoč DEM na posameznika. Za primer povejmo, da je KS Škale pripravila malo nižji zahtevek od 550.000,00 DEM, do katerih bi bilo opravičeno 107 vlagateljev. Problem individualnih vložkov v telefonsko omrežje izven urbanih naselij se je enotno rešil za vse državljane Slovenije šele leta 1993. Od tega leta dalje je takratni PTT moral vračati vložke za vse pogodbe, ki

so bile višje od 2000 DEM, oziroma so bili ti vložki obravnavani, kot posojilo, ki jih je PTT z novčaitvijo vrednostnih papirjev vrnil v roku treh let.

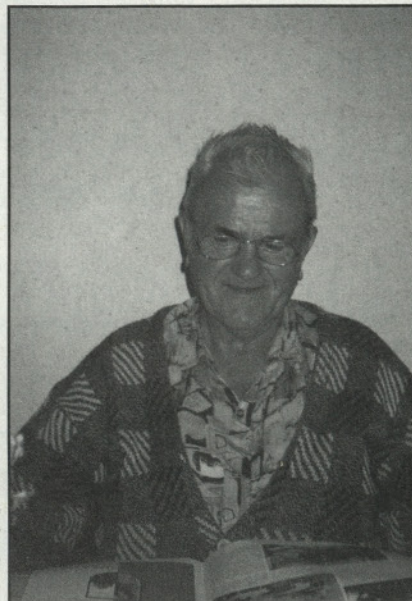
Vlada je ob sprejetju Zakona o telekomunikacijah obljubila, da bo v pol leta pripravila poseben zakon o teh vračanjih. Šest mesece je mimo in ena ključnih informacij za vlado pa tudi kasneje za poslance, je višina vseh sredstev v Sloveniji, ki bi se posameznikom izplačali v primeru prodaje in iz deleža prodaje Telekomoma. Zato združenje apelira na vse, ki imajo urejeno dokumentacijo, da te zahtevek posredujejo pristojnemu ministristvu, lahko pa tudi združenju, ki ga bo posredovalo na pravo mesto.

"Zavedamo se, da brez pritiskov ne bo šlo. Če bo treba, bomo zahtevali o tej zadevi razpis referendum," je pribil Ivan Valenčak, saj je en poskus v preteklosti pokazal, da jim ne bo težko zbrati potrebno število podpisov.

V združenju so tudi pripravljene na določene "odpustke", vseeno pa so svoje trdne namere združili v sedem stalšč, ki jim služijo pri njihovem delu. Tako vztrajajo, da mora biti vračanje prekomernih vložkov v telekomunikacijsko omrežje Republike Slovenije urejeno z zakonom in da pri pripravi tega zakona sodeluje tudi združenje. Vložki se lahko vrnejo v obliki denarja z obrestmi ali delnicah Telekomoma po nominalni vrednosti, odvisno od prodaje ali dokapitalizacije Telekomoma. Vrne naj se plačilo nad takratno povprečno ceno telefonskega priključka v urbanih sredinah, kjer je omrežje že obstajalo, in sicer v celoti in enkratnem znesku, in to takoj po sprejetem oziroma ob prvem delnem lastninjenju Telekomoma.

Združenje bo pripravilo enoten vzorec zahtevka, vendar naj tisti, ki so v preteklosti vodili investicije širitve telekomunikacijskega omrežja, vseeno pripravijo zahtevek po lastni dokumentaciji. Zahtevek o vračilu pa naj bi vlagale lokalne skupnosti ali posamezniki, ki so sklepali pogodbe s PTT, dobavitelji opreme ali izvajalci del. Vsekakor je sedaj na potezi vlada RS, da skladno s svojo obljubo pripravi zakon in ga uskladi z interesi vlagateljev, zbranih v Vseslovenskem združenju upravičencev do vračila vlaganj v telekomunikacijsko omrežje.

Peter Rezman

Ivan Valenčak – z našim Listom

Foto: LIST

Prometni kotiček št. 9

Matjaž Cesar

Prišel je oktober, prvi jesenski mesec, ki s sabo prinaša sadove pridnega dela v zgodnji pomladi. No, da smo zares močno kmetijsko orientirana občina, nam je pokazalo kar nekaj blata na voziščih, ki pa ga je dež že spral. Nobeden od okoliških krajev v naši občini ni bil izjema. Bilo pa je opaziti prve cvetke kljub jesenskemu času. Nekaj povzročiteljev te nevarne nesnage je le bilo pozornih do ostalih udeležencev v prometu in so vozišče sami počistili. Vsi ostali se, kot izgleda, zanašajo na to, da pač v naši občini še nimamo nadzornika, ki bi na to početje tudi opozarjal in ga sankcioniral. Vendar pa se ne zavedajo, da v primeru nesreče odgovarjajo za posledice. Tudi naše šolarje smo v prvih dneh po počitnicah varno pripeljali v šolo in domov. Pri tem so nam pomagali pridni vzdrževalci cest, prometna policija, člani avto moto društev in nekateri starši ter babice in dedki. Naj tako ostane skozi celo šolsko leto!

Tokratni kotiček nam prinaša zelo zavito problematiko in s tem šesto kritično točko na glavni cesti skozi Šoštanj. To je pravokotni ovinek pri bivši trgovini "Najejmo se." Ta ovinek je najbolj ozko prometno grlo v Šoštanju. Sama kvaliteta vozišča po prenovi izpred treh let dovoljuje dokaj visoke hitrosti v ovinku samem, vendar se na žalost na asfaltni prevleki že kažejo dokaj velike razpoke, ki bodo že v letošnji zimi pričele ovirati promet. Za varnost pešcev na pločniku skrbi visoka varovalna ograja, ki pa je že leto in pol poškodovana, pa se pristojnim ne mudi z obnovo. Občina je pred dvema letoma poskrbela tudi za varnostno ogledalo, ki voznikom omogoča večjo preglednost in lažjo vožnjo. Podjetje, ki skrbi za vzdrževanje republiške ceste, do sedaj še niti eno leto ni zarisalo enake sredinske črte, ki deli vozišče na dva enaka dela. Eno leto je sredinska črta prekinjena, drugo leto pa neprekinjena. V tako ostrem ovinku bi vsekakor morala biti neprekinjena, vendar pa bi morali v tem primeru prepovedati vožnjo skozi ta ovinek vsem

avtobusom in kamionom, ker le-ti ne morejo skozenj brez tega, da prevozijo sredinsko črto. To dokazuje tudi slika tovornega vozila, katerega voznik je pristal, da ga posnamemo. Druga pa kaže ozkost ovinka iz druge strani. Voznikov teh dveh vozil nismo uspeli naprositi za dovoljenje, da jih posnamemo, saj sta že odpeljala dalje. Sicer pa mnogim voznikom osebnih vozil niti prekinjena niti cela črta ne pomagata pri varni vožnji, saj ju veselo prevozijo ali po domače sekajo ovinek, pa naj bo to potrebno ali ne. Stanujem v bližini tega ovinka in sem zato do sedaj že videl kar nekaj prometnih nesreč, ki so se na srečo končale le z materialno škodo in lažjimi telesnimi poškodbami. V obeh smereh vožnje v ovinek do sedaj pristojni strokovnjaki niso zmogli dovolj energije in znanja

Foto: Zdravko Kočevar

za postavitev trikotnih znakov za označitev ostrega ovinka. Niso redki primeri, ko se voznik, ki ne pozna vozišča, ustavi šele na levem voznem pasu, kadar se pripelje iz smeri stare bencinske črpalke. Ob tem, da poškodovano vozišče pred ovinkom iz smeri železniške proge povzroča poškodbe na stavbah ob njem, pa je ta poškodba dobrodošla, saj večina normalnih voznikov zmanjša hitrost že pred ovinkom in s tem nevede prispeva k večji varnosti. Morda pa vzdrževalec ceste ne popravi poškodovanega vozišča iz razloga dvakratnega prihranka, saj če bi poškodbo saniral, bi potem zaradi prevelikih hitrosti moral postaviti še opozorilne

Foto: Zdravko Kočevar

znake. Človek se kar ne more načuditi, kako premeteni so naši strokovnjaki za ceste. Zanima me, ali bi bilo stanje na tej cesti podobno, če bi le-ta bila v Ljubljani. Verjetno ne! Pa končajmo z opozorilom. Vozimo strpno in počasi v vseh naseljih! Še posebej veliko pozornost pa namenimo danes opisanemu ostremu ovinku.

Naslednja tema pa bo prava poslastica. Pisati želim o naslednji kritični točki na državni cesti skozi občino. To pa je križišče naše ceste z enotimo železniško progo, ki bo morda že v bližnji prihodnosti dvotirna in čez leta tudi elektrificirana.

IZOBRAŽEVANJE V LOGU

Pred mesecem dni se je Občinski štab za civilno zaščito Občine Šoštanj udeležil strokovnega izobraževanja na temo Plazovi, ki se je odvijala v Logu pod Mangartom. Za to zvrst izobraževanja vlada velik interes, saj se odvijata na plazišču Stožce, kjer je v noči 17. novembra 2000 zemeljski plaz spremenil podobo te gorske doline in terjal življenja sedmih prebivalcev Loga.

Zborna mesto za udeležence je bilo na slovenski strani mejnega prehoda Predel, do kamor je najhitrejši pristop preko Italije. Čeprav smo bili o dogajanjih pod Mangartom dobro obveščeni, nas je prvi stik s to naravno katastrofo močno presenetil, saj je njena razsežnost izjemna in deluje grozljivo v celotni dolžini petih kilometrov. Površina plazišča, na katerem se je sprožilo 1,5 milijona kubičnih metrov plazine, presega velikost 20 ha. Plazenje tal, ki je kasneje preraslo v največjo slovensko naravno katastrofo te vrste, se je pričelo 15. novembra, ko je zaradi posledic dolgotrajnega jesenskega deževja in manjših potresnih sunkov zemeljski plaz prekinil cestno povezavo Predel - Strmec, porušil most in se ustavil v strugi reke Predelice. Republiški in občinski organi za zaščito in reševanje, so po ogledu situacije vzpostavili prve varnostne ukrepe.

Ocenili so, da bi v primeru napredovanja plazu bili ogroženi prebivalci Gornjega Loga, zato so le-te izselili. Žal so prebivalci podcenjevali stopnjo nevarnosti in se vsilili nazaj v domove. 17. novembra se je nekaj minut po polnoči pričela odvijati prava drama, saj se je pod Mangartsko planino sprožil še drugi bistveno večji plaz, za katerega ocenjujejo, da se je s hitrostjo 8 do 15 m/sek. pomikal proti vasi Gornji Log, ki jo je dosegel v petih minutah. Časa za umik ni bilo več, zato je za posledicami rušitve objektov in zasutja umrlo sedem prebivalcev. Tudi gasilske enote, ki so na področju plazišča nadzorovale stanje, so se rešile v zadnjem

trenutku. Porušenih ali poškodovanih je bilo 19 hiš, da o poškodbah naravnega okolja ne govorimo. Struge Predelice, ki je bila znana po adrenalinskih sprostivah v njenih kanjonih, ni več, prav tako dveh mostov in cestišča na Mangart. Skupno se je sprožilo 1,5 milijona m3 plazine, ki so jo poimenovali Murasti tok in so se s to obliko srečali prvič. Danes še vedno grozi pol milijona m3 plazine, ki se je ustavila na plazišču, zato so se odločili za več ukrepov, s katerimi bodo stabilizirali zemljišče in omogočili varno življenje v Logu. Celotno področje danes je eno samo veliko gradbišče, kjer z gradbenimi posegi sanirajo posledice in z odvajanjem vode iz struge Predelice in Koritnice poskušajo področje čim bolj osušiti in utrditi. Za varnost delavcev in prebivalcev je poskrbljeno s mobilnim alarmnim sistemom, ki se aktivira na osnovi najmanjšega premika plazine na merilnih točkah. V Log se življenje počasi vrača in normalizira, ostaja pa grenko spoznanje, da ta idilična gorska vasica v Julijskih Alpah nikoli več ne bo to, kar je bila.

Za pot proti domu smo si izbrali gorski prelaz Vršič, samo potovanje pa izkoristili za razmišljanje o ukrepanju in delovanju sil za zaščito in reševanje ob podobnih katastrofah. Čeprav dosedanje ocene v

Občini Šoštanj ne predvidevajo nevarnosti tako velikih razsežnosti, nas manjši plazovi redno opozarjajo in zavezujejo na pripravljenost. V največ primerih se narava odzove prav zaradi napak, katerih povzročitelji smo mi sami.

Ker se v tem trenutku v Zgornji Savinjski dolini še vedno ubadajo s problemom drsenja Macesnikovega plazu nad Solčavo, lahko samo upamo, da bodo z ustreznimi tehničnimi ukrepi ustavili to grožnjo, ki postaja vedno bolj pereča in navdaja prebivalce Solčave z veliko negotovostjo.

Poveljnik CZ občine Šoštanj
Danilo Čebul ml.

Pogled na del plazišča Stožce v času sanacije

Danilo Čebul

BLUES

Podjetje za usposabljanje in zaposlovanje invalidov, d.o.o.

INVALIDSKA PODJETJA OLAJŠAVE NISO "NEBEŠKA MANA"

Številke, ki jih je objavila Agencija RS za plačilni promet o poslovanju invalidskih podjetij v letu 2000, so ponovno ovrgle zmotno prepričanje v javnosti, da je status invalidskega podjetja "nebeška mana". Uspevajo samo tržno naravnana invalidska podjetja z dobrimi programi, jasno razvojno strategijo in sposobnim vodstvom.

Agencija je zbrala podatke za 140 slovenskih invalidskih podjetij (od 149), od katerih jih je 96 poslovalo z dobičkom, 32 z izgubo in 12 s "pozitivno ničlo". V primerjavi s preteklimi leti se je položaj sicer izboljšal, vendar na račun nizkih plač in s hipoteko kritih izgub iz preteklih let. Čisti dobiček v 96 podjetjih je znašal nekaj manj kot 2 milijardi in pol tolarjev, vsota čiste izgube v 32 invalidskih podjetjih pa je znašala nekaj manj kot 704 milijone tolarjev. Zaskrbljujoče pa je dejstvo, da kumulirane nekritične izgube iz tekočega in preteklih let znašajo skoraj 4 milijarde SIT, kar je kar 73% osnovnega kapitala vseh invalidskih podjetij. To pa kaže na kapitalsko neustreznost dejavnosti.

Podatki o plačah povedo, da je povprečna mesečna bruto plača znašala komaj 138.451 tolarjev in je zaostajala za republiškim povprečjem kar za 27,7%. Tudi kazalniki gospodarnosti, donosnosti in dohodkovnosti zaostajajo za republiškim povprečjem za 25 do 35%, kar kaže na neustrezen ekonomski položaj invalidskih podjetij.

Famo, da invalidska podjetja dobro živijo na račun olajšav, ki jim jih velikodušno priznava država, razbije že dejstvo, da olajšave znašajo približno toliko kot davki, ki jih plačujejo invalidska podjetja v obliki DDV in dohodnine. Na prvi pogled tudi to ne izgleda slabo, toda treba je vedeti, da je bilo v lanskem letu v invalidskih podjetjih zaposlenih 10509 delavcev, od teh pa je bilo kar 5379 invalidov. Produktivnost zaposlenih invalidov pa se nikakor ne more kosati s produktivnostjo zdravih delavcev.

Invalidska podjetja opravljajo tudi enega temeljnih poslanstev socialne države - hendikepiranim osebam zagotavljajo vključenost v družbo, delo, skozi ustvarjalnost pa tudi socialno in ekonomsko samozavest. Si lahko predstavljate ekonomsko breme, ki bi ga nosila država za vzdrževanje minimalnega socialnega statusa teh 5379 invalidov, če bi bili ti nezaposleni? Si lahko predstavljate stroške socialnih služb, ki bi se morale ukvarjati s temi ekonomsko getoiziranimi osebami?

Zato je naloga države, ki se deklarira za socialno in ki ekonomsko razmišlja, da z vsemi vzvodi, ki jih ima, spodbuja razvoj invalidskih podjetij in podjetništva. Vsak produktivno zaposlen invalid je olajšava za državni proračun. Pa ne samo to! Vsak produktivno zaposlen invalid je en zadovoljen državljani več!

Janez Pušnik

Blues štipendira mlade tenisače POMOČ MLADIM ŠPORTNIKOM

Blues d.o.o. iz Družmirja, podjetje za usposabljanje in zaposlovanje invalidov, skrbi tudi za vzgojo mladih. Ne samo, da je bilo glavni sponzor Državnega prvenstva v tenisu za dečke in deklice za leto 2001, njihova skrb je namenjena tudi posameznikom. Odločili so se pomagati trem najbolj nadebudnim tenisačem, ki so se potrdili na tem prvenstvu.

Do svečanega podpisa pogodbe o štipendiranju je prišlo 27. septembra, ko so v sproščenem vzdušju in ob vzpodbudnih besedah direktorja podjetja Blues gospoda Jožeta Angelija trije mladi tenisači podpisali listino, s katero bodo laže uresničevali svoje športne ambicije. S svojim uspehom na prvenstvu, kjer sta bila državna prvaka v kategoriji deklic in dečkov do 14 let, sta si štipendijo prislužila Luka Ocvirk in Maša Zec Peškirič, kot

Direktor Jože Angeli s svojimi varovanci.

Milojka Komprej

on je po Angelijevih besedah tisti, ki je prvi opozoril na pomembnost take vrste pomoči mlademu človeku, ki si s športom ne čvrsti samo telesa, temveč goji tudi pozitivnega duha.

Milojka Komprej

PRVO SREČANJE PODJETNIKOV LETA

V petek, 21. septembra, je bilo v šoštanjki Vili Široko prvo srečanje podjetnikov leta, ki ga je pripravilo podjetje Blues iz Šoštanja v sodelovanju z revijo Podjetnik. Uspešneži preteklih desetih let so spregovorili o konkretnih skupnih poslovnih nastopih, izmenjali informacije in osvojili spoznanje, da so lahko s kupnimi močmi močnejši, ko gre za dialog z državo o ključnih pogojih za razvoj podjetništva. Zanimivo je bilo prisluhniti gostu srečanja svetovno znanemu podjetniku dr. Bertu Twaalhovenu, med drugim tudi enemu od ustanoviteljev združenja gazel Growth Plus. Delovno društvo je bilo še okrepljeno s podpisom pisma o nameri o ustanovitvi slovenske sekcije evropskega združenja gazel.

Srečali so se podjetniki oziroma podjetja, ki so v obdobju desetih let ustvarila 1500 novih delovnih mest, samo v lanskem letu pa so skupno "pridelali" preko 162 milijonov DEM prihodka ter 46.800 DEM dodane vrednosti na zaposlenega. Pobudnik prvega srečanja te vrste

je bil lanskoletni podjetnik leta, direktor podjetja Blues Jože Angeli. Podjetja, kot so: Edigs iz Domžal, A.J. Kogoj Miren pri Gorici, Hermes Softlab Ljubljana, Ikom Grosuplje, Seaway Bled, Hyla Ljubljane Črnuče, Goltes Snowboarding Trbovlje, LE Tehnika Kranj, Tipro Keyboards Ljubljana Grosuplje, Blues Šoštanj in Smartcom Ljubljana Črnuče ter njihove blagovne znamke, niso znana samo v Sloveniji, temveč v svetu, z njimi se v poslovnem smislu spogledujejo od samega začetka poslovanja. Izobrazbena struktura zaposlenih v teh podjetjih je razmeroma visoka. Dr. Bert Twaalhoven, podjetnik svetovnega slovesa, ki je v svoji karieri ustanovil preko 200 podjetij, je skupaj z direktorjem Visoke strokovne šole za podjetništvo Vilijem Pšeničnjem podpisal pismo o nameri o ustanovitvi slovenske sekcije evropskega združenja gazel Growth Plus, katere jedro so prav gotovo podjetniki leta, ki so ustanovitev sekcije tudi podprli.

Milojka Komprej

ČE DOLGO ŽIVIŠ, VEČ VEŠ

Ljudmila Ježovnik

Z gospo Ljudmilo Ježovnik je tako lepo kramljati. Pravzaprav jo je bolj zanimivo poslušati, kajti veliko zanimivega ve. Tudi sama je rekla: "Lepo je, če človek dolgo živi, potem toliko več ve." In v devetdesetih letih se seveda nabere.

18. septembra letos jih je gospa Ljudmila dopolnila devetdeset, a je krepko in čilo nazdravila zbrani družbi, ki je proslavljala skupaj z njo na sinovem vikendu. Zakaj tudi ne, zdravje ji, hvala Bogu, še kar služi, čila je in bistrega duha ter tako ostrega spomina, da sem bila ob svojem obisku nemalo presenečena, ko je obnavljala dogodke iz svoje rane mladosti, kot bi se zgodili včeraj. Sicer pa se ne bi smela čuditi, kajti gospo Ljudmilo poznam že dolgo in sem tudi brala njen življenjepis, ki ga je sama sestavila za svoj 83. rojstni dan. Že takrat sem bila presenečena, kako jasno se vidijo slike iz preteklosti v njenem spominu.

Kumrova Ljudmila se je rodila v Topolšici in skupaj s sestrami preživela 1. svetovno vojno brez očeta, ki je bil mobiliziran. Ko je bila večja, je dokončala šolo in delala v Topolšici kot strežnica v bol-

foto: Milojka Komprej

"Delaj z veseljem in zadovoljstvom pa bodeš dolgo živeti!" pravi ljudski pregovor, ki za Ljudmilo prav gotovo velja. "In da bi bila še naprej zdrava," bi dodali mi.

Milojka Komprej

PODOKNICA V GABERKAH ZA ROZALIJO ČAS

Za zaključno Podoknico so bile letos izbrane Gaberke, priredilo jo je kulturno turistično društvo Gaberke. Glavni pobudnik je bil Franc Štehar.

Prireditve je bila namenjena vsem Gaberčanom in širši okolici. Slavljenka Rozalija Čas je ena izmed najstarejših krajanek, predvsem pa je vrsto let zelo aktivna v Kulturnici. Bila je ganjena do solz, obenem pa se je zahvalila Kulturnici in vsem Gaberčanom za takšno čast in zaupanje. Prizorišče je bilo lepo okrašeno, za kar gre zahvala Alojziji Borovšek in Elici Zaveršnik. Za dobro vzdušje so poskrbeli godci Roberta Goličnika ter pevka Aleksandra Cavnik.

Opis kraja je podal Dejan Špital. Za prevoz Podokničarja je poskrbel kočijaž Franc Ostrovršnik z lepo okrašeno kočijo, prireditve pa so popestrili tudi jezdec Šaleške konjenice. Gaberški gasilci so s 15 curki razpršili morebitni prah izpod konjskih kopit. Obenem je bila tudi 15. obletnica Podoknice Nedeljskega. Štirje kovači so bili pod streho na tovarnjaku Mirana Cavnika. Torto za pogostitev mladih je prispevala slaščičarna Miš maš iz Šoštanja. Sam Podokničar je upihnil svečke.

Podokničar in izvoljenka Rozalija Čas.

Magda Lampret

gasilski dom, kjer je potem trajala zabava in pa dobro razpoloženje pozno v noč. Organizatorji se zahvaljujejo tudi gaberškim gospodinjam za dober domač kruh in pecivo.

Skoraj teden pred prireditvijo je Stane Grudnik poskrbel za dobro oglaševanje.

Za slavljenko Rozalijo Čas pa so ves čas hčere, vnukinje in še pravnukinja navijale, da bi pregnala slučajno tremo.

Magda Lampret

nišnici. Prva ljubezen je bila tudi prava, leta 1934 se je poročila z možem Jožetom in rodila sta se jima dva otroka: hči Jožica in sin Milan, ki sta jima ustvarila dom na Goricah. Pod težkimi pogoji sta v Šoštanju odprla mesnico in preživela vojno viroh, ki jima ni prizanesla. Tistih časov se Ljudmila spominja kot najtežjih, saj sta bila kot obveščevalca partizanov izdana in se je mož komaj rešil taborišča smrti. Takrat je vložila vse napore in vsa poznanstva, da ga je rešila. Svobodni čas je prinesel nekoliko lepše življenje v katerem sta se z možem posvečala kmetijstvu in živinoreji ter sadjarstvu. Sin in hči sta se poročila, prišli so vnuki in tudi pravnuki. V letu 1984 sta z možem praznovala zlato, leta 1994 v februarju pa biserno poroko, ki sta jo sklenila na Novi Štiti. Tja še vedno zahaja, čeprav zdaj sama, kajti moža žal ni več.

Intervju z Vilmo Fece, vodjo oddelka Ekologija in analizna kemija v Gorenju d.d.

Gorenje ... najboljši sosed

Vilma Fece, vi ste rojena Šoštanjčanka?

Sem rojena Lokovičanka. Mama je iz Lokovice, oče pa Dravograjčan, ki je prišel v Šoštanj v času izgradnje elektrarne, tako da sem "elektrarniško dete". V pravem lokal-patriotskem duhu sem se kasneje tudi poročila z domačinom.

Srednja šola, študij?

Po končani osnovni šoli Bibe Ročka sem končala gimnazijo v Velenju, nato pa odšla študirati kemijsko tehnologijo v Maribor. Kasneje sem zajadrala še med študente organizacijskega managementa, kjer vseh obveznosti še nisem zaključila.

Zakaj kemija?

Kaj pa vem, bila mi je zanimiva. Že v gimnaziji sem pri predmetu izbirne vsebine izbrala biologijo in kemijo, s tem da mi biologija ni bila tako blizu kot kemija. Zanimivo je bilo to, da je vedno nastalo nekaj novega, karkoli sem prišla v roke.

Ste se kaj vključevali v "mladinska" dogajanja, glede na to, da vas poznamo tudi kot osebo, ki se rada najde v dobri, pestri in zabavni družbi?

Tisti, ki smo živeli v "elektrarniških blokih", smo imeli veliko srečo, da smo se hitro naučili druženja, ker je bilo tam veliko mladine. Samo v naših dveh blokih je bilo približno 20 vrstnikov starostne razlike okoli treh let. Bila je ravno pravšnja kombinacija fantov in deklet, da smo preko raznih družabnih iger in tudi tihih mladinskih plesov, ki nam jih je omogočal g. Korošec v svojih precej velikih kletnih prostorih, navezali zelo pristne stike. Še danes, ko se srečujemo, niso te vezi nič manj prijateljske kot takrat.

Živate nad mestno galerijo. Vem, da redno spremljate kulturni utrip, vem pa tudi, da imate pomembno delo v Gorenju. Kaj natančno delate in za kaj odgovarjate?

Kot vodja oddelka, ki pokriva področje varstva okolja in analitsko kemijo, se ukvarjam z vsemi vprašanji s področja varstva okolja, tako z razvojnega kot investicijskega vidika, z razreševanjem operativnih problemov, kot npr. ravnanje z odpadki, ki nastajajo v Gorenju, obvladovanje delovanja Centralne čistilne naprave ipd. Vodim sistem ravnanja z okoljem za celotno Gorenje d.d., saj imamo certifikat ISO 14001. Tudi to je del mojih zadolžitvev.

K tem vprašanjem se bova še vrnila, zanima pa me, kako "visoko" je v Gorenju rangirano delo, ki ga opravljate?

Gorenje je veliko podjetje, ki je zelo strukturirano. Lahko bi rekla, da moje delo - vodenje oddelka sodi nekako na tretjo raven, seveda pa je takšnih vodij oddelkov kar precej.

To vas sprašujem zato, ker ste bili, sodeč po televizijskih poročilih, v primeru požara galvane precej izpostavljeni.

V Gorenju nimamo hierarhije samo po organizacijski shemi, temveč tudi po odgovornostih. In na področju okolja je v Gorenju moja odgovornost takoj za odgovornostjo predsednika. Glede na to, da delujemo po standardu ISO 14001, mora imeti podjetje odgovorno osebo za varovanja okolja in ni nujno, da je to ravno direktor. V takšnem primeru, kot je bil požar v galvani, je bila moja odgovornost velika, seveda pa so v teh primerih v naprej določene relacije in ukrepi, tako glede na odgovornost kot tudi komunikacijske poti.

Zanesljivo vaš delavnik ni več omejen na osem ur, ampak morate biti tudi v mislih z vašim podjetjem ves dan. Imate družino, dva otroke, menda radi prebirate dobre knjige in želite, da bi vam ob "abrahamu", (ki je še daleč) zapel podoknico Oliver Dragojevič. Se vam kdaj zdi, da ima dan premalo ur ali pa, da je naše življenje prekratko?

To se vsake toliko časa gotovo dogodi vsakomur od nas. V službi imamo vsako leto nekaj obdobij, v katerih je treba delati intenzivneje. Pri nas je to praviloma okoli novega leta in poletnega kolektivnega dopusta, ker se takrat pripravljamo na večje investicije. Človek pride občasno v časovno krizo, saj se službenim obveznostim pridružijo tudi obveznosti doma. Sedaj je teh sicer malo manj, ker so otroci že precej odrasli. Takšne "krize" pa pogosto rešujem z zelo prijetno skupino prijateljev tukaj v Šoštanju. Z njihovo pomočjo si ob rednem druženju, za kar najdemo najrazličnejše vzroke, "napolnim baterije".

EKOLOGIJA

Vsi, ki se malo globje ukvarjajo z ekološkimi vprašanji v Šaleški dolini, vas slej ko prej srečajo. Zanima me, ali ste kdaj aktivno sodelovali v ekoloških gibanjih (ne stranki), kot so bili znamenita, danes bi ji rekli civilna iniciativa v Zavodnjah, Šaleško ekološko društvo, Slovensko ekološko gibanje in podobno?

Moja pot "v ekologijo" je bila kar malo naključna. Ko sem končala študij kemije, sem izdelala diplomsko nalogo s področja varovanja okolja. Tudi naključno. Moj mentor je bil namreč zelo prijeten profesor g. Bogdan Volavšek, ki je predaval teme s tega področja. Tako sem se že takrat srečala s problematiko ravnanja z

odpadki, ki mi je še danes najljubše področje dela. Ko sem februarja 1981 prišla v službo v Gorenje, sem bila kot njihov štipendist sprejeta v tehnološki oddelak, kjer je bilo tudi varovanje okolja sestavni del dela tehnologov. Za pripravniško nalogo sem izdelala rešitev nekega problema v lakirnici ravno z vidika varstva okolja. Po pripravništvu sem odšla na porodniški dopust. V tem obdobju se je zelo prebudila ekološka zavest v Šaleški dolini, ki je vplivala na zaprtje odlagališča odpadkov v Ležnju. S tem pa se je v Gorenju v trenutku odprlo pereče vprašanje, kam z odpadki. Po vrnitvi s porodniškega dopusta mi je takratni vodja tehnologije ponudil, da prevzamem reševanje tega problema. Takoj sem se "pohecala", ali res ni nobenega moškega, ki bi to prevzel. Še danes menim, da ga res ni bilo, saj je večina strokovnjakov, ki so se do takrat ubadali s to problematiko, stopilo malo na stran. 25.000 sodov različnih odpadkov na dvorišču, ki jih ni bilo mogoče več voziti v Leženj, je postalo zame velik strokovni izziv. In tako se je pričelo moje sedanje delo, ki mi je pisano na kožo, saj me je vedno bolj kot strogo raziskovanje zanimalo tudi operativno delo. Pri tem je prijeten občutek, da ko neko obdobje mine, z veseljem ugotoviš, da je bilo nekaj konkretnega narejeno. No, tako smo zasnovali oddelak za varovanje okolja v Gorenju.

Lahko torej rečemo, da je konkretni problem narekoval ustanovitev okoljevarstvene službe v vaši firmi.

Treba je pošteno priznati, da je bilo to res, čeprav bi se takšen oddelak slej ko prej ustanovil zaradi obilice zakonodajnih zahtev tako doma kot v tujini, okoljske zahteve kupcev pa so postale izrazitejše. Vendar takrat je bil glavni moment problem odstranjevanja odpadkov, ki jih ni bilo mogoče več odlagati v Ležnju.

Kolikor vem, tam nevarnih odpadkov ni odlagalo samo Gorenje, ampak še Tovarna usnja Šoštanj, Veplas, ... Zanima me, ali je bilo tisto odlagališče sploh kdaj sanirano?

Moram poudariti, da je bilo iz dokumentacije, ki sem jo prejela od sodelavcev, razvidno, da je šlo v primeru Gorenja za odpadke, ki tudi po današnji regulativi sodijo med manj nevarne odpadke. Kolikor vem, se kaj velikega na tem odlagališču v smislu sanacije kasneje ni delalo. Izvedene so bile vrtnice za spremljanje podtalnice in mislim, da ta monitoring še vedno poteka.

Vaša velika skrb je varstvo voda in zmanjšanje porabe pitne vode v Gorenju.

To je le eno izmed področji varstva okolja, ki jih v Gorenju sistemsko obvladujemo.

Ampak ravno pri varčevanju s pitno vodo ste v Gorenju v začetnem obdobju zabeležili največje uspehe.

To je res. Je pa to posledica filozofije, da smo se reševanja ekoloških problemov skušali lotiti drugače kot v večini drugih podjetij v tistem obdobju. Skušali smo izhajati iz ekonomike v povezavi s principi varstva okolja. Še vedno sem zagovornica teorije, da ob pozitivnem odnosu do okolja, nastane tudi ekonomska korist v podjetju. Najlažje je bilo to dokazati na področju vod, kjer smo zastavili projekt optimiranja porabe vod. Ta projekt je prinesel izjemne okoljske in ekonomske efekte. V Gorenju smo leta 1985 porabili 2.500.000 kubičnih metrov vode za proizvodnjo približno 1.300.000 izdelkov. Sedaj proizvajamo 2.500.000 izdelkov in porabimo maksimalno 700.000 kubičnih metrov vode. Projekt še vedno ni zaključen.

Menda so takrat "komunalci" kar precej tarnali, saj so imeli zaradi manjše porabe vode v Gorenju precejšnje izgube ...?

Pred 15 leti so bile izdelane cele študije, kako bi zjemali vodo tudi iz jezer, saj je bilo le-te vedno premalo. S principom zaprtih tokokrogov in drugimi tehnološkimi spremembami, predvsem z uvedbo reciklažnih naprav, danes teh težav v Gorenju ne beležimo več. V Gorenju se spremembe v tehnologijah izvajajo izključno po principu uvajanja čistejših tehnologij.

Vem, da se vključujete v gibanje mladih raziskovalcev. Pravzaprav ste tudi ves čas hodili po robu politike, aktivno pa se vanjo niste vključevali?

Živim v tej dolini, ki je že v preteklosti veliko pozornosti posvečala varovanju okolja. Zato se mi zdi, da bi morali vsi, ki delamo tukaj, svoje delo opravljati pošteno do sebe, to pa pomeni tudi do okolja, v katerem živimo. Že na začetku službene poti sem se odločila, da ne bom član nobene politične stranke, ker me zanima toliko drugih stvari, da se s politikom ne bom ubadala. Ni pa noben probleme, da me katerokoli združenje, lahko tudi politična stranka, povabi k sodelovanju na področju varstva okolja. Vedno sem pripravljena podati svoje znanje, dileme in izkušnje tudi drugim.

No, saj vas najdemo v raznih odborih, komisijah, ...

Še vedno rada sodelujem v različnih odborih in skupinah, ki pripravljajo in izvajajo programe, seveda s področja ekologije.

Eno od zaprtih poglavij v pogajanjih Slovenije za pristop v EU je področje varovanja okolja, za katerega je bila zaradi Zakona o varstvu okolja Slovenija pohvaljena. Ekologi praktiki iz gospodarstva pa ga ob sprejemu niste sprejeli z navdušenjem.

Za Zakon o varstvu okolja je bilo že prav, da se je takrat sprejel. Gre pač za krovni zakon, ki ureja celotno problematiko s tega področja. Vendar moram reči, da so tiste nepravilnosti, na katere smo iz industrije opozarjali takratnega ministra Jazbinška, še danes ostale zapisane v tem zakonu in jih bo treba spreminjati tudi zaradi zahtev EU.

Zakon smo res zelo potrebovali, vendar bi v vseh teh letih imeli manj težav, če bi ga takrat naredili bolj izvedljivega.

NAKUP TUŠ-a

Poglejte: po eni strani skrivnostno, po drugi pa z velikim pompom prihaja Gorenje v Šoštanj. Okolje, v katerem deluje Gorenje, se pogosto pritožuje, da Gorenje ni tako dober partner, kot sta Premogovnik in TEŠ, ki marsikakšen tolar odrineta za javno dobro. Gorenje prihaja v Šoštanj, kupilo je TUŠ in kar na začetku postavilo vrsto pogojev občini. Kaj lahko občina v resnici pričakuje od te zadnje transakcije?

Gorenje tej dolini zanesljivo daje več, kot je vsesplošno znano. Tukaj se je vedno poudarjala energetika, proizvodnja gospodinjstskih aparatov pa praviloma le kot možnost za zaposlitev žena. S to miselnostjo sem se srečevala že v mladosti. Treba je vedeti, da Gorenje živi od tega, kako izdelek razvije, proizvede in seveda, kako ga prodaja. Gorenje živi izključno od prihodka od prodanih izdelkov! In samo iz tega lahko vlaga v lasten razvoj in širitev. To pa je bistvena razlika med nami in energetiko, ki nenazadnje sodi v javno sfero, kjer je večinski lastnik država. Gorenje je praviloma prepuščeno samo sebi tudi ob neprijetnih dogodkih. Tipičen primer za to je bil zadnji požar v galvani. Vsi so obljubljali, pa malo naredili ...

Foto: arhiv

... no, v Šoštanju so otroci zbiral odpadni papir za pomoč Gorenju ...

Ja, to pa človeka res preseneti, kako različno so ob požaru reagirali prebivalci Šaleške doline. Pričeli so se zavedati, da Gorenje v tej dolini veliko pomeni. Mogoče ta obrat v miselnosti ljudi nastaja izrazitejši šele po požaru. Marsikdo se je resno zamislil, kaj bi pomenilo, če bi Gorenje takrat pogorelo. Pa ne mislim samo na delovna mesta, ampak na padec splošnega standarda.

Gorenje ima izdelan strateški načrt do leta 2005, kjer je opredeljena povečana proizvodnja na približno 3,5 milijona izdelkov bele tehnike na leto. Znotraj skupine Gornje pa nimamo samo proizvodnje bele tehnike, ampak še druge dejavnosti, ki jih delimo na strojegradnjo in orodjarstvo, pohištvo in storitve. V skladu s strateškim načrtom bo Gorenje širilo tudi druge dejavnosti, ne samo belo tehniko. Za to pa rabi prostor, ki pa je v Velenju že omejen. Lokacija v Šoštanju je ugodna zaradi bližine proizvodnji v Velenju. Ob tem pa moram reči, tudi kot Šoštanjčanka, da so tako svet občine kot župan naredili zelo pomembno potezo s tem, ko so nekako ustregli željam, ki jih je Gorenje imelo, preden se je odločilo za nakup območja TUŠ od IU Vrhnika. V tem vidim dolgoročno oživitve mesta in občine. Že res, da je mala obrt tudi perspektivna, vendar praviloma nima dovolj kapitala za tako velika vlaganja, ki jih bo terjala obnova območja TUŠ. Kaj konkretno se bo v Šoštanju od prej naštetih dejavnosti razvijalo, pa se bo odločalo skladno s strategijo in razvojnimi načrti. Posebej imenitna pa se mi zdi rešitev, da sta Gorenje in občina izvedla menjavo

zemljišč tako, da se območje našega podjetja ne bo pričelo takoj za objekti, ki so na drugi strani vezani na Trg bratov Mravljakov, ampak bo šlo za mehak prehod iz mestne v industrijsko cono, kot je to podobno izvedeno tudi v Velenju.

Torej mislite, da bo postalo Gorenje, če malo parafraziram nek reklamni slogan, ne le vaš drugi dom, ampka tudi vaš najboljši sosed?

Ja, res, upam da bo tako!

OBČINA

V času lokalne reforme, ko se je ustanavljala Občina Šoštanj, so se ljudje delili na tiste, ki so napovedovali boljše, drugi pa slabše čase. Kakšen je bil vaš odnos do tega oziroma, kaj mislite, ali je območje Občine Šoštanj v tem času kaj pridobilo ali izgubilo?

Ves svet funkcionira tako, da se enkrat združuje, drugič razhaja. Skozi vso zgodovino je bilo tako. Kot Šoštanjčanki se mi je zdelo smiselno, da imamo svojo občino, zato sem na referendumu tudi glasovala zanjo in bi to še danes. Na koncu koncev je bilo mesto Šoštanj pomembno kulturno, upravno in gospodarsko središče Šaleške doline. Težko pa ocenjujem, ali smo pridobili ali izgubili, ker preprosto ne vemo, kaj bi se dogajalo, če bi se prejšnja občina Velenje ne razdelila. Sama ne vidim toliko problemov zaradi delitve občine, bolj me moti odnos države. Vidimo, koliko časa je Šoštanj rabil, da je prišla v našo občino ena pisarna Upravne enote. Tu se odraža centralizem države, ki omejuje poslovanje občin. Največji problem vidim v tem, da je v naši občini premalo mladih ljudi.

... ena generacija manjka ...

Ja, dovolj je samo, če pogledam, koliko vrstnikov moje generacije je ostalo tukaj, še manj pa generacije za mano in naša mladina ... Kaj pa naša mladina tukaj ima?! Kam lahko gredo moji in vaši otroci? Pred leti sem bila najbolj žalostna, ker se je preprečila izgradnja igrišča v Cankarjevem naselju. Sedaj se malce spogledujemo in bi vsi radi imeli tako lepo urejeno jezero, kot je v Velenju. Pa smo prvi korak zamudili. Ne vem, ali je bilo takrat po papirjih vse prav ali ne. V Šoštanju bi morali vse narediti, da dobili ob jezeru prostor za športna igrišča. Vseeno je, če bi to investiral zasebnik. Pa naj! Tako bi pridobili en rekreacijski center v Šoštanju, ki ga sedaj sploh ni. V Šoštanju mladina nima kam! Potem smo pa nezadovoljni, ker se potikajo po gostilnah, takoj jih obsojajo za mamilaše, postopače. Ocenjujem, da malo šepamo pri obveščanju o dogodkih in prireditvah v občini. Za dogodka v Šoštanju zvem, ker prejmem osebno vabilo, ali zato, ker živim nad Mestno galerijo. Kaj se dogaja drugje, npr. v Lokovici, Gaberkah, pa slišim ponavadi, ko je vse že končano. Moram reči, da dobim iz velenjske občine zanesljivo več obvestil o prireditvah, zabavah, gospodarskih srečanjih, kot pa o tukajšnjih.

Mogoče se bodo stvari izboljšale z ustanovitvijo Zavoda za kulturo.

Hm. Z zavodom je zopet tako, da bomo morali osnovati skupino ljudi, zagotoviti stalna finančna sredstva, preden bo zavod zaživel, ne vem... Ne znam si predstavljati, da bi zavod zaživel že v tem letu.

Vseeno pa je bilo letos kar nekaj prireditev v Šoštanju, ki so bile zelo uspešne, predvsem koncerti na rokometnem igrišču in bazenu.

Res je in vesela sem, da je bil odziv ljudi, predvsem mladih, zelo dober, saj so prihajali tudi od drugod. Motijo pa me polemike, da je bilo preglasno, da ni miru in podobno. Pozabljam, da smo bili tudi mi mladi, razigrani, glasni in verjetno ne popolnoma v merilu tistega časa. Živim nad trgovino in povem vam, da me ni motilo, ko je bil spodaj pod mojim oknom živ žav, ki je prihajal z gostilniških vrtov. Saj živimo v mestu in mesto je brez teh stvari mrtvo. Sedaj se tudi meni dogaja, da grem s svojo družbo raje na kavo v Velenje in ko sem že enkrat tam, stopim še v trgovino in pustim denar v Velenju.

Sem takoj zato, da se naš trg zapre za promet, da zaživi.

In ne samo za mlade. Kaj pa mlade družine v Šoštanju?

No, kaj bi pa vi storili, če bi bili na županovem mestu?

To sicer ne bom, bi si pa prizadevala urediti prostor, kjer bi se mlajše generacije, tisti, ki imajo majhne otroke, lahko nekje v Šoštanju svobodno sprehajali, malo poklepetali, kaj popili, otroci pa igrali brez strahu, da stopijo na prometno cesto. Komaj čakam na prenovljeni lokal Kajuhov dom in upam, da bo znotraj kostanjevega vrta prav prijeten ambient za druženje, kot je to že bilo v moji mladosti. Če ne bomo hitro poskrbeti za mlade, bodo še naprej zapuščali Šoštanj in občino ter si druge ustvarjali dom. Nam pa se bodo podobno kopicili, tudi zaradi prevelikih šol, vrtcev in podobno.

Upajmo, da bomo zmogli dovolj modrosti tudi na tem področju. Vilma Fece, zahvaljujem se vam za razgovor. Boste mogoče dali še piko na i?

Kaj naj rečem ... ljudje smo del narave, Gorenje pa del občine Šoštanj!

Peter Rezman

MARIJIN DOM NA LOMU

Družina Jelenko, ki ima svoj dom na Lomu nad Topolšico, je poleg svoje domačije, poznane kot Vodovnikove, postavila kapelico v čast Mariji, ki bo varovala domačijo in tam živeče, namenjena pa je tudi številnim mimoidočim, ki se bodo bržkone radi ustavljali ob njej. Na blagoslovu, ki ga je opravil šofstanski župnik in dekan Jože Pribožič, so se zbrali številni povabljeni, ki sta jih na ta dan 8.9. - na Marijin praznik povabila Maks in Ida Jelenko, gospodarja domačije in tudi investitorja.

foto: Milojka Komprej

Kapelica je res lepa, fasada je delo Elizabete Kosmač iz Šmihela, zanimive ljudske umetnice, v notranjosti pa je kip Marije z Jezusom, delo mojstra Vanča Žlebnika. Da bo ostala lepa in obiskana, bosta skrbela Ida in Maks, kasneje pa najbrž sin Marko, kot je predvideno. Pred njo se bodo v molitvi ustavljali še drugi njuni otroci: Matjaž in Alenka z družinama ter Maksimiljan in Ida.

Na dan blagoslova, na lep sončen septembrski popoldan, je bilo pri Vodovnikovih lepo. Tako je bržkone velikokrat, saj so Vodovnikovi družabni in gostoljubni ljudje.

Milojka Komprej

NAŠI OBČANI

V času od 24.8. do 19.9. so umrli:

Edvard CAVNIK, Ravne 154;
Karol OSTERVUH, Florjan 178;
Stanislava VUČINA, Levstikova 17;
Jožefa NAVODNIK, Bele Vode 16;
Anton SLATINŠEK Trg b. Mravljak 6
Milan PINTARIČ, Skorno 62;
Frančiška MEDVED, Zavodnje 50.

V času od 24.8. do 19.9. sta se poročila:

Miran HUDALES, Lokovica 74a in
Mateja NAGODE Podkraj 10/1.

Krsti:

Blaž, Špela, Tea, Patricija, Tit, Hana, Ajda,
Valerija, Aljaž, Jan, Lara, Žiga.

KRVODAJALSKA AKCIJA

V gostišču Kotnik Ravne, bo v
četrtek 25. 10. 2001, od 7.00,
do 12.00 krvodajalska akcija!

PO DESETIH LETIH SPET SKUPAJ

Srečanje častnikov in veteranov

Sonce se nekako ni moglo ogreti, da bi toplo pozdravilo na letališču v Lajšah zbrane pripadnike protidesantske čete 89. štaba TO, ki so skupaj z drugimi častniki in veterani vojne za Slovenijo v sredini septembra obujali spomine na dogodke izpred desetih let, ko so tudi oni brez oklevanja, odločno nastopili proti agresorju, takratni JLA, in branili tisto, kar je rodovom najsvetejše. Pa je bilo kljub neprijaznemu vremenu čutiti med prisotnimi toplino, veselje in prijateljstvo, ki ga je pred desetimi leti rodila skupna skrb za domovino.

Srečanja so se udeležili tudi vidni predstavniki slovenske vojske ter seveda Slavko Hudar in Korenič kot predsednika častnikov in veteranov. Izčrpno in tudi čustveno obarvano poročilo pa je o dogodkih izpred desetih let podal poveljnik protidesantske čete Janko Avberšek, ki je bil skupaj s Srečkom Gračnerjem glavni pobudnik srečanja. V njem je poudaril predvsem razpoloženje in duh, ki sta vladala v četi od usposabljanja do premestitve v Robanov kot, kjer so bili pripravljani na zavzetje mejnega prehoda Pavličovo sedlo. Nastanjeni so bili na kmetijah

Ločan, Tekavc in Koželjnik v Lajšah. Pripravljani so bili seči tudi po orožju. Na srečo ni bilo treba in konec vojne je četa dočkala na svojih položajih v Lajšah. Avberšek se je ob tej priložnosti zahvalil vsem trem domačijam in jim v znak pripadnosti podaril tudi simbolično pokrivalo, ki je tudi sicer na tem srečanju krasilo glave vseh pripadnikov te čete.

Pomerili so se tudi v streljanju z malokalibrsko

foto Zdenko Slatnar

pištolo in zračno puško in najboljši so odnesli pokal in praktično darilo. Na srečanju so tudi sklenili, da bo vsako leto gost srečanja ena od enot območnega štaba.

Milojka Komprej

DAN BREZ AVTOMOBILA IN AVTO RALLY

Letošnji "Dan brez avtomobila" so v Šaleški dolini vzeli zares v glavnem le učenci osnovnih šol v Šoštanju, ki so z različnimi aktivnostmi prepričevali sebe ter sokrajane o koristnosti peš hoje, vožnje s kolesom, rekreacije, zdravih športov ter škodljivosti nasilja nad naravo. Dan brez avtomobila

se je zgodil dan z avtomobili in to z veliko mero izpušnih plinov, hrupa ter tveganja ob drzni vožnji. No, saj ne bi želel kritizirati dinamičnega športa, ki tudi mene mika (saj veste, kolikokrat sem že plačal "štraf" za prehitro vožnjo med 55 in 75 km/h?!), najbrž tudi kolektor prireditev teh tekmovanj ne upošteva vzgojnih akcij različnih ekoloških gibanj - a je vseeno ironija, da se določene zdrave ideje nekaterih organizatorjev ne primejo.

Za volanom "smrt", na tablici pa posledica... Upajmo, da je primerjava le simbolična!

Jože Miklavc

bila je za učence, ki v glavnem še ne drvijo na vsako zadevo z vozili na bencinske hlapec, tako bil dobesedno dan brez škodljivih vplivov na ljudi, živali in naravo... Razen...?!

To povsem ne drži, saj je prav na septembrski "Dan brez avtomobilov" po obronkih Šaleške doline ter tudi v okolici Šoštanja potekal avto rally, torej

No, še bolj kot športna prireditev pa bode človeka praksa, ko policisti več ali manj uspešno "manirijo" divjake v avtomobilih, ki ogrožajo varnost cestnega prometa pri devetdesetih km/h, tistih, "vidia mašinc" na dveh kolesih ter drugih dirkačev na javnih cestah pa niti fotografirati ne utegnejo. Žal je kazni za takšne lumpe nesreča drugih ali njih samih, ki pa je... kljub vsemu prehuda. Dan brez avtomobila bo uspešen šele takrat, ko bodo kampanjske enodnevne akcije že zgodovina, narod Slovencev pa bo od mladih nog vzgojen v duhu ohranitve narave, zdravja in lastnega življenja s predpostavko, da ima vsak človek le eno samo... življenje!

Jože Miklavc

BILANCA KRME NA KMETIJI

Druga zaporedna suša je v kmetijstvu zopet precej zmanjšala pridelek krme na travinju in pridelek silažne koruze. Zaloge mrve iz preteklih, obilnejših letin so pošle in marsikdo se sprašuje, kako bo zagotovil dovolj krme za živino preko zimskega obdobja.

Prvi korak k načrtovanju je, da ugotovimo zaloge krme, ki jih imamo na njivah za jesensko rabo (krmna ogrščica, grašljinka, mnogocvetna ljuljka, ...), zaloge koruzne in travne silaže, mrve, slame in eventualne ostale voluminozne krme. Za oceno zaloga nam je v pomoč podatek o povprečni teži prostorninskega metra krme. V 1 m³ travne silaže je 550 do 650 kg mase s 35 do 40 % suhe snovi. Bolj je travna silaža suha, manj je v 1 m³. V 1 m³ koruzne silaže je 600 do 650 kg mase, če vsebuje okoli 30 % sušine. V 1 m³ metru mrve je od 70 do 90 kg mase s 87 % suhe snovi. Ugotovljeno količino krme v kilogramih pomnožimo z odstotkom suhe snovi in dobimo podatek, koliko suhe snovi v krmi imamo na razpolago.

Naslednji korak je, da popišemo stalež živine in ugotovimo živo težo živali. Če skupno živo težo živali delimo s 500 kg, dobimo število glav velike živine (GVŽ). Izračunati moramo tudi, koliko dni krmljenja je od datuma izdelave bilance krme do 1. maja, ko preidemo na poletni krmni obrok. Če število dni pomnožimo s številom GVŽ in z 12 kg suhe snovi (št. dni X št. GVŽ X 12 kg suhe snovi), dobimo podatek, koliko kg krme v suhi snovi bi potrebovali za preživetje in povprečno proizvodnjo preko zime.

Iz ugotovljene zaloge suhe snovi v krmi in potrebne količine suhe snovi v krmi izračunamo, ali imamo krme dovolj ali jo bo potrebno dokupiti.

V obrok lahko vključimo tudi krmno peso, ki ima dobro hranilno vrednost. Tudi sveže sadje jablan in hrušk je energetsko bogato in ga živali rade jedo. Uporabne so tudi jabolčne tropine, ki so seveda slabše prebavljive in bolj primerne za govedo kot prašiče. Če jih želimo krmiti pozimi, jih moramo silirati in jih nato sproti odvezamo. Problem zagotovitve kvalitetne krme in v zadostnih količinah predstavlja prav jesensko obdobje. Septembra se vremenske razmere spremenijo. Travniki in pašniki so praviloma lepo zeleni, vendar je na njih zelo malo mase in s tem suhe snovi. Tudi kakovost jesenske trave je slabša kot spomladi ali poleti. Če ne začnemo dovolj zgodaj vključevati v obrok silaže ali še večjih količin sena kot poleti, se pojavijo problemi, kot je manj namolzenega mleka, slabša kvaliteta mleka in zdravstvene težave živali v kasnejšem obdobju. Postopna zamenjava krme mora trajati najmanj tri tedne. Ker pa krme primanjkuje tudi za zimsko obdobje krmljenja, se znajdemo v začaranem krogu. Iz njega se lahko rešimo le z dokupom krme ali zmanjšanjem števila živali v hlevu, saj lačne živali v hlevu ne prinašajo dohodka.

Za jesensko obdobje krmljenja torej pridejo zelo prav vsi strniščni dosevky (po zgodnjem in poznem krompirju, žitih), ki jih lahko kljub sušnemu obdobju z nekaj truda pridelamo. Stabilen in dober pridelek tudi v sušnem obdobju nam dajejo posevki lucerne. Lucerna pa je tudi dragocen vir kvalitetnih beljakovin, ki jih živali potrebujejo in jih moramo sicer kupiti po visoki ceni.

Lidija Diklič, inž. kmet.

Pa pride policaj, pa kaj!

Prometna nezgoda z materialno škodo

Dne 28.9.01 je okoli 10.20 ure prišlo do prometne nezgode v bližini Kajuhovega doma v Šoštanju, kjer so bila udeležena tri vozila. Policisti so povzročitelju M.Z. iz Šoštanja izdali plačilni nalog zaradi prekratke varnostne razdalje.

Prometna nezgoda v Florjanu

27.9.01 se je zgodila prometna nezgoda. Na kraj nesreče so odšli policisti, ki bodo zoper povzročiteljico A. M. iz Skornega podali predlog sodniku za prekrške zaradi neprimljene hitrosti.

Kršitev javnega reda in miru

Istega dne so bili policisti obveščeni, da je na Trgu svobode prišlo do kršitve javnega reda in miru, saj sta se dva moška stepla. Ugotovljeno je bilo, da sta se sprla domačina in bo zoper oba

podan predlog sodniku za prekrške.

Dne 24.9.01 so policisti posredovali pri kršitvi javnega reda in miru v Skornem in bo zoper kršitelja K.I. podan predlog sodniku za prekrške.

Dne 23.9.01 so v nočnem času prav tako zaradi kršitve javnega reda in miru policisti posredovali v Gaberkah, saj je H.D. fizično obračunal s prijateljico. Zagovarjati se bo moral pri sodniku za prekrške.

Prometna nezgoda na Trgu svobode

se je zgodila 22.9.01 ob 12.40 uri, ko sta se voznika L.K. in V.R. iz Šoštanja s svojimi vozili peljala vrzratno in trčila. Zaradi tega je bil obema izdan plačilni nalog zaradi nepravilnega premika z vozili.

NAROČILNICA

Zaradi objektivnih razlogov bo zbornik izšel januarja 2002
PODPISANI

IME _____ PRIIMEK _____

NASLOV _____

NAROČAM V PREDNAROČILU _____ IZVODOV ZBORNICA

"90 LET MESTA ŠOŠTANJ" po ceni 800,00 SIT.

PODPIS: _____

NAGRAJENCI OBČINE ŠOŠTANJ

Foto: Jože Miklavc

ČASTNI OBČAN
Jaroslav Vrtačnik

Jaroslav Vrtačnik, rojen 19. oktobra 1950, se je leta 1975 zaposlil v Termoelektrani Šoštanj. Do leta 1985 je v TEŠ-u opravljal različna dela. Bil je inženir za turbinske naprave in toplifikacijo, obdelovalec za turbinska postrojenja in vodja tehničnega sektorja. Leta 1985 je bil imenovan za v.d. direktorja takratne delovne organizacije TEŠ in šest mesecev kasneje postal predsednik KPO (kolektivnega poslovnega odbora) te delovne organizacije. 1991. leta je postal direktor TEŠ-a in to funkcijo opravlja še danes.

V osemdesetih letih je bil štiri leta član izvršnega sveta Občine Velenje, član odbora za razvoj pri združenju energetike Slovenije. Bil je aktiven v elektrogospodarstvu takratne Jugoslavije - Jugelu in v mednarodnih organizacijah, sedaj pa v strokovnih skupinah Euro elektric. V lanskem letu je g. Jaroslav Vrtačnik dobil za leto 2000 priznanje Slovenskega odbora - svetovnega energetskega kongresa, to je organizacije z osemdesetletno tradicijo, in sicer za uresničevanje ciljev svetovnega energetskega sveta na znanstveno-raziskovalnem podjetniškem in razvojnem področju.

V obdobju, ko Jaroslav Vrtačnik vodi elektrarno, je ta šla skozi temeljito sanacijo, tako tehnološko in finančno, predvsem pa ekološko, ki se zaključuje ravno v letu 2001. S tem procesom se TEŠ uvršča ne le med vodilne državne proizvajalce električne energije, ampak je "naša" elektrarna danes tako tehnološko, ekonomsko in ekološko primerljiva s podobnimi objekti v Evropi in svetu!

Termoelektrarna Šoštanj pa pod vodstvom g. Vrtačnika ni ostala hermetično zaprta vase, ampak je ves čas zelo dobro sodelovala z okoljem, v katerem elektrarna deluje, to pa ni le mesto Šoštanj ali Občina Šoštanj, ampak cela Šaleška dolina

in sedanja Občina Šmartno ob Paki. Elektrarna se pod vodstvom g. Vrtačnika v času, predvsem ekološke sanacije, ni izgovarjala, da ne more pomagati okolju, v katerem deluje zato, ker rabi vsa sredstva za vlaganje v velike investicije, ampak je z modro politiko uspela navezati dobre stike z vsemi

krajevnimi skupnostmi tako v prejšnji Občini Velenje kot tudi v novoustanovljeni Občini Šoštanj. Danes lahko trdimo, da tudi v obdobju velikih vlaganj v sanacijo TEŠ-a ta kolektiv pod vodstvom g. Vrtačnika ni stal ob strani pri vseh večjih investicijah v občini, pri mnogih (predvsem toplifikaciji Šaleške doline), pa je ekološka

odškodnina, ki jo izplačuje TEŠ, predstavljala levji delež.

Pristne in obojestransko koristne odnose med TEŠ in skupnostjo, v kateri deluje, pa je mogoče pripisati tudi dejstvu, da direktor g. Jaroslav

Foto: Jože Miklavc

Vrtačnik živi v Šoštanju in je tako eden redkih intelektualcev, ki se ni umaknil iz mesta in je tako s svojim zgledom krepil vero v možnost obstoja mesta Šoštanj tudi v obdobju, ko je bilo le-to zapisano porušitvi.

PLAKETA
Turistično-olepševalno društvo
Šoštanj
predsednik Peter Radoja

Foto: Jože Miklavc

Začetki delovanja Turistično - olepševalnega društva Šoštanj segajo vse tja v leto 1902. Torej se počasi približujejo velikemu in okroglemu 100. jubileju. Za začetke delovanja prijaznega turizma v Šoštanju so zaslužni nekateri prizadevni ustanovni člani, ki so že tiste čase znali ceniti lep izgled kraja in dobro počutje v Šoštanju. Tedanji notar g. Vinko Kolšek je pred 99. leti postavil temelje turistične dejavnosti, ki jo današnja generacija uspešno nadaljuje.

V društvu je danes včlanjenih 56 članov. Društvo je od l. 1999 včlanjeno v Združenje objezerskih krajev Slovenije in vseskozi od ustanovitve v Turistično zvezo Občine Šoštanj. Zadnjih pet let društvo vodi g. Peter Radoja.

Beseda "olepševalno" v imenu društva izdaja večdesetletno tradicijo društva, ki sega v začetek prejšnjega stoletja. Društvo je še danes izjemno aktivno in pravzaprav edino, ki kontinuirano skrbi za več tradicionalnih prireditev, ki niso samo v zabavo meščanom Šoštanja, ampak v občinsko središče redno privabljajo vse občane in tudi druge ljudi iz bližnje in daljne okolice.

Med redne - tradicionalne prireditve, ki živijo po zaslugi Turistično-olepševalnega društva Šoštanj, sodi Pustni karneval v Šoštanju, ki glede na udeležence, ne le obiskovalce, daleč presega občinske okvirje. Poletje zaključijo z izvirno

etnološko prireditvijo Praznik luči na Družmiskem jezeru, konec leta pa redno pripravljajo Miklavževanje in obeležijo začetek adventa v novoletno okrašenem Šoštanju. Trenutno pa veliko skrbi namenjajo jubileju stoletnice.

PRIZNANJE
Prostovoljno gasilsko društvo
Topolšica
predsednik Herman Pergovnik

Iz kronike društva razberemo, da bo konec novembra poteklo sedemdeset let od ustanovitve društva, ki se že v svojem imenu ponaša z bistvom te humane dejavnosti, to je prostovoljstvo. Čeprav danes, ko bi naj bile vse dejavnosti bolj ali manj profesionalizirane in takšen način dela ni več najbolj priljubljen, tudi gasilci iz Topolšice dokazujejo da je prostovoljna, humana pomoč sokrajanom in tudi drugim ljudem v stiski, ena največjih vrednot, ki jih ne sme pozviti čas. Gasilci zanesljivo jamčijo, da bo temu ostalo tako. Gasilce nam priskočijo na pomoč v vseh težavah, čeprav bi imeli vsi najraje, da jih ne bi nikoli rabili. Toda narava in človeška neumnost ter objestnost ne poznata počitka in vse prepogosto gasilske sirene kličejo prostovoljce na pomoč.

Ne smemo zanemariti tudi drugega, družabnega življenja, ki ga tradicionalno kot vsi gasilci po

Foto: Jože Miklavc

PRIZNANJE
OK Šoštanj - Topolšica
predsednik Branko Sevcnikar

Sloveniji, gojijo tudi Topolščani, saj je vaše društvo kot ena velika družina, ki ne pozabi na svoje člane in ki skrbi za družabno plat vseh krajanov, ne le gasilcev.

Odbojka kot ekipna igra v Občini Šoštanj nima tako zakoreninjene tradicije, kot je to nekdaj veljalo za nogomet in rokomet ter še velja za košarko. Odbojarski klub, ki je zrasel v Topolšici, je z izgradnjo nove športne dvorane v Šoštanju prenesel glavino svojega delovanja v Šoštanj. Poleg tega, da je ta klub zadnja leta član elitne državne odbojarske lige, je zanj značilno, da ima zelo urejeno celo "tekmovalno piramido" in za načrtnim delom z vsemi generacijami ne le skrbi za svoje kadre, ampak ponuja mnogim mladim v naši občini kvalitetno in zdravo razvedrilo. Tako ni ostala neopažena zimska šola odbojke, ki je med počitnicami koristno zapolnila prosti čas mnogim našim mladostnikom.

Poleg pozitivnega športno-rekreativnega dela pa je OK Šoštanj -Topolšica tudi dober zgled, da ozko zapiranje v lokalne okvire ne prinaša uspeha in da je potrebno kvalitetno zastopstvo in promocijo občine Šoštanj graditi na kvaliteti vseh prebivalcev občine, ne le enega naselja v njej.

Foto: Jože Miklavc

NEKATERE ZADEVE BOMO UREJALI DOMA

Pisarna Upravne enote v Šoštanju

Otvoritev pisarne upravne enote, ali kot mi v Šoštanju še vedno trmasto trdimo krajevnega urada, je sicer padla v mesec september, ko občina praznuje, čeprav bi ji bilo lahko pripisati tudi kakšen prejšnji ali poznejši datum otvoritve. Želja po taki pisarni je bila namreč glasno izražena že dolgo tega, zato je bila otvoritev 24.9. pospremljena toliko bolj številčno in z odobravanjem. Otvoritveni trak sta skupaj prerezala župan Občine Šoštanj Milan Kopušar in načelnica Upravne enote Velenje Milena Pečovnik in s tem skupnim posegom tudi potrdila dobro sodelovanje. Na otvoritvi so sodelovali tudi učenci Glasbene šole Šoštanj, predstavljena pa so bila tudi kiparska dela, ki so jih naredili udeleženci Napotnikove kiparske kolonije v Zavodnjah.

Po letu 1963, ko je bil sedež Občine Šoštanj prestavljen v Velenje, je v Šoštanju ostal krajevni urad za urejanje osebnih dokumentov. Ta je deloval nekje do leta 1987, ko je bil ukinjen in od takrat dalje so se zadeve urejale na Upravni enoti Velenje. Skupaj z nastankom Občine Šoštanj leta 1995 se je v Šoštanju porodila tudi želja po vrnitvi nekaterih dobrin, kar pa ni takoj steklo. V letošnjem letu je Občina Šoštanj le našla skupni jezik z Upravo enoto Velenje, ki je v Šoštanju uredila pisarno predvsem za urejanje osebnih dokumentov, potnih listov, prijav in odjav bivališča ter dajanje informacij in napotitev. In še eno stvar boste spet lahko opravili kar tu. Tistim, ki diši zakonski jarem, odslej ne bo treba hoditi v Velenje ali kam drugam, lahko si ga boste nadel kar doma.

Milojka Komprej

Delovni čas krajevnega urada Upravne enote Velenje v Šoštanju

ponedeljek, torek: od 7.30, do 14.30;

sreda: od 7.30, do 16.30;

petek: od 7.30, do 12.30.

Nova HKS

V okviru praznovanj minulega občinskega praznika, je bila tudi otvoritev nove poslovalnice HKS. O HKS in o dejavnostih, ki sedaj potekajo v prostorih, iz katerih se je pred časom izselila pošta, boste izvedeli več v naslednji številki LISTa.

Foto: LIST

VEČER SAMOSPEVOV IN OPERNIH ARIJ DUŠANKE SIMONOVIČ

Večeri, kot je bil 20. september, so v Šoštanju redki. Kulturni dom je v okviru praznika občine gostil priznani umetnici sopranistko Dušanko Simonovič, ki jo je na klavirju spremljala Olga

in koncertna smer) z odliko. V splitski operi je bila angažirana skoraj 10 let, naslednjih šest sezon pa kot solistka beograjske opere. Sodelovala je na vseh pomembnejših festivalih

Dušanka Simonovič (desno) in Olga Ulokina.

Foto: Jože Miklavc

Ulokina. V več kot enournem programu sta izvedli petnajst točk programa, dela različnih avtorjev, od domačih Ipavcev, preko Puccinija do Schuberta. Večer samospevov in opernih arij je poslušalstvo pospremlilo z navdušenim ploskanjem, ki je bilo prepričljiv dokaz, da bi bilo take vrste prireditve v Šoštanju lahko več. Dušanka Simonovič je študirala v Zagrebu, kjer je tudi diplomirala in opravila magisterij (operna

nekdanje Jugoslavije, snemala in nastopala v tujini, od leta 1993 pa živi in poučuje solopetje v Velenju.

Olga Ulokina je študirala klavir in muzikologijo v Sankt Peterburgu, tam poučevala tudi teorijo na mestni šoli, sedaj pa je zaposlena v glasbenem ateljeju Tartini v Ljubljani ter Velenju, kjer poučuje na glasbeni šoli.

Milojka Komprej

OB 60-LETNICI NAPADA NA ŠOŠTANJ

Osnovna šola Karla Destovnika Kajuha Šoštanj je odprla vrata razstavi starih dokumentov z naslovom DROBCI ZGODOVINE ŠOŠTANJA Z OKOLICO (1650 - 1998), katere avtor je Zvone Čebul. Razstava je bila odprta 3. oktobra ob priložnostnem kulturnem programu učencev Kajuheve šole. Skozi odlomke pesmi Polone

pa je, da jim damo v zgodovini pravo mesto. Razstava prikazuje med drugim šolske listine iz leta 1788, škofijske listine (1783), slovensko hranilništvo v Šoštanju v 19. stoletju, pisma Šoštanjčanov, razglednice Šoštanja (1897), voščilnice za veliko noč (1906), fotografije iz življenja Šoštanjčanov, tudi Vošnjakov,

Tudi avtor Zvone Čebul si je ogledal razstavo.

Foto: LIST

Šumnik, Petra Rezmana in Karla Destovnika - Kajuha ter Hribernikove zgodovine Šoštanja so bili obiskovalcem nanizani nekateri prelomni dogodki iz naše preteklosti. Program so popestrili še učenci z glasbenimi točkami, zaključil pa ga je govornik Matjaž Natek, ki je poudaril, da odpiramo razstavo v počastitev praznika KS Šoštanj 8. oktobra, ko so partizani pred 60 leti za nekaj ur osvobodili mesto. Šoštanj je tedaj postal prvo osvobojeno mesto v Evropi. Poudaril je še, da take in podobne dogodke vse prepogosto radi pozabljamo. Prav

Pirečnikov..., gasilcev, delavcev Vošnjakove tovarne iz začetka 20. stol., delovanje Sokolov (zač. 20. stol.), naslovnico Nemške in Slovenske pisanke za 6. razred ljudske šole v šolskem letu 1915, listine iz časa NOB, Kajuheve fotografije in pesniške zbirke in še mnogo drugih zanimivih starih listin in fotografij.

Učence razstava seznanja z drobci naše preteklosti in ob njej lahko začutijo, da so naše korenine precej globoke.

Razstava bo odprta do srede oktobra.

Jožica Andrejč

OBVESTILO BRALCEM LISTA

Vse, bralce obveščamo, da bo 12. številka lista izšla v bistveno povečanem obsegu in temu prilagojeni formi. Cena številke bo zaradi tega v prosti prodaji znašala 900 SIT.

Naročniki LISTa boste 12. številko časopisa prejeli brez doplačila, vendar bomo to številko poslali samo tistim naročnikom, ki so tudi poravnali račun za list 2001, oziroma bodo to storili do 25. 12. 2001. Naj vas spomnimo, da letna naročnina lista zanaša 1000 SIT. Tisti naročniki lista, ki ste časopis naročili v drugi polovici letošnjega leta in zato niste prejeli računa za plačilo letne naročnine, boste prav tako prejeli številko 12 brez doplačila. To velja tudi za tiste morebitne naročnike, ki bodo LIST naročili do 25. 12. 2001.

Ob tej priložnosti obveščamo vse naročnike, ki so prejeli račun pa letnega še niso oziroma ga ne bodo poravnali do konca leta, da jih bomo z januarjem 2002 črtali iz seznama naročnikov LISTa.

DVIGNE SE DAN

Filmska razglednica občine Šoštanj na VHS kaseti

Film prikazuje vsa naselja občine Šoštanj, ljudi in njihovo delo.

Občina, kakršne še ne poznate! Če jo želite spoznati z estetsko dovršene strani in s čudovitimi letalskimi posnetki vašega kraja, potem vam po nakupu kasete ne bo žal.

Film je bil premierno prikazan na proslavi občinskega praznika 27. 9. 2001.

Zato je lahko tudi primerno novoletno darilo zaslužnim članom raznih združenj, skupin in društev, še posebej pa znancem in prijateljem, ki imajo radi svoj kraj, pa ne živijo več tukaj.

Film je avtorski izdelek Tomislava Čonkaša in skupine S.k. 56 iz Šoštanja in ga za ceno 2.900 SIT lahko naročite tudi pri nas, po pošti ali na vse stike, objavljene na 16. strani časopisa.

Naročila za kaseto sprejemamo do 20. 11. 2001.

DIŠAVNICA IZ ŠESTEGA RAZREDA

Armin Lambizer

V življenju mi diši veliko stvari.
V šoli najlepše dišijo tisti predmeti, pri katerih
samo ustno ponavljamo in ne pišemo veliko.
Ko pridem domov, mi zelo diši dobro kosilo,
zato ga z veseljem pojem.
Najlepše diši popoldan, kadar nimam domače
naloge in lahko grem na igrišče. Ob večerih pa
mi diši televizija.
Najlepše dišijo sobote, nedelje in počitnice, ker
mi ni treba zgodaj vstati in sem lahko doma.

Dijana Maksimović

V življenju mi diši veliko stvari. Potovanje in
sanje! Ob njiju pomisliš na najlepše.
Vsakemu diši ljubezen.
Marsikomu smrdi šola, a meni ne. To je stavba,
kjer žanješ, kar poseješ. Ker imam bujno domišljijo,
mi dišijo domišljijski spisi.
Zelo pa mi smrdita prazna denarnica in mobi
račun.

Špela Fajdiga

V življenju so stvari, ki ti dišijo in ti polepšajo
vsak bežen trenutek. To niso sladice! Ljubezen
prijateljstvo, družina, to so vrednote, ki dišijo.
Nekatere stvari pa ti lahko zagrenijo življenje.
Hudo je, če v šoli dobiš slabo oceno. Še slabše
pa je, če se ne razumeš s starši, sošolci ali z
učitelji.
Najlepše dišijo prijetni odnosi med ljudmi.

Urban Kavšak

V življenju mi najbolj smrdita pomivanje posode
in pospravljanje hiše. Ko zaslišim mamin glas, me
kar strese.
Kaj pa diši? Prosti čas!
Najlepše je takrat, kadar lahko delam, kar
hočem. Večkrat sedim pred računalnikom ali pa
odidem na igrišče. Včasih igram na harmoniko.
Moj najljubši šport je namizni tenis. Če se ne
vozim s kolesom, se ukvarjam s svojim bratcem
Ambrožem. Tudi to mi diši!

Kristina Gregorc

Kaj vse diši?

Diši očka,
kadar gre kam,
diši tudi postelja,
če si zaspan.

Mar diši tudi ljubezen?

Ljubezen diši takrat,
kadar ne boli,
ljubezen diši,
če se pravkar rodi.

Kdo pa najlepše diši?

Dišijo rože,
dišimo mi sami,
ampak najlepše
diši moja mami!

Denis Kujovič

Lepa je bila kot sončni zahod, ko je stopila v
šolo,
Jaz je nisem edini občudoval.
Uničevala nam je misli in razum,
Brez nje bi vse teste spet pisal 5.
En vikend brez nje mi je koristil, da sem si
popravljal kolesčke.
Zelo je bilo žalostno, ko so ji akne zajele pol
obraza...
Ena nova je prišla v šolo in nam zmešala glave.
Nisem si mislil, da ljubezen tako hitro mine.

Komaj čakam, da te vidim, se že veselim
srečanja.
Le kaj mi boš danes pokazala?
Uživam, ko sem s teboj!
Rajši sem vzel tebe in ne tiste majhne, poceni...
Gorenje televizije.
Ti si moja prava prijateljica, moja televizija
Sony.

Janez Napotnik

Men ful diši
čokolada al pa sladoled.
Kul diši tud hamburger.
Diši tudi domača naloga?
O ne, domača naloga ful smrdi.
Diši tud parfum ali vrtnica.
A najbolj kul mi diši TI!

Nina Muršič

PRVA LJUBEZEN

Prvi poljub,
Radost in sreča,
Vesetje v srcu,
Ah, kako lepo je!

Ljubezen prva je lepa kot
Jutro po deževnem dnevu.
Utrip srca in
Besedi dve LJUBIM TE!
Enkrat samo ljubezen je ta,
Zato nikoli ne bo pozabljena.
Edina misel, ki ti v srcu piše,
Naj je nikdar čas ne izbriše!

Ema Hozjan

ZABUŠANT

Zabušant je pameten
fant
a včasih se mu zmeša
in vse pomeša
šola se mu zdi nora
javno stranišče je gledališče
besedo šola uvrsti med divje zveri
ko vprašan je
se mu ves razred
smeji
on pa kar pri miru
stoji in gleda
če se strop že seseda
gre mu kar na
smeh
edina punca v razredu
pa pravi
da je greh
če veš pa ne poveš
a njemu mar ni
zato še vedno molči
a učitelju totalno prekipi
zato ga
pošlje iz razreda

Ko iščem stranpoti Od tu Ko pada dež in me
stopinje tvoje
Prebudijo
Ko skrivam v pest poglede Smeh
Da vsi se moji labirinti Izgube v tebi Želim si
Da
si tu
Ko mrak je Pada sneg Ko v žitu kos Mi
dobro jutro poje
Želim si da boš tu Ko bo poletje Mrz
Da mi obraz umiješ kakor dan
Da sonce si In grom In toča
Moja
Da mi nebo odpreš in greš Z meno
j tja Kjer so vse laži
preštete
Brez neviht

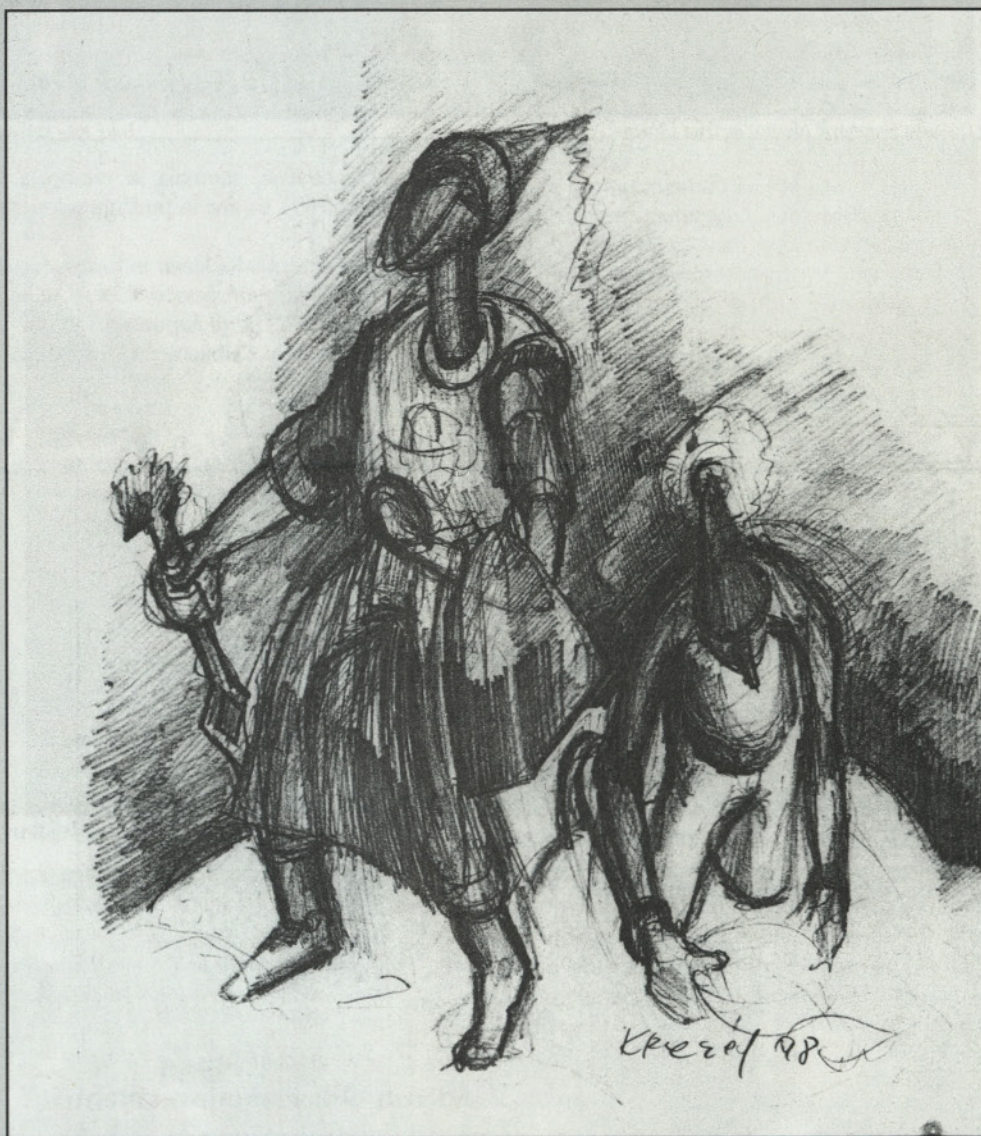
V kozarcu roke tvoje dan
medli
Veš Ne verjamem Pa bi
rada
Ostajam tu v poletju Sama
Kot noč Kot
Zemlja
Ki polzi od Lune
stran
Brez tebe je tu mrak in V milijardah let
zaman
Bo najin smeh odmeval Skoz zidove
Priklicala bi rada vse
nazaj
Trenutke Ki so zdaj kot vino
Stari
Je v najin的角度 vse umrlo
Vse kar zdaj
ljubim
In bom kdaj ljubila
Še

Pretiho
In za molk je
Dež

Moj lepi Angel v
Jutru
Vse si vzel s seboj
Ko greš
Moj smeh je prazen
Zdaj še bolj
V besedah tistih vsa
Resnica
Ki boli

Je šla s poti
Ko se bojim
Korakov tvojih
Špet
Ze stotič zdaj
Kot kamen tvoj
Obraz
Bi zavrtela čas
Nazaj
Pa je le dan kot
Dan
Saj veš
Da čarati ne
Znam

Ostala bi Pa nimam kam
Ostane dan Pa je kot noč
Teman
Ostal bi ti Pa sam ne veš
Zakaj
Kaj raste tu In kdo sem
Jaz
Kam greva Kam bi skupaj
Šla
Ostala bi Pa naju pot ne zna
Naprej
Skoz stene glas Zdaj tvoj
Zdaj moj
Umre v odmev Ki jutri
Bo odsev Le glasba
Iz sosednje šobe
Ki je šla

Andrej Krevzel

a zabušant še vedno
pred tablo ždi in
v sošolce strmi
kar naenkrat
pa se
zahihita in
veselo v klop odskaklja
učitelj mu da enico
zabušant pa
se prelevi v
spečo
Sneguljčico.

Vlasta Žvikart

PESMI

Želim si Da boš tu
Ko bojo vse laži
preštete
Da v dlani najdem tvoj odtis In vonj po
tebi najde
me

TERMoeLEKTRARNA IN LIKOVNIKI

V času prazničnega septembra in ob praznovanju 45-letnice TEŠ si je bilo mogoče v kulturnem domu ogledati zanimivo razstavo sedemnajstih bolj ali manj znanih umetnikov, ki so se skozi obdobja spreminjanja Doline in rasti TEŠ-a zazirali vanju in ju likovno upodabljali.

Na otvoritvi razstave pod naslovom TEŠ jedro motivov likovnikov 14. 9. je likovnike predstavila Milena Koren Božiček in začela s starostno slovenske likovne ustvarjalnosti Božidarjem Jakcem, ki je kmalu po začetku obratovanja TEŠ (1956) naslikal dva motiva, Dvorano turbin in Delo na turbini.

Zanimiv pri teh dveh delih je kolorit, ki je nenavadno topel, kot da bi hotel umetnik izraziti simpatijo do dobrih gospodarjev. Tudi ostali avtorji so izrazili podobno tenkočutnost pri slikanju tega motiva.

Viktor Kojc je med drugim naslikal Elektrarno v gradnji, Gabrijel Kolbič je poiskal zanimiv pogled soočanja stare arhitekture z gradnjo TEŠ, Mišo Skornšek je elektrarno videl zelo ideal-

istično, Alojz Zavolovšek je slikal elektrarno v več obdobjih svojega ustvarjanja in jo tudi različno prikazal, Jure Godec je svoje delo poimenoval Vulkan zaradi izbruha pare, Veljko Toman pa je industrijski pesjaž videl v energetskem in kolorističnem izbruhu.

Ta velika in neizogibna povezanost med industrijo in likovno umetnostjo je zaživela tudi v letnem poročilu TEŠ 2000, ki je opremljeno z likovnimi deli, vezanimi na to industrijo. Letno poročilo je na otvoritvi predstavil Ivan Sevšek, ki je tudi prvi avtor te vrste zapisov (letno poročilo skrbno pripravljajo že 23 obdobji).

Veseli nad tem, da so si umetniki izbirali TEŠ za izraz svoje likovne ustvarjalnosti, pa je izrazil tudi direktor TEŠ Jaroslav Vrtačnik, ki je med drugim poudaril še zadovoljstvo nad končano ekološko sanacijo. Župan občine Milan Kopušar je izkoristil priložnost in se zahvalil TEŠ za dobro sodelovanje z občino in jim hkrati čestital za 45 let delovanja.

Milojka Komprej

Foto: Irena Seme

KARDELJ RAZSTAVLJAL V MESTNI GALERIJ

V Mestni galeriji Šoštanj te dni zaključujejo z razstavo slik akademskega slikarja Janeza Kardelja iz Ljubljane. Od otvoritve sem, 12.9., je razstavo obiskalo veliko število obiskovalcev, ki jih je privlačila slikarjeva nedvomno široko izražena svoboda ustvarjanja, prepletanja tem in motivov iz literature, kakor tudi aktualne situacije, ki je po besedah kritika Braneta Koviča "ne bi bilo smiselno zaustavljati in omejevati z vnaprejšnjimi pravili".

Akademski slikar Janez Kardelj je diplomiral leta 1991 pri mentorjih prof. Krošovcu in prof. Brumnu. Imel je že več samostojnih kot tudi skupinskih razstav, med drugim leta 1991 v KUD France Prešeren v Ljubljani, pa tudi v Rogaški Slatini, Zagorju, Medijskih toplicah, Idriji, Črni na Koroškem, v Univerzitetni knjižnici v Mariboru ter v Vodnikovi domačiji in Kulturnem domu v Zagorju. Sodeloval je tudi na nekaterih

Igralka Iva Zupančič

MK

Otvoritev te razstave je bila prva v nizu prireditev v okviru občinskega praznika, na njej pa je v kulturnem programu poleg kitarista Aleša Romiha nastopila tudi igralka Iva Zupančič, ki je s svojim dovršenim nastopom navdušila prisotne in potrdila nedvomen sloves igralk, umetnice, ki ji jih je le malo enakih.

Milojka Komprej

IMELI SMO SE FAJN

Goličnikova glasbena delavnica

Zdi se, da se ljudje v Lajšah radi zbirajo, saj se kar precej prireditev zgodi na prostorčku poleg letališča. Tudi Robi Goličnik, znan glasbenik in vodja šole za harmonikaše, je svoje učence povabil v ta kraj na že tretjo glasbeno delavnico doslej. Da je uspela, priča veliko število udeležencev, njegovih učencev, katerim so se kasneje pridružili še starši. Priča pa tudi dobro razpoloženje, popestreno z zvoki harmonike in drugih instrumentov. Kajti glasbene delavnice si brez glasbe nekako ne moremo predstavljati, čeprav je Robi Goličnik udeležencem pripravil tudi športne in druge aktivnosti, ki pa so tekle predvsem dopoldan. Popoldne je šlo bolj zares, saj so se v igranju na harmoniko preizkusili nekateri Robijevi

Foto: arhiv

učenci in med njimi se je najbolje odrezal Samo Kotnik, ki je zato prejel zasluženo nagrado. Pri žrebanju za kasetofon s CD pa so sodelovali prav vsi, a sreča se je dotaknila Tadeja Kompreja iz Črne. Ker imajo nekateri učenci že svoje ansamble, so na delavnici zaigrali Mateja Jan, Trio Avbreht, Vragolini ter seveda organizator sam, ki je kasneje igral tudi staršem za dobro voljo. Namen delavnice je bil po Robijevih besedah dosežen: sproščeno srečanje, veliko dobre volje, malo druženja in izmenjave izkušenj in veliko dobre glasbe.

Milojka Komprej

ŽIVAHNO OKOLI MAYERJEVE VILE

Kiparska delavnica

Od petka, 28., pa do nedelje, 30.9., je bilo okoli Mayerjeve vile v Šoštanju spet živahno. Na zelenici ob njej je bil glavni "atelje" 1. medobčinske kiparske delavnice, katere nosilec je Javni sklad RS za kulturne dejavnosti, kot izvajalci pa so se izkazali Velenjčani. Na razpis se je prijavilo kar 9 ustvarjalcev iz različnih koncev: Aleš Hofman (Celje), Ciril Povše

Foto: Zdravko Kočevar

(Trebne), Helmut Jerak (Slovenska Bistrica) ter Mirjam Britovšek, Nejc Korenič, Mia Žagar, Alenka Venišnik, Milan Matko in Franc Ravnjak iz Velenja in Šoštanja. Vodja delavnice je bila Dragica Čadež Lajane, ki je skupaj z ustvarjalci v treh dneh dokazala, kaj se da narediti iz lesa, tudi takega odpadnega. Poleg delovnega in ustvarjalnega elana se je med udeleženci (kot je pač na takih delavnicah v navadi) na skupnem zaključku v Ribiški koči v Šoštanju sklenil tudi prijateljski in družabni krog. Dela so na ogled v Vili Rožle (prej vrtec Rožle), pred kratkim odprti likovni gimnaziji.

Milojka Komprej

Ivan Hrovat - Živko

Legende Šoštanskega pihalnega orkestra Ivana Hrovata Živka ni več. Mineva leto dni, ko je 85-letni strojni ključavničar, upokojenec takratnega Rudnika Velenje tiho odšel in za sabo pustil sled velikega duha malega človeka. Kar 30 let je bil zvest Pihalni godbi Zarja Šoštanj, flavto pa je igral rekordnih sedemdeset let in več, ko ga je naučil glasbeni učitelj Franc Tržan v Trbovljah, kjer je najprej igral pri tamkajšnji pihalni godbi Rudnika Trbovlje. Ko je leta 1956 prišel službeno v Šaleško dolino, kot strojnik v RGO, ga je v pihalno godbo Šoštanj povabil Ivan Marin st., od takrat pa je postala njegova prisotnost v pihalnem ansamblu neločljiva. Ko danes zaigra Pihalni orkester Zarja iz Šoštanja (kot npr. ob slovesnosti ob podelitvi občinskih priznanj) se zdi, kot da Živko še vedno igra na svoj srebrni instrument z zlatimi zvoki. Tako priljubljen je bil med prijatelji in takšen bo ostal v njihovem spominu, je bilo slišati ob nedavnem koncertu.

Jože Miklavc

Ivan Hrovat - Živko - ob 75-letnici

Pihalne godbe Zarja Foto: Jože Miklavc

MALA NAPOTNIKOVA KIPARSKA KOLONIJA

14. in 15. Septembra je bila v Zavodnjah že 28. MALA NAPOTNIKOVA KIPARSKA KOLONIJA, ki jo organizira društvo prijateljev mladine iz Velenja, gosti pa podružnična šola KDK Šoštanj iz Zavodnjah.

Leto je naokoli in zopet smo se zbrali pri šoli v Zavodnjah. Letos že desetič na Mali Napotnikovi kiparski koloniji. Bilo nas je dovolj, tako učencev, likovnih pedagogov in organizatorjev, da smo ustvarili kljub slabemu vremenu pravo delovno vzdušje, ki ga tudi vztrajni dež ni mogel pokvariti. Namesto zunaj, smo se preselili v dom krajanov, vsak si je poiskal primeren kotiček in že so se zaslili prvi udarci dlet v les. Leto smo se tako vneto lotili dela, da organizatorju in gostitelju ni uspelo pred pričetkom dela organizirati uradne otvoritve že 28. po vrsti ampak šele tekom dopoldneva ko smo bili že vsi dobro ogreti od dela.

Posebno delovno vzdušje je ustvarila naša gostja, prof. Dragica Čadež Lapajne, priznana slovenska kiparka in profesorica na Pedagoški fakulteti v Ljubljani. V bodoče bo ostala naša mentorica, ki bo strokovno vodila kolonijo naprej. Njena nesebična pomoč in svetovanje je pripomoglo do boljših idej, pravih dela in pravega ustvarjalnega vzdušja. Posvetila se je tudi nam likovnim pedagogom in v kratkem predavanju povedala precej zanimivega in dala kar nekaj svežih idej za bodoče delo v razredu, pri krožku ali koloniji.

Že prvi dan sta nas obiskala gospod Darko Menih, ravnatelj naše šole in gospod župan Milan Kopušar. Tudi v soboto smo pohiteli z delom, kajti izdelke je bilo potrebno dokončati, prebarvati ali kako drugače zaščititi les. Čas je hitro mineval, kipi in reliefi so dobili končno podobo. Ker je dež še kar neusmiljeno

padal, smo razstavo pripravili kar na odru doma krajanov: dvorano smo počistili in pripravili vse potrebno za zaključek. Predvsem smo se veselili obiska staršev ali krajanov Zavodnjah, da bi jim pokazali naše izdelke. Po kosilu smo se sicer malo razočarani nad obiskom zbrali v dvorani in nestrpno čakali, da se zavesa na odru odpre. In odprla se je ... čudoviti izdelki otrok so zasijali v svetlobi žarometov, zasijali v tistih barvah, ki nam jih tetka jesen ni privoščila ta dva dneva. Res škoda da si otroškega dela ne ogledajo niti starši sodelujočih otrok. Kljub vsemu smo bili zadovoljni, tako učenci - mladi kiparji in njihovi mentorji. Za zaključek nam je še nekaj lepih pohvalnih in bodrilih besed namenil župan Velenja, gospod Srečko Meh.

Pvedati je potrebno, da učenci v teh dveh dneh zelo pridno in vztrajno delajo, da oblikovanje v lesu ni lahko in zahteva od njih veliko volje in napora. Zanje je to posebno doživetje, nova izkušnja, ki jo bojo redko kateri še ponovili.

In če vas bo pot zanesla v Zavodnje, si dela Male Napotnikove kiparske kolonije lahko ogledate v Potočnikovi hiši - tu so shranjena izbrana dela petindvajsetih let kolonije, letošnje izdelke pa si lahko ogledate v galeriji ROŽLE v Velenju.

Našo šolo so zastopali učenci: Kristian Hosner iz 6. razreda, Marko Blagotinšek in Luka Jurkovič iz 7. razreda. Fantje so bili zelo pridni in ustvarjalni. Odločili so se za relief, za motiv so si izbrali ribo, ki so jo kasneje poimenovali "POŽREŠNOST". Relief predstavlja veliko ribo z odprtim gobcem in velikimi zobmi.

Torej vidimo se prihodnje leto, v mesecu septembru na 29. Mali Napotnikovi kiparski koloniji.

Mentorica: Alenka Venišnik
OŠ KDK Šoštanj

SPOMIN NA VAS, KI JE NI VEČ

Družmirje, nekoč eno najbolj naprednih in razvitih vasi, se je ohranilo le še v srcih razseljenih domačinov in pa v spominu edine prireditve, ki je posvečena žrtvovani vasi.

Turistično olepševalno društvo že vrsto let tradicionalno prireja tako imenovan "Praznik luči" namenjen prav spominu na izginulo zemljišče, kjer je živela vas Družmirje. Navkljub slabim vremenskim napovedim je društvu v drugo le uspelo spraviti dogodek pod streho. Zopet je čez jezero na splavu priplul knez Tresimir s svojim ljudstvom. Ta isti naj bi nekje pred 13. stoletjem poselil plodno pokrajino in jo tudi skultiviral. Po ustnih izročilih in zapiskih v šoštanskem urbarju naj bi Tresimirjevo ljudstvo poslej živelo s staroselci. Knezove zasluge za razvoj vasi pa so bile tako velike, da so jo poimenovali kar Tresimirje. Tako zgodovinarji predvidevajo, da bi se iz tega imena skozi leta poimenovalo (sedanje) Družmirje.

Foto: Milojka Komprej

V spomin na to vas, ki sedaj živi globoko pod gladino jezera, so člani TOD pripravili kar 10 000 lučk iz voska, vlitih v jajčne lupinice. Zares veličasten prizor so lahko videli in občutili vsi, ki so pomagali lučke prižigati. Ob vsem tem pa še veličastna glasbena spremljava, pa bobnanje in kres, ki je plapolal zgodovini v čast in sedanjosti v opomin.

Mogoče bi brez vrlih "staroselcev" dandanes že prižigali lučke v spomin na šoštanski trikotnik. Pa je vendarle bil glas potomcev ljudstva Tresimirjevega močnejši od potrebe civilizacije.

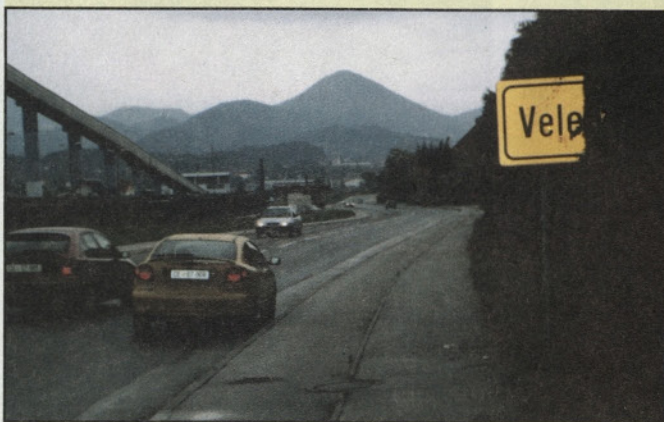
Spektakel, ki je po pomenu zelo značajan, je doživel dober obisk. Za naslednje leto pa ga organizator namerava združiti s srečanjem objezerskih mest, ki bo junija ob šoštanskem jezeru. Ravno ta naj bi bil po besedah predsednika Petra Radoja ob 100-letnici delovanja društva najbolj pripravljen.

N. V.

list

"PASJA PAST" V PESJU

Smo za večjo prometno varnost! Smo za umirjanje prometa, smo proti divjanju na naših cestah. Nismo pa za vsak prometni režim, ki ga skreirajo v pisarnah nekje v beli Ljubljani ali v šaleški prestolnici.

Kdo bo tablo "Velenje" oplen zelenega objema?

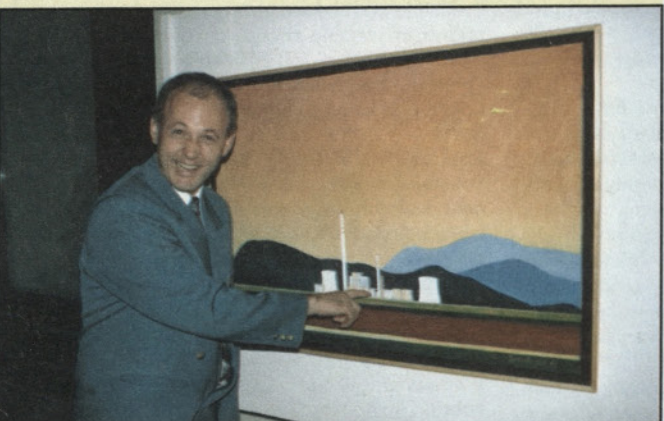
Pesje, ta dolga ravna cesta, s pločniki in širokimi voznimi pasovi, ima omejitve hitrosti 50 km/h, tako določa črn rob na krajevni tabli "Velenje". S 50 km/uro tako drvi vsi poznavalci "pasje pasti" prometne policije, ki redno nastavlja svoj klobuk ob uporabi laserskega merilnika hitrosti. Kaj pa tisti, ki se požvižgajo na omejitve? Pa tisti, ki table zaradi zelenega objema sploh ne vidijo?! Eni in drugi polnijo blagajno pri petdesetih km/h, mimo pa divjajo ekstremni dirkači, ki se na vse omejitve, policijo in prometni režim požvižgajo.

KRAVJIM DIRKAM OB ROB

Znana slovenska in mednarodna (celo svetovno znana) funkcionarka gibanja za zaščito in proti mučenju živali gospa Eva Lea Muler ob letošnji uspešni prireditvi Kravje dirke v Gaberkah ni sporočila direktorju Francu Štehnariku nobenih

levitov. Menda zato, ker je Marjan Jakob, poznavalec krav in mleka, na javnem mestu zatrdil, da se Šaleškim kravam ne godi nič hudega, če se malo sprehodijo na zraku ... ter da v Šaleški dolini nimamo norih krav, imamo pa prijazne krave, ker smo tudi mi prijazni z njimi (misli je na kmete, mlekarniške kooperante in združbenike). Predstavnik Urada kmetijskega ministrstva pa je ob prejemu Heindlovega petelina izjavil, da o kakšnem mučenju živali res ni govora, celo drugače je, saj gre za pomembno turistično, športno in etnografsko prireditev na deželi, da bi le bilo več takšnih!"

Peter Obšteter: "To je moj drugi dom, vse življenje priden bom."

Z ZAKRIVLJENO PALICO V ROKI....

Franc Urbanc iz Florjana je letošnje poletje preživel drugače. Res je že jesen in Franc je pastirsko palico spet zamenjal za volan svojega avtomobila, a štiri mesece je opravljal dokaj neznan in nenavaden poklic. Bil je pastir! Na Mozirskih planinah je pasel okrog 50 glav živine, v glavnem kmetom iz Radegunde, pa tudi nekaterim od drugod.

Tam gori sva se srečala sredi poletja po naključju ali pa tudi ne, kajti kot vemo, naključja ne obstajajo. Vse je bilo tako napeljeno, da sem tiste nedelje z družino pohajkovala po Mozirskih planinah ter se na kolovozu, ki povezuje Stare Stane in Golte z Medvedjakom izogibala čredi živine, ki jo je navidezno brez cilja, a s točno preračunanim korakom mahala mimo mene. Spredaj konji, zadaj krave in še malo bolj zadaj pastir. "Ejga!" vzkliknem, ko v pastirju prepoznam znanca Franca. "Kaj pa ti delaš tukaj?" "Pasem, kaj pa drugega, pasem," se mi prešerno in sproščeno nasmeje, še do pred kratkim zaprisežen rudar, pravzaprav električar v jami. Beseda je dala besedo in kaj kmalu smo pristali v pastirski koči, kjer nam je Franc, ki se mu je čez soboto in nedeljo pridružila tudi žena Mira, postregel s "cirngo". Tudi pastirski čaj je ponujal, pa smo raje ostali kar pri vodi, ker je bil recept za čaj preveč nagnjen k drugim substancam. Medtem ko se je živina mirno pasla okoli koč, se je popoldan prevesil tja v večer in kdaj je čas minil, ne znam povedati. Izgleda, da gori nad 1000 m res vse drugače teče.

"Spomladi sem šel v "penzijo" pa sem si rekel, zdaj grem pa za pastirja. Že kot otrok sem bil pastir in po vseh teh letih v jami me je spet zamikalo takšno življenje. Še sam nisem verjel, da se mi bo moja želja uresničila že to sezono," je pripovedoval Franc in se zraven veselo smejal. Za njegovo glasno izrečeno željo so kaj kmalu slišali kmetje iz Radegunde oziroma kmetje, ki so združeni v pašno skupnost Hlevišje, in ga povabili, naj to poletje pase živino zanje. Pašnih skupnosti je namreč po planinah več. Vanje se povezujejo kmetje, ki imajo v hribih zemljo in skupaj laže poskrbijo za pašo čez poletje. Tako je Franc na Mozirske planine prišel 26. maja in se takoj uživel v novo vlogo.

"Biti pastir je lepo," je vidno užival v pripovedovanju. "Vseskozi sem v naravi in z naravo. Neopisna so rana jutra, še vsa sveža in tiha, ko motijo mir le glasovi gozda in pa zvoki prebujajočih se

Lepo je biti... pastir.

Foto: Miljoka Komprej

živali. Da ne omenjam jutra, ko sem v Terskih pečeh videl vzleteti orla. Tudi večeri so lepi, ko se zbere družina po napornem dnevu in rečemo katero. Ljudje tu gori so prijazni, in razumevajoči, kot da se vse dogaja počasneje in bolj z občutkom kot v dolini. Seveda je moje delo tudi odgovorno. Vsak dan sem dvakrat pri živini, ki se seli s paše na pašo, (vseh pašnih površin je okrog 75 ha), pregledam, če je vsa, če ni katera zbolela in podobno. O vseh dogajanjih v čredi obveščam kmete, ki imajo v paši živino, tako da ni kakšnih neprijetnih presenečenj. Živina je označena, tako da vem, od katerega gospodarja je, a včasih tudi brez označbe vem, iz katerega hleva je," je bil Franc že pravi poznavalec.

Dolgčas mu seveda ni bilo. Planina je stalno obiskana, blizu Frančeve pastirske kočice na Moravi, ki je sicer skromna, a lepo urejena (tu se pozna ženina roka), je tudi Mozirska kočica, priljubljena točka tako planincev kot nedeljskih izletnikov, kamor sodim sama. Moteči so le motoristi, ki se prebijejo sem gori in potem kar pozabijo za seboj zapreti kakšno lesno, živina pa to takoj odkrije. Sem gori so ga prišli obiskat številni prijatelji, družbo sta mu v počitnicah delala tudi vnučka Gašper in Klemen pa tudi kmetje ga obiščejo: Zagradišnik, Rženičnik in ostali, ki so tudi poskrbeli, da ima Franc vedno dovolj "cirnge". "Če bom drugo leto zdrav in če bo možnost, bom spet šel," zatrjuje Franc, kajti njegovo pastirsko življenje se je zaključilo konec septembra, ko gre živina nazaj v hleve.

"Verjamem," sem si rekla takrat in malo zavistna sem bila tudi, ko smo se zvečer vračali iz tega planinskega raja po poti, ki vodi do Šmihela. Še enkrat sem uživala v razgledu. Od Mozirske kočice proti jugu vidiš Zgornjo Savinjsko dolino z Mozirjem in Nazarjami, Goro Oljko, Celjsko kotlino, Dobrovlje in Menino, prosto zahodu Lepenatko Veliki Rogatec, Savinjske Alpe pa seveda Šaleško dolino z Velenjem in Šoštanjem ter Paški Kozjak in Pohorje. In da ne naštevam, saj se z Medvednjaka vidi Raduha, Peca, Travnik, Komen, Smrekovec in Uršlja gora. Res ne imenujejo zastoj Mozirske planine z Goltemi najvišje ležeči alpski vrt Evrope. In življenje v njem je seveda temu primerno.

Miljoka Komprej

PRI VERČU SPET NEKAJ NOVEGA

Su jok terapija - uspešna metoda zdravljenja bolečin križa, kolkov in sklepov

Poletje pri Verču ni mirovalo v svojem vročinskem mrtvilu in lenobnosti misli, potegnjenih skozi sončne dneve. Poletje pri Verču - Francu Verču iz Topolšice, to se ve, je bilo živahno, kajti neutrudni Verč si je okoli svojega doma in hkrati športnega centra, ki ga uspešno vodi že dolga leta, naredil še energetske steze, ki je bila dodobra preizkušena s strani številnih obiskovalcev. Na pogled nič posebnega, laiku izgleda kot približno pol metra široka potka, posuta nekje s peskom, drugje z malo debelejšimi kamni, pa spet peskom in gramozom, kot da je izdelovalcu primanjkovalo materialov. Pa ni tako. Energetska steza je le del posebne su jok (su - roka, jok - noga) terapije s katero Verč zdravi tako bolečine v križu kot otekline sklepov, trganje v kolenih, bolečine kolkov in ramen in podobne težave, rešuje pa tudi odvečno težo in mlahave mišice. Su jok je annuri medicina, terapijska metoda korejskega znanstvenika prof. Park Jae Woo-ja, ki je osvojila svet zaradi preprostosti izvajanja in hitrega učinka. Temelji na tem, da je med rokami in nogami ter človeškim telesom izjemna podobnost. (roka ima dlan s petimi prsti, telo ima trup in pet izrastkov, roki, nogi in glava). Palec predstavlja glavo z vratom, kazalec in meziniec predstavljata roki, ostala dva prsta pa nogi. Tako z masažo prstov deluje terapevt na celo telo.

Foto arhiv

Verč je svoj način življenja in opremljenosti svojega športnega centra podredil tej metodi, saj je že dosegel naziv terapevta, izobraževanje pa nadaljuje na višji stopnji. Bolnik bo pri njem po sprehodu po stezi, po kateri hodi bos (masaža podplatov), bolj dovzeten za ostali del terapije: masažo, fitnes in savno, česar bo ravno tako deležen pod strokovnim vodstvom. O uspešnosti zdravljenja pričajo mnogi Verčevi pacienti, ki so o metodi kakor tudi o pristopu terapevta izpričali le najboljše (naslovi nekaterih pacientov so v uredništvu, izjave o uspešnosti so preverjene, objavljamo pa jih ne zaradi varovanja podatkov bolnikov). Pacientka iz Raven na Koroškem, ki je imela težave s hrbtenico, zagotavlja, da je pozdravljena. Opisala nam je potek zdravljenja, ki jo je ne samo rešil bolečin, temveč naredil zdravo.

Kot smo napisali, je Verč terapiji podredil svoje življenje. Letos se je dodobra pripravil tudi na zimo, saj je napeljal centralno ogrevanje, tako da bo zdravljenje pri njem potekalo nemoteno. Tudi drugače ga lahko obiščete, prijetno vam bo v njegovi savni, klesani v kamen, fitnes bo vodila mlada pomočnica Tina, Verč pa bo kot strokovnjak profesionalno izvedel masažo. Kdor Verča pozna, pa ve, da se pri njem dobi tudi prijeten pogovor in nasvet, v katerega bodo vpletene

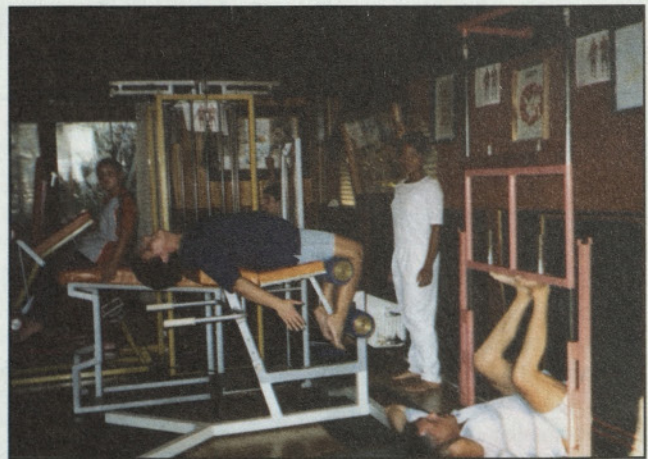

Foto arhiv

številne modrosti njegovega pestrega in posebnega življenja. Osvajal je vrhove sveta, bil odličen judoist in vzgajal številne športnike ter vodil šolo smučanja. Zdaj se posveča vzgoji psov, treniranju športnikov, zeleni bratovščini ter uspešno zdravi težave številnih, ki se oglašajo pri njem.

Ko sem seveda tudi jaz preizkusila njegovo energetske steze in razmišljala o tem, kako naj poleg njegove dejavnosti predstavim Verča kot človeka, mi je na misel prišel članek izpred let, ko mu je eden novinarskih kolegov zastavil vprašanje, kaj meni o starosti. In Verč je takrat odgovoril približno takole: "Mlad človek ima vse poti odprte. Starost pa se kaže v tem, da se človek zapre vase, da si ne želi novih izzivov in težav in da skriva svojo bolečino in slabost pred drugimi, kajti mlademu človeku se več odpusti, celo težave se kažejo v drugačni luči."

Sodeč po tem, kako Verč živi, kako mu ne zmanjka idej in energije, ne bo nikoli star. Je človek, ki mu je bilo zgodaj dano najti pot k sebi, k svoji biti, k tistemu, kar resnično je in kar ga dela takšnega, kot je. Ker je to zgodaj spoznal, je lahko ostal neposreden, sproščen, pošten, poln življenja in večni idealist, z otrokom v sebi, ki mu narekuje, da ostaja večno mlad.

Miljoka Komprej

V SOBOTO (20. OKTOBRA) ZAČETEK LIGE

Košarkarji Elektre so konec tedna v dveh prijateljskih tekmah s hrvaškimi predstavniki dosegli polovičen uspeh. Brez večjih težav so najprej premagali predstavnika druge hrvaške lige ekipo Focus iz Varaždina z zelo nizkim rezultatom 77 : 55. Najuspešnejša na tej tekmi pri Elektri sta bila Nuhanović s šestnajstimi in Rizman s petnajstimi točkami.

Več težav pa so Šoštanjčani imeli s hrvaškim prvoligašem Zagrebom. Prve tri četrtine je bila tekma izenačena (56 : 58), nato pa so gostje prevzeli vajeti igre v svoje roke in po rednem delu zmagali s 65 : 77, po dodatnih desetih minutah, ko so priložnost za igro dobili tudi mlajši, pa je bilo kar 85 : 111. Največ preglastic so domači obrambi povzročali Garma (22), Miljković (17) in Vidaković (16). Pri Šoštanjčanih je pet igralcev doseglo deset točk ali več, med njimi tudi novince v ekipi organizator igre Dražović (18) in Marinković (15). Obe tekmi sta pokazali, da imajo košarkarji Elektre največ težav v napadu v igri proti consko postavljeni obrambi. Da pomanjkljivosti odpravijo, imajo še slaba dva tedna časa. Na obeh tekmah so Šoštanjčani nastopili nekoliko oslabljeni, saj nista zaigrala Belanovič, ki si še ureja vizo, in kapetan Maličević, ki je imel nezgodo na delovnem mestu in ima šest šivov na spodnji ustnici. Oba bosta do začetka lige nared.

Liga se prične v soboto, 20. oktobra. Košarkarji Elektre igrajo v domači dvorani proti Rogli.

Tjaša Rehar

ŠPELA SOVIČ NA EVROPSKEM ŠAHOVSKEM TEK- MOVANJU V GRČIJI

V Grčiji je od 30. avgusta do 10. septembra potekalo evropsko šahovsko prvenstvo mladih v kategoriji 10, 12, 14, 16, in 18 let za leto 2001. Špela Sovič, udeleženka tega prvenstva, je sodelovala v kategoriji do 10 let, kjer je sodelovalo 35 šahistk, in dosegla v devetih krogih s 3,5 točkami 28. mesto med deklicami v Evropi.

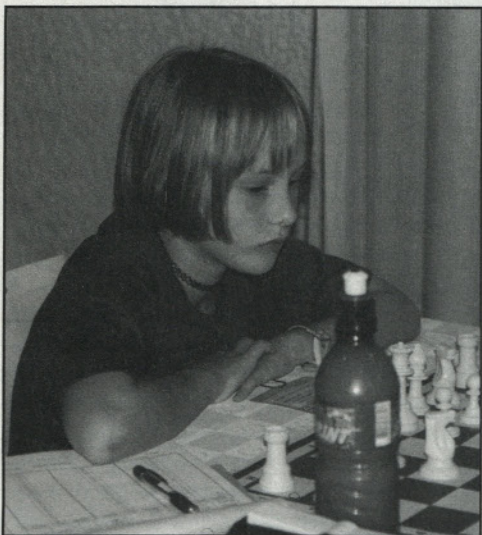

Foto: arhiv

Špelo je na prvenstvo spremljal ati Jože Sovič, vadija pa je s trenerjem in šahovskim sodnikom Radišo Rajkovičem po 4 ure tedensko več mesecev. Slovenski šahisti so v Kallitheo v Grčiji potovali z ladjo iz Trsta 23 ur, potem pa še 9 ur z avtobusom. Špela, starši in šola se še enkrat zahvaljujejo donatorjem:

Blues d.o.o. Gorenje - orodjarna, Cigrad d.o.o., Andrej c.d.o.o., Občina Šoštanj, Agencija d.o.o. Velenje, Šiviljstvo Jaša, Šahovski klub Šoštanj, KS Ravne, KS Skorno Florjan in sošolcem podružnične šole Ravne.

Rudi Olup,
šahovski mentor OŠ Ravne

SMREKOVEC (1577 m) - NAJVIŠJI VRH OBČINE ŠOŠTANJ

Razgiban hribovit teren okoli Šoštanja in zdravilišča Topolšica ponuja pohodnikom mnogo priložnosti za izlete v naravo. Markacisti Planinskega društva Šoštanj skrbijo za kar nekaj poti, ki so vse v kategoriji lahkih označenih poti. To pomeni, da so primerne za skoraj vsakogar, ki želi preživeti nekaj časa v naravi.

Občina Šoštanj praznuje svoj praznik v spomin na 30. september leta 1348, ko je Celjski grof Friderik podelil Šoštanju trške pravice. V okviru praznovanj ob našem prazniku smo domači

približanja rekreacije širšemu krogu občanov.

V nedeljo, 30. septembra 2001, smo se zbrali pri gostišču Grebenšek v Belih Vodah, kjer so vsi pohodniki prejeli posebne majice "Dnevi rekreacije 2001". Ob poti in na koči so se nam pridružili še nekateri pohodniki, tako da nas je bilo na vrhu Smrekovca skupaj 31. Oblačen dan nam ni pretirano kvaril pogleda na Šaleško dolino in okoliške hribe. Ob vrnitvi smo se nekaj časa zadržali v Domu

Foto: "fotomaher" Mato

planinci na pobudo župana organizirali prvi pohod na najvišji vrh Občine Šoštanj, Smrekovec (1577m). S tem smo se tudi mi odločili, da želimo del svojega prostega časa preživeti v naravi in k temu prijetnemu dogodku povabiti še vse ostale zainteresirane.

Organizacijo pohoda smo združili tudi z aktivnostmi ob Dnevih rekreacije 2001, ki jih organizira Športna zveza Šoštanj z namenom

na Smrekovcu, saj nam je oskrbnik Fika pripravil kosilo, ki ga je sponzorirala občina. Vračali smo se mimo kmeta Leskovska, saj nismo hoteli hoditi po isti poti tudi nazaj do izhodišča.

Pohoda se je glede na vremenske razmere udeležilo veliko pohodnikov, zato je bil sklenjen dogovor, da bo pohod tradicionalen. Torej vabljeni prihodnje leto, da se nam pridružite.

Bojan Rotovnik

BUTLI FRDAMANI

Ideja je bila v naših glavah že pred letom dni, letos pa je odločitev končno padla. Taborniki iz rodu Pusti grad gremo letos peš v Ribno, na naš vsakoletni taborni prostor! Sprva je bilo navdušenih veliko naših članov, zanimanje pa se je zmanjševalo premo sorazmerno z bližanjem odhoda. Na koncu nas je bilo junakov sedem, 1/2 glah za en teden! 1/2 Odločitev o imenu naše odprave je padla ob reakciji ljudi na našo idejo, ki je bila po njihovem mnenju norost: BUTLI FRDAMANI! Tako smo v deževnem dnevu, 17. julija popoldne, polni pričakovanj štartali izpred gostilne Grebenšek v Florjanu (malo reklame ne škodi). Povzpeli smo se na Smrekovec, nato pa pot nadaljevali do Koče na Loki, kamor smo prispeli že v trdi temi. Naslednje jutro nas je presenetilo lepo vreme, zato smo čim prej začeli gristi kolena in se nato spustili v Solčavo. Kazalo je spet na dež, zato smo pospešili in do večera prispeli na Kočo na Okrešlju. Prijazen oskrbnik nam je brezplačno odstopil skupna ležišča (izkoriščamo priložnost, da se mu lepo zahvalimo), tako da nam ni bilo treba spati na prostem v šotorih, saj je pričelo močno deževati. Zjutraj smo se kljub hudemu nalivu odpravili proti Savinjskemu sedlu, kjer smo na hitro skočili tudi v Avstrijo, vendar vreme tudi tam ni bilo nič boljše. Zaradi mraza in dežja smo kar se da hitro zapustili dvatisočake in se spustili do Jezerskega, kjer je upanje spet posijalo (oz. sonce). Veselje je hitro minilo, saj je kmalu spet začelo liti, mi pa smo se do večera spopadali z asfaltom, ki ga ni hotelo biti konec

Foto: arhiv

(za mnoge je bil to najbolj mučen del poti). Vsi izmučeni smo končno prispeli do Preddvora, kjer nam je prijazen kmet dovolil prenočiti na senu v hlevu. V petek smo spet v dežju nadaljevali pot skozi gorenjske vasi proti Brezju, kjer smo se zaradi težkih vremenskih razmer zasmilili tudi nunam. Zaradi bližine cilja smo iz sebe potegnili zadnje moči in do večera prispeli do Kajuhovega tabora v Ribnem. Bili smo izmučeni, nagajali pa so nam tudi žulji, ki se na poti niso nič 1/2šparali 1/2. Vendar smo bili dobre volje in ponosni, da nam je podvig uspel. Kljub izčrpanosti smo na poti uživali, saj smo veskozi uganjali norčije in vsak kilometer pričakali z nasmehom na ustih (le

tu in tam nam je nasmeh povsem zbrisalo z našega obraza). Če pa kdo misli, da smo si na poti 1/2kupili kaj pameti 1/2, naj vam povem, da smo takoj po vrnitvi s taborjenja močno p o g r e š a l i Gorenjsko in smo se kmalu vrnili nazaj. Tokrat na Triglav.

Butli frdamani smo: Maks Kvas (imenovani Kavs), Draško Stanković (imenovani Rajč), Janez Kugonič (imenovan Janč ali Kugi), Grega Kugonič (imenovan Kugi), Peter Apat (imenovan Pero), Janez Apat (imenovan Janč) in Janko Urbanc (imenovan Janč), torej sami Janči! Člana naše ekipe sta tudi Andreja Gomboc in Denis Švarc, ki sta bila naša povezava s civilizacijo. Obema se zahvalujemo!

Pa še nekaj: o BUTLIH FRDAMANIH boste še slišali, ker nam po glavi rojijo že nove ideje.

Janko Urbanc

Športna zveza Šoštanj vabi na 4. redno skupščino, ki bo v četrtek, 25. oktobra 2001, ob 19. uri v veliki sejni sobi Občine Šoštanj. Pred skupščino se bo ob 17.30 uri pričela okrogla miza na aktualno tematiko. Dnevni red in gradivo za skupščino ter okroglo mizo bo poslano vsem članicam ter prosilcem za članstvo po pošti. Lahko pa si ga ogledate na spletnih straneh ŠZŠ: <http://www.sportna-zveza-sostanj.si/> Vabljeni!

DELO ŠPORTNEGA DRUŠTVA GABERKE

V soboto, 8.9.01, je na športnem igrišču potekal tradicionalni nočni turnir v malem nogometu med zaselki iz Gaberk v organizaciji ŠD Velunje in Vrhov. In tako so ostale še štiri ekipe, ki so igrale med seboj, da so dobili polfinaliste in finaliste.

V polfinalu je ekipa Bevery Hillsa premagala Brode in osvojila tretje mesto. V finalu ob 23. uri pa je ekipa Cvekovega sela premagala ekipo iz Žabje vasi in tako že četrtrič zaporedoma osvojila prvo mesto in s tem prehodni pokal, ki so ga lani dobili v last.

Turnir je potekal v prijetnem vzdušju ob podpori številnih navijačev, ki so uživali v lepih športnih tekmah.

Foto: Magda Lampret

V nedeljo, 23.9., pa je ŠD poskrbelo za trim kolesarjenje. Vožnja je potekala od gostišča Brode pa vse do gostišča Rihter v Velunji. Tam je bil polurni počitek. Potem smo se vračali nazaj v Gaberke. Zaradi malo slabšega vremena je bilo le 25 kolesarjev.

Med najstarejšimi je bila tudi letos Marija Žerdoner (74 let), pri moških pa Lojz Mikek in Miha Bolha, oba rojena leta 1934.

Od otrok je bila najbolj pogumna Neja Sedovnik.

Med vožnjo nas je vse skupaj bodrila vesela muzika iz gosilskega kombija.

Teden dni kasneje, v nedeljo, 7.10., je bil za vse krajeane Gaberk organiziran pohod po mejah krajevnih skupnosti od trgovine v Gaberkah čez Gorice do Šoštanjskega jezera in naprej po Ležnu do gostišča Križnik. Tam pa nas je čakal pečen kostanj in dober topel čaj.

Veskozi nas je vodil izkušen alpinist Zvone Kaš.

Pot je bila dobro izbrana, da smo jo skoraj vsi, mladi in starejši, z lahkoto zmogli.

Takšnih pohodov bi bilo zaželenih še več, seveda še drugo leto. Vmesni pogovor pa tu in tam kakšna šala sta nas povsem sprostita. Menim, da je to dosti več vredno kot pa sedenje ob televizorju.

Magda Lampret

ŠAH

V okviru občinskega praznika in meseca rekreacije sta se v soboto srečali v prijateljskem dvoboju ekipi Velenja in Šoštanja. Ekipa Velenja je bila favorizirana, Šoštanj se je upiral, a je Velenje zmagalo z 8,5 proti 3,5. Igrali so na 12 deskah. Prijetno je presenetila 10-letna Špela Sovič, ki je iztržila remi priti favoriziranemu gostu. Tekmovalo je 34 šahistov.

Grega Rupnik

SVETLOBA

Meditacija

Z meditacijo razširimo duhovno znanje, ki je večno in nespremenljivo.

Svetloba je življenje samo, čista energija, ki je prisotna v vsakem živem bitju, v vsakem atomu, v vsakem planetu, zvezdi. Njena narava je najvišja blaženost in nima lastnosti. Primerjamo jo lahko z belim platnom ali mimim morjem - telo, razum in duh pa so njena orodja. Svetloba je nesmrtna in se ne rodi, je večna, božanska, nespremenljiva in je neuničljivi plamen.

Svet je ustvarila Svetloba, oblikovanje in interpretacija pa je prepuščena človeku. To je osnova svobodne volje. Človekova določitev duhovne realnosti je osnova za določitev fizične realnosti. Zavest lahko vpliva na realnost samo, če ima svobodno voljo, hkrati pa svobodna volja brez zavesti ne more obstajati. Svobodna volja je lahko svobodna samo, če jo zakoni narave ne omejujejo in če ni določena z nobenim fizikalnim pojavom. Človek je nujno potreben, da prenese sebe in veselje v realnost, Svetloba pa ne določa realnosti, ampak je za to odgovoren človek.

Odnos med Svetlobo, posameznim živim bitjem, duhom in zavestjo lahko primerjamo s svetilko. Za primerjavo in lažje razumevanje predpostavljamo, da je človek žarnica. Čista kozmična bit je Svetloba, ki je prisotna v vsakem živem bitju, tako tudi v človeku, in sije iz njega. Žarki, ki sijejo iz svetilke, predstavljajo duha. Duh je lahko jasen ali nejasen, šibek ali močen, bister, ustvarjalni ali len. Zavest primerjamo s senčnim opalnim steklom svetilke. Svetloba je odvisna od moči žarnice in senčnega opalnega stekla. Če je senčilo prašno ali umazano, prodre skozi njega manj svetlobe kot skozi čisto senčilo. Duh in zavest nista človekova bit, temveč le njeno žarenje. Količina

svetlobe, ki prodre skozi zavest, pa je odvisna od kakovosti zavesti. Slednjo oblikujejo misli, občutki, lastnosti in dejanja. "Slabe" lastnosti ali duhovno neznanje zasenčijo prodor svetlobe in povzročijo duhovno temo. Skozi popolnoma čisto zavest posije Svetloba v vsej svoji lepoti in sijaju. Takrat govorimo o razsvetljenju, odkrijemo ali prepoznamo, da je individualna bit enaka kozmični, neznanje se spremeni v znanje, modrost in ljubezen.

V vsakem drevesu je skrita Svetloba, tako kot je v drevesnem semenu zasnova drevesa v najbolj natančnem in zgoščenem energijskem vzorcu. Bistvo vsakega plamena (sveče, bakle ali goreče skladovnice lesa) je enako. Ni potrebe, da se plamen razvija, saj ogenj je in vedno bo ogenj.

Plamen se razlikuje le po velikosti, ne po kakovosti. Tudi v najmanjši iskri je skrit neskončen energijski potencial. Ko se plamen združijo, se rodi mogočno Sonce, ki oddaja neizmerno svetlobo. Tako je Svetloba večno sijajna, čista in blažena in ni nobene potrebe, da se razvija, saj je popolna. Razvijati se mora le zavest, da lahko prepusimo in odkrijemo Svetlobo, to popolnost, ki je večno v nas, mi pa smo skozi dolgo zemeljsko bivanje pozabili nanjo. Obudimo jo lahko s pomočjo meditacije. V meditaciji najprej spoznavamo svojo notranjo bit in kmalu ugotovimo, da je ista bit v vsakem in vsem. Tako imamo vedenje o istovetnosti, vendar ne telesni. Ne enačimo se s filozofijo, z religijo, narodnostjo ali raso, temveč moramo poiskati nekaj, kar presega zunanji, minljivi svet. Naša pozornost mora biti usmerjena v meditacijo k večnemu, neumrljivemu, k Svetlobi. Nenehno se je zavedajmo, čutimo in doživljajmo jo.

Zen Aj

Vaša lekarna svetuje

PREHLAD

Prehladna obolenja ali viroze, kot jih tudi imenujemo, vsako jesen in zimo nepovabljene obiščejo kar precej ljudi in jih prisilijo k nekajdnevem počitku. Kaj lahko storimo proti tem nadležnim okužbam?

Prehlad je virusna okužba sluznice nosu, žrela, sinusov in dihalnih poti, ki ga povzroča okoli 200 različnih virusov. Zakaj se človek v določenem obdobju prehladi, ni povsem pojasnjeno. Pogosteje se prehlad pojavi pri ljudeh, ki so utrujeni ali čustveno izčrpani, imajo alergijske spremembe v nosu ali žrelu, ali pa pri ženskah na sredini med menstrualnima cikloma.

Bolezni znaki: nelagodno občutek v nosu in žrelu, kihanje, solzenje, nahod, kašelj in zmerno slabo počutje. Telesna temperatura je na začetku ponavadi nekoliko zvišana, nato pa normalna. Izcedek iz nosu je najprej voden in izredno moteč, pozneje postane gostejši in manj obilen. Bolezen navadno mine v štirih do desetih dneh, kašelj pa lahko traja tudi dlje. Do komplikacij lahko pride zaradi dodatnih bakterijskih infekcij, predvsem obnosnih votlin in srednjega ušesa. Uporaba antibiotika je opravičljiva šele v primeru bakterijske okužbe, pri virozah je uporaba nesmiselna, saj virusi nanje ne reagirajo.

Virusi se prenašajo s kužnimi kapljicami, ki jih s kihanjem in kašljanjem izločajo bolniki, kakor tudi z neposrednim stikom z izločki okužene osebe ali celo z dotikanjem okuženih predmetov v gospodinjstvu. Prav zaradi takšnega prenosa virusov je prvi in najboljši ukrep za preprečevanje prehlada in gripe dobra higiena.

Kako si lahko pomagamo sami?

Žal zaenkrat učinkovitega enotnega zdravila, ki bi čez noč odpravil prehlad ali gripo še ne poznamo. Zdravljenje poteka simptomatsko - to pomeni, da zdravimo vsako težavo posebej. Najpomembnejši je vsekakor počitek. Bolnik mora ležati, piti veliko tople tekočine, lahko tudi čajne mešanice (npr.: trpotec, islandski lišaj, žajbelj, meta).

Uživanje tekočine pomaga omehčati izločke in olajša njihovo izločanje. Uživamo tudi pomožna zdravilna sredstva za krepitev našega imunskega sistema, torej obrambo telesa pred virusi. Vlažne inhalacije, lahko z eteričnimi olji, zmanjšajo viskoznost sluzi in tako zmanjšajo občutek napetosti v prsnem košu. Izpiranje nosnih votlin z izotonično raztopino soli pomaga odstraniti zasušene nosne izločke. Kašelj je pri virusni okužbi pogosto edini način čiščenja dihalnih poti, zato ga ne preprečujemo, razen če moti spanje ali zelo obremenjuje bolnika. Bolnikom s sladkorno boleznijo, se ne priporočajo sirupi, ki vsebujejo saharozo. Kapljice za nos (nazalni dekongestivi) le prehodno olajšajo simptome. Dekongestivi ožijo žile in tako blažijo znake prehlada. Ob uporabi dekongestivov se kot neželeni učinki pojavijo vznemirjenost, neredno utripanje srca in nespečnost. Ker učinkovine krožijo tudi po telesu, ožijo tudi druge žile in tako zvišujejo krvni tlak. Zato bolniki s povišanim krvnim

tlakom teh zdravil naj ne bi jemali, ravno tako tudi bolniki s sladkorno boleznijo, srčnimi obolenji ali obolenji ščitnice.

Kakor koli kapljice za nos se naj ne bi uporabljale več kot tri dni. Učinkovine proti bolečinam in za zniževanje telesne temperature, ki jih v lekarni dobite brez recepta, so: acetilsalicilna

kislina, paracetamol, ibuprofen in naproksen. To so sorazmerno varna zdravila, če jih jemljete krajši čas in po navodilih farmacevta, če ste jih kupili brez recepta. V primeru prehladnih obolenj se priporoča paracetamol, ibuprofen ali naproksen. Acetilsalicilna kislina se ne priporoča zlasti pri otrocih, saj lahko povzroči Reyev sindrom, ki je lahko smrten. Ravno tako pa se acetilsalicilna kislina ne priporoča bolnikom z razjedami v prebavilih, nagnjenostmi h krvavitvam, astmatikom in nosečnicam. Paracetamol pa odsvetujemo bolnikom z motnjami v delovanju jeter in ledvic, virusnim hepatitisom ali s prirojenim pomanjkanjem glukoza-6-fosfatne dehidrogenaze v rdečih krvničkah.

Pri neprijetnih pekočih in dražečih občutkih v žrelu in grlu ter hripavosti si lahko pomagamo z grgranjem žajbljevega čaja in s pastilami, to je oralnimi antiseptiki, ki so lahko v kombinaciji z anestetiki in se v lekarni dobijo brez recepta. V primeru, da bolečina v grlu, ki traja več dni, spremlja še glavobol, slabost, bruhanje in povišana telesna temperatura, je treba obiskati zdravnika.

Kdaj moramo do zdravnika?

Obisk pri zdravniku je nujen, kadar prehlad traja več kot deset dni, ali če so simptomi izraziti (visoka telesna temperatura, težave z dihanjem ali bolečina v ušesu). Samozdravljenje odsvetujemo tudi otrokom, mlajšim od dveh let, nosečnicam in doječim mamam. Posebno pozornost je treba posvetiti tudi starostnikom nad 65 let in otrokom do 12 let, ki imajo zelo zvišano telesno temperaturo, pri katerih pogosto pride do zapletov zaradi dodatne bakterijske okužbe žrela, ušes in pljuč.

Preventiva zaenkrat ostaja naše najmočnejše orožje proti virozam, če pa do bolezni le pride, se ne jezite. Privoščite si dovolj tekočine in počitek, ki ga potrebujete. Zdravila vam bodo olajšala simptome in čim bolj prebrodite čas, ki je potreben za ozdravitev, saj še vedno velja znani ljudski rek: Zdravljen prehlad traja en teden, nezdravljen pa sedem dni. S samozdravljenjem bolniki sprejemate odgovornost za lastno zdravje in počutje. Če pa se že odločite ozdraviti brez zdravnika, se ne odločajte uživati zdravil na osnovi reklamnih sporočil, ampak se posvetujte s farmacevtom v lekarni. Farmacevt vam lahko izda zaželeno zdravilo, lahko vam ga zaradi vaših drugih zdravstvenih težav odsvetuje, lahko se z vami pogovori o zdravstvenih težavah, vam svetuje ali pa odsvetuje samozdravljenje, predvsem pa vas lahko pravočasno napoti do zdravnika.

Natalija Dermol Črešnik, mag.farm.

DEVICANIP

(virgo)
(23. avgust - 23. september)

Element: **ZEMLJA.**

Temperament: **MELANHOLIČEN - SPREMENLJIV.**

Kvaliteta: **ŽENSKO, PASIVNO, NEGATIVNO.**

Planet vladar: **MERKUR.**

Kovina: **SREBRO, BAKER, NIKELJ.**

Barve: **MORNARSKO MODRA, TEMNO RJAVA, ZELEN, BELA.**

Kamni: **TOPAZ, DIAMANT, SMARAGD, JANTAR, AHAT.**

Dan: **SREDA.**

Število: **6.**

Priljubljena glasba: **poppevke.**

Skupina, s katero se istoveti: **reševalna ekipa.**

Priljubljena oddaja: **dokumentarna televizijska oddaja.**

Poklic, o katerem sanja: **bolniška sestra.**

Šport: **gimnastika.**

Njen junak: **Louis Pasteur.**

Anti-junak: **Frankenstein.**

Glavne značilnosti: skromen, plah, natančen, zanesljiv, praktičen, marljiv, bister in analitičen - kakor tudi siten, zaskrbljen, prekričen, oster, perfekcionista in konzervativen.

Ključni pomen: **KRITIČNO, ANALITIČNO IN ZBADLJIVO.**

MIT IN IZVOR SIMBOLA:

Merkur je direktan potomec Hermesa, poslanca Zeusa, ter bog popotnikov. Iznašel je liro, bil je tudi

nadarjen atlet. Na slikah je ponavadi prikazan kot gol športnik, obut le v krilaste sandale, na glavi pa nosi čelado. Njegove značilnosti so tipične za znamenje Dvojčkov, ki mu vlada: je bister, inteligenčen, dojemljiv, zgovoren, praktičen in tudi odličen govornik. Ta planet spodbuja mišljenje, človek pa je pod njegovim vplivom tudi prepirljiv in kritičarski, živčen in napet - vse to pa so možne lastnosti DEVICE, s katero je Merkur ravno tako povezan. To je drugi Merkurjev znak, v katerem ta deluje bližje zemlji in bolj stvarno kot pri Dvojčkih. Merkur mu daje občutek za realnost, bistrino uma, dar opazovanja in jasen pogled na svet.

ZNAČAJ:

Devica je šesti znak zodiaka in ji pripada razdobje tik pred jesenskim enakonočjem. Je simbol žetve, dela, ročnih spretnosti in pretirane vestnosti. Devica živi v povsem praktičnem svetu in v njem ne zna in noče najti skoraj nobene romantike. Ima razvito intuicijo, hitro se uči, je hipersenzibilna, naključna krutost samo maskira sramežljivost. Zelo težko se sprosti, saj jo nenehno preganja občutek dolžnosti. Proti drugim ne pokaže preveč spontanosti, navdušenja ali močne želje po prijateljstvu. Po naravi je preveč rezervirana in sramežljiva, da bi javno razkrila svoje občutke. Zanj sta življenje in ljubezen zelo resna zadeva. Tisti, ki se ji približa, mora paziti, da ne prizadene njenih čustev; biti mora oprezen, saj je zelo občutljiva za kritiko, vulgarnost, laži in nezvestobo.

ČUSTVA:

V Devici je rojenih več "starih devic" kot v katerem koli drugem zodiakalnem znamenju. Njena težava je, da zelo težko najde partnerja, ki bi dosegal njeno visoko merila. Ni ji lahko najti osebnosti, ki bi odgovarjala

vsem njihovim zahtevam; biti mora na uspešnem družbenem in materialnem položaju ter hkrati močna in zrela osebnost. Ko najde pravo osebo, jo skoraj nikoli ne zapusti, čeprav njihova zmanjšana vitalnost ne pogojuje strastnih in močnih ljubezenskih noči. V ljubezenskem življenju upravlja razum in dober okus. Zaradi takega obnašanja pogosto deluje hladno in rezervirano, kar zaviralno deluje na vsako željo partnerja, čeprav uspejo vtisniti osebni pečat življenju osebe, ki jo ljubijo, in ga organizirati po svojih željah. Njen značaj se nam pogosto zazdi skrivnost. Včasih jo pograbi strah, da se bo ljubezen brez komplikacij ohladila. Tedaj bo začela delati probleme z neprimernim ljubosumjem, neumnimi kritikami in pretvarjanjem. V spolnosti Devica opravičuje svoje ime. Nikoli ne štedite z uvodom! Čim daljši bo, tem bolje. To je nervozno bitje, ki se redko sprosti; spolni akt spremlja strah, zato jim je potrebno pomagati. Devica potrebuje nežnost, saj ima na tem področju največ notranjih motenj, več kot kateri koli znak v zodiaku.

ZDRAVJE:

Devica vedno skrbijo za svoje zdravje in so običajno zelo zdrave. Njihov pravilni občutek in samodisciplina vodijo k umerjenosti v vseh stvareh. Neprestana samokontrola preprečuje težje okvare njihovega zdravja. Osnovne motnje, ki se pojavljajo, so psihičnega izvora ter jim je težko postaviti pravo diagnozo. Najbolj občutljive točke so prebavni organi, želč, trebušne mišice, jetra; pogosti so čir na želodcu, glavoboli in težave z nogami. Nagnjeni so k artritisu, revmi in protinu.

PRIMERNI POKLICI:

Devici ležijo poklici, vezani na tehniko, medicino. Odlične so kot založniki, tiskarji, tajniki in povsod, kjer so potrebne analize, kritike, planiranje, diplomacija,... V umetnosti se uveljavijo kot pisatelji, umetnostni zgodovinarji...

PRIMERNI PARTNERJI:

Riba, Bik, Rak in Škorpion so najbolj primerni partnerji Devici.

Strelec in dvojček sta zanimiva za krajši čas.

ZNANE OSEBNOSTI, ROJENE V ZNAMENJU

DEVICE: Lev N. Tolstoj, Johann Goethe, Agata Christie, Leonard Bernstein, John Dalton, Greta Garbo, Sophia Loren, Michael Jackson, Ivan Tavčar...

Astrologinja "Špela"

Odgovor pod vašo šifro : "ŠKORPIJON"

Vaše Sonce v Škorpionu, Luna v Škorpionu in Ascedent v Tehnici kažejo skrivnostno značaj. Ste kot čarovnik, ki zna usmerjati nevidne energije v dobro ali zlo.

"Ste kot deroča reka, ki si z nezadržno silo utira pot po skalovju, ga vztrajno dolbe in sproti odnaša vse, kar ji pade v naročje!"

Voda, vaš element, simbolizira vašo čustva, instinkte in potrebe, zato ste nagoni tip človeka, ki se ravna bolj po intuiciji in občutku kot razumu. Lahko ste mirni, vpludni in uglajeni, toda nikoli površni in lahkotni. Globoko v sebi ste izjemno občutljivi in ranljivi.

Iz vaše karte je vidna posebna pozicija vaših osebnih planetov Sonca in Lune v Škorpionu, ki se nahajata v prvi astrološki hiši, v natančni konjunkciji. Ta aspekt naj bi poudarjal uravnoteženost vašega značaja. To pa pri vas na poslovnem področju (in še kje) ne drži. Res ste oseba, ki močno verjame vase, imate notranjo moč, ste lahko zanesljivi, bojeviti, znate vplivati na druge, ste zelo čustveni, vendar polni nenehnih sprememb in nezadovoljnosti. Ne znate ravnati z denarjem, delate napake in vaše življenje bo doživljalo velike preobrate. Te spremembe so vidne na vseh področjih (čustvenih, poklicnih...), še posebej vidna sprememba se bo odražala na poslovnem področju. Na tem področju so vidna pogosta razočaranja, menjave poklica in hitre spremembe položajev.

Odločitve, ki jih sprejemamo s srcem, nas v življenju najbolj osrečujejo in to zato, ker smo delovali v skladu s seboj, v skladu s svojimi notranjimi potrebami, ki so v resnici potrebe naše duše. Učite se poslušati sebe in nato delujte tako, kot vam svetuje vaš notranji glas. Nikar ga ne utišajte in zlasti ne zato, da bi lahko prisluhnili glasu okolice, potrebam drugih. Denar ni cilj življenja, je samo sredstvo, ki pomaga uresničevati višje cilje. Z denarjem si lahko kupimo blaginjo, ki pa nas ne more za vselej osrečiti. Ta sreča je minljiva, kot je minljivo vse v materialnem svetu. Srečno.

"Špela"

ASTROLOŠKI

KUPONČEK

1. št. kupona _____

2. šifra _____

3. kraj, datum in ura rojstva _____

4. Vaše vprašanje _____

odgovor je brezplačen!

[illegible]

IET STREAM - močan zračni tok (meteorološki pojem)

ANDRAGOŠKO DRUŠTVO UNIVERZA ZA III. ŽIVLJENJSKO OBDOBJE VELENJE				URNIK KROŽKOV ZA ŠTUDIJSKO LETO 2001/2002			
DAN, PRIČETEK	URA	KROŽEK	KRAJ	DAN, PRIČETEK	URA	KROŽEK	KRAJ
PONEDELJEK 15.10.2001	08:00	KLEKLJANJE (nadaljevalni)	Univerza za III. življenjsko obdobje Velenje		19:00	PLESNI KROŽEK	Center za izobraževanje in usposabljanje Velenje
	09:00	PREMOGOVNIŠTVO IN PREMORGARJI V Šaleški dolini	Muzej Velenje	SREDA 17.10.2001	08:00	KREATIVNA POSLIKAVA SVILE	Dom učencev (učilnica ODER)
Vsak 2. teden	09:00	SKRB ZA LASTNO ZDRAVJE	Zdravstveni dom Velenje (sejna dvorana)		08:00	KREATIVNA POSLIKAVA SVILE	Dom učencev (učilnica ODER)
	10:00	KLEKLJANJE (začetni)	Univerza za III. življenjsko obdobje Velenje		10:10	ANGLEŠKI JEZIK (nadaljevalni)	Univerza za III. življenjsko obdobje Velenje
	11:00	PLAVANJE	Bazen Velenje		11:30	POGOVORNA NEMŠČINA	Ljudska Univerza Velenje
Vsak 2. teden	14:00	ZDRAVA PREHRANA	OŠ Gustav Šilih Velenje	Vsak 2. teden	13:30	ŠPANSKI JEZIK	Gimnazija Velenje (II. nadstropje)
	15:00	SLOVENSKE ŠEGE IN NAVADE - začetni	Center za socialno delo Velenje		16:00	LOŃČARSKI KROŽEK 1. skupina	Topolšica 67
	15:00	DELAVNICE ZA KLAVIR, KITARO, NAUK O GLASBI	Univerza za III. življenjsko obdobje Velenje		16:00	SLOVENSKE LJUDSKE VEZENINE	Univerza za III. življenjsko obdobje Velenje
	16:00	PLETENJE CEKARJEV IZ NARAVNEGA MATERIALA	Dom učencev (II. nadstropje)		17:00	ARANŽIRANJE CVETJA nadaljevalni in začetni	Univerza za III. življenjsko obdobje Velenje
	17:00	ITALIJANSKI JEZIK	Vila Herberstein Velenje		17:00	RACUNALNIŠTVO	Šolski center Velenje Pok. in teh. elek. in rač. šola
	17:00	VIDEO DELAVNICE	Univerza za III. življenjsko obdobje Velenje		17:00	OHRANJANJE GIBČNOSTI 1. skupina	OŠ Livada Velenje
	18:00	OHRANJANJE GIBČNOSTI 5. skupina	OŠ Gorica Velenje		17:50	OHRANJANJE GIBČNOSTI 2. skupina	OŠ Livada Velenje
	18:00	FRANCOSKI JEZIK	Gimnazija Velenje		18:00	GRAŠČINSKI VRTOVI IN PARKI ŠALEŠKE DOLINE	Univerza za III. življenjsko obdobje Velenje
	19:00	OHRANJANJE GIBČNOSTI 6. skupina	OŠ Gorica Velenje		18:00	LOŃČARSKI KROŽEK 2. skupina	Topolšica 67
TOREK 16.10.2001	09:00	USTVARJAJMO V RAZLIČNIH TEHNIKAH	Univerza za III. življenjsko obdobje Velenje		18:30	REKREACIJA	Šolski center Velenje (telovadnica)
	10:00	SLIKANJE NA SVILO	Univerza za III. življenjsko obdobje Velenje	ČETRTEK 18.10.2001	08:00	BEREMO Z MANCO KOŠIR	Univerza za III. življenjsko obdobje Velenje
	15:00	LIKOVNI KROŽEK (začetni)	OŠ Gorica Velenje		10:45	POGOVORNA NEMŠČINA	Šolski center Velenje
Vsak 2. teden	15:00	UMETNOSTNA ZGODOVINA	Muzej Velenje	Vsak 2. teden	14:00	POHODNIŠTVO IN ZDRAVILNA ZELIŠČA	Kavčič - Šalek
	15:30	ROČNA DELA (ŠOŠTANJ)	Društvo upokoјencev Šoštanj	Vsak 2. teden	14:00	PLANINARJENJE	Kavčič - Šalek
	16:00	ANGLEŠKI JEZIK	Gimnazija Velenje	Vsak 2. teden	16:00	SADIJARSTVO IN VINOGRAĐNIŠTVO	Univerza za III. življenjsko obdobje Velenje
	16:00	CITRARSKA DELAVNICA	Univerza za III. življenjsko obdobje Velenje	Vsak 2. teden	16:00	VRTNARSTVO	Univerza za III. življenjsko obdobje Velenje
	16:00	OHRANJANJE GIBČNOSTI 7. skupina	OŠ Šalek		17:00	REKREACIJA (PAKA)	Dom kraјanov Paka
	16:30	OHRANJANJE GIBČNOSTI 3. skupina	OŠ Livada Velenje		17:00	LIKOVNI KROŽEK (nadaljevalni)	OŠ MPT Velenje
Vsak 2. teden	17:00	ZOODOVINSKO - ETNOLOŠKI KROŽEK - začetni	KS Levi breg Velenje		18:00	IZOBRAŽEVANJE ZA DEMOKRACIJO IN VEČJO EKOLOŠKO OSVEŠČENOST	Univerza za III. življenjsko obdobje Velenje
	17:00	NEMŠKI JEZIK - začetni	Vila Herberstein Velenje	PETEK 19.10.2001	09:00	KOMUNICIRANJE (nadaljevalni)	Univerza za III. življenjsko obdobje Velenje
	17:30	PLESNI KROŽEK - začetni	Center za izobraževanje in usposabljanje Velenje		16:00	CVETLIČNI ARANŽMAJI	Dom za varstvo odraslih
	18:00	KROŽEK LJUBITELJEV GLASBE	Univerza za III. življenjsko obdobje Velenje		18:00	ČEBELARSTVO	Ljudska Univerza Velenje
	18:00	POGOVORNA ANGLEŠČINA	OŠ MPT Velenje				
	18:00	OHRANJANJE GIBČNOSTI 4. skupina	OŠ Gorica Velenje				

2. del KITAJSKA

Bojan Rotovnik

Foto-reportaža Praznični utrinki

Hong Kong

Že doma sem iz popotniškega vodiča natančno preučil, kako priti do mesta in kje najti posteljo. Klimatiziran avtobus primestnega prometa in polurna vožnja do centra mesta, kjer sem v množici nebotičnikov celo izstopil na pravi avtobusni postaji. Zelo veliko ljudi, gneča, melodija različnih zvokov (nekateri temu rečejo hrup) in vročina ter sama velikost mesta so me kar presenetili. Vse prebivalce Šoštanja bi lahko spravili v en velik blok in še bi ostalo nekaj prostora za druge stanovalce. Takšnih blokov je bilo v mestu ogromno. Kljub vsemu zavijem v pravo ulico in po treh poskusih celo najdem vhod v iskani hotel, ki je bil kar malo skrit očem. Je bil pač tiste bolj poceni sorte. "No room" - mi reče starejši možakar na vhodu. No, pa so se podrli vsi moji načrti. Ni mi preostalo drugega, kot da sem vzel nekaj kilometrske pot pod noge in se napotil proti samemu središču mesta. Glavna ulica, ki se šteje za center mesta, je dolga več kot 6 km! In to je samo center tega mesta, ki ga obkroža kar zajetno število mestnih četrti in industrijskih con. Ob poti po glavni ulici v osrčje mesta sem srečeval mnogo hotelov, a vsi so bili predragi za moj žep in če sem hotel ostati na azijski celini ves mesec, sem moral vedno iskati cenejše hotele za tujce. Ti pa so navadno na bolj oddaljenih lokacijah in jih je težje najti. No, vseeno po dobri uri hoje pri 30°C pridem do ogromne stavbe, ki se ji reče "Hong Kong mansion" in je zelo znana med popotniki. Ogromna stavba, že malo starejšega datuma, združuje stanovanja, delavnice, pralnice, sobe za goste, hotele, trgovine, menjalnice, atrije, mnogo hodnikov in predvsem mnogo vlage. Po izgledu Indijec me pred stavbo ustavi in vpraša, če želim posteljo. Pelje me z enim od mnogih dvigal nekam v samo jedro stavbe do prijazne lastnice nekaj sob za goste. Pove mi, da je pri njih v tem času nacionalni praznik, ki traja cel teden in je zato skoraj vse polno. Vseeno dobim dvoposteljno sobo s klimo, TV in majhno kopalnico za veliko ceno.

Hong Kong me osebno razočara. Veliko vlemesto z modernim življenjskim utripom. Vse je ena sama ogromna trgovina. Zaradi visokega standarda so tudi cene visoke. Zelo močno se pozna stoletni angleški vpliv, ki je pustil posledice v obliki reda in discipline, relativno dobre čistoče, urejenih stavb ter Evropejcem zelo dobro razumljiv jezik - angleščino, ki je poleg kitajščine tudi uradni jezik v tem mestu. Od konca leta 1997 je Hong Kong ponovno pod kitajsko vladavino, a se to v vsak-

Hong Kong mansion

Skromna kopalnica

Macao - novo s ščepcem starega

Nekoč mestna vrata - sedaj meja

danjem življenju ne pozna skoraj nič. Še vedno je meja med Hong Kongom in Kitajsko, imajo svoje vizume (Slovenci jih ne potrebujejo), svojo vlado, svojo valuto in večinoma svoj pravni sistem. Po celodnevem ogledu mesta sem se odločil, da grem raje dalje, saj si daljši čas bivanja v tem trgovskem vlemestu zaradi visokih cen ne bi mogel privoščiti.

Macao

Do decembra 1999 portugalsko mesto Macao, ki je od Hong Konga oddaljeno 65 km zračne linije, je bilo moje drugo postajališče. A že na vstopu se je zakompliciralo. Ker ima Macao tako kot Hong Kong poseben pravni status znotraj Kitajske, so potrebni tudi posebni vizumi. Na dolgem seznamu držav, katerih državljani ne potrebujejo vizumov so skoraj vse evropske države. A Slovenije ni med njimi! Zato sem moral eno uro čakati skupaj s Pakistanci in Indijci v vrsti za vizum, ki me je stal okoli 3000 sit.

Macao je azijski Las Vegas, saj so Portugalci dovolili igre na srečo, kar se pozna celotnemu mestu. V in okoli glavnega hotela Lizbona je kar nekaj igralnic z vso spremljajočo infrastrukturo za turizem velikih denarnic, vključno s prostitucijo. Nekaj sto metrov od igralniške mestne četrti se nahaja center mesta, kjer se je ohranila zanimiva portugalska arhitektura. Po ostalih delih mesta so še raztresene določene znamenitosti, vredne ogleda. Ostal sem tri dni, saj je bilo kaj videti in še počasi sem se pripravljal na "ta pravo" Kitajsko.

Ob ogledu zgodovinskega muzeja Macao, kjer imajo spremno besedilo pri posameznih razstavljenih eksponatih tudi v angleščini, se lahko izve veliko o burni in bogati zgodovini tega mesta, ki so ga Portugalci pridobili v 16. stoletju. Hoja po klimatiziranih hodnikih je bila prava sprostitvev, ogled pa paša za oči. Človek

doživi kar manjši šok pri prehodu iz sproščujočih 20°C na več kot 30(soparnih)°C. Razgled z griča, kjer stoji muzej, daje celovito sliko o samem mestu, saj se vidi do skoraj vseh zunanjih meja te "mestne države".

Na glavni kitajski praznični dan, ko so bile vse banke zaprte, sem lahko menjal denar le ob meji, kjer delujejo menjalnice 24 ur na dan. Glavni mejni prehod med Macao in Kitajsko je na mestu, kjer so nekoč stala mestna vrata. Skromen in hkrati čudovit star vhod in izhod iz mesta je sedaj turistična znamenitost, ki ne doživi veliko obiska. Skozi zasteklena vrata sem prvič videl tisto pravo Kitajsko. V daljavi so bile samo velike stavbe in ravnina. Nič posebnega.

Bojan Rotovnik

Kardeljevo razstavo si je ogledalo kar nekaj pomembnih ljudi.

(foto:LIST)

TEŠ-evi motivi že dolgo vabijo gledalce in umetnike. (foto: Irena Seme)

Pred novim HKS-om so zazveneale citre Ivana Kneza. (foto: LIST)

Šuligojeva kantata »90 let mesta v godbi in petju« je izzvenela že v drugo. (foto Jože Miklavc)

NAROČILNICA

NAROČAM MESEČNIK LIST OBČINE ŠOŠTANJ

IME _____ PRIIMEK _____

NASLOV _____

LETNA NAROČNINA ZNAŠA 1000 SIT

KONTAKT:

Trg Svobode 12
p.p. 4
3325 Šoštanj
e.pošta: list@sostanj.si

URADNE URE:

vsak torek od 10.00 do 12.00
vodja priprave redakcije Milojka Komprej
vsak petek od 18.00 do 20.00
odgovorni urednik Peter Rezman
telefon (03) 89 84 334

Vse sodelavce prosimo, da prispevke za LIST št. 10 (november 2001), pošljejo ali dostavijo najkasneje do 1. novembra 2001.

Izdaja:

Občina Šoštanj, Trg Svobode 12, Šoštanj.

Uredniški odbor:

Jožica Andrejč, Danilo Čebul, Marjana Čelofiga,
Brane Guzej, Milojka Komprej, Peter Rezman in
Andrej Starič.

Odgovorni urednik:

Peter Rezman.

Lektoriranje:

Jožica Andrejč.

Priprava redakcije:

Milojka Komprej.

Oblikovanje:

Vinko Pejovnik ml., Eurograf d.o.o.

Tisk:

Eurograf d.o.o., www.eurograf.si

PREMIKI V PROSTORU

Za zaprtimi vrati ni bilo skrivnosti

Veliko vprašanj se je porajalo ob sklicani izredni seji Sveta Občine Šoštanj, ki je za »zaprtimi vrati« obravnaval dogovor o medsebojnih obveznostih med Občino Šoštanj in Gorenjem d.d. Podpis tega dogovora je pomenil odstranitev zadnje ovire, da je Gorenje d.d. odkupilo zemljišče TUŠ-a od Industrije usnja Vrhnika. »Tajnost« se je je opravičevala z interesom Gorenja, da bi še pred podpisom kupoprodajne pogodbe zaščitilo svoje poslovne interese, vezane na nakup predmetnega zemljišča.

Bistvo dogovora sta uprava Gorenja d.d. in župan Občine Šoštanj strnila v sporočilo za javnost, ki je bilo posredovano vsem sredstvom obveščanja in ki so ga ena bolj, druga manj temeljito objavila v svojih medijih. Integralni tekst sporočila se glasi:

»GORENJE KUPILO ZEMLJIŠČE V ŠOŠTANJU. TEŽKO PRIČAKOVANA REŠITEV ZAPUŠČENEGA ZEMLJIŠČA BIVŠE »TUŠ« V ŠOŠTANJU.

Gorenje d.d. je včeraj kupilo v Šoštanju zemljišče bivše Tovarne usnja Šoštanj v izmeri 55.000 m² s pripadajočimi objekti, razen upravne zgradbe. Zemljišče in objekte je prodala Industrija usnja Vrhnika. Obenem je bila sklenjena z Občino Šoštanj tudi menjalna pogodba, s katero je občina pridobila del kupljenega zemljišča, ki meji na staro jedro Šoštanja, kar bo omogočalo nadaljnji razvoj mesta, v zameno pa je občina Gorenju prepustila zemljišče, ki s kupljenimi zemljišči bivše Tovarne usnja Šoštanj predstavljajo zaokroženo celoto.

Podlaga za sklenitev pogodb je bilo pismo o nameri med Občino Šoštanj, Gorenjem d.d. in Gorenjem Notranja oprema d.d., s katerim se je občina zavezala takoj pristopiti k izdelavi in sprejemu novih prostorskih izvedbenih dokumentov, ki bodo omogočali Gorenju na tej lokaciji zgraditi nove proizvodno-poslovno-trgovinske objekte. S pridobitvijo teh zemljišč bo Gorenje na tej lokaciji razvijalo zlasti dejavnosti, ki ne sodijo na področje proizvodnje velikih gospodinskih aparatov. Za realizacijo teh ciljev bo potrebna rušitev obstoječih objektov, ekološka sanacija zemljišč in ureditev manjkajoče ali neustrezne infrastrukture. Obenem bo omogočen tudi nadaljnji razvoj družbe Gorenje Notranja oprema, ki ima v Šoštanju že svoje proizvodne obrate.

Z rušitvijo objektov in ekološko sanacijo zemljišča bo Občina Šoštanj končno rešila dolgoletno problematiko zapuščene kompleksa bivše TUŠ, hkrati pa zagotovila načrtovani razvoj mestnega jedra in s pridobitvijo novih delovnih mest dvignila gospodarsko raven prebivalcev Občine Šoštanj.

Za pripravo te priloge smo se 5. 10. 2001 oglasili pri pomočnici župana za gospodarstvo okolje in prostor ga. Sonji Novak, ki je s strani Občine Šoštanj zadolžena za nadziranje in izvajanje vsebine dogovora oziroma pisma o nameri, podpisanega med Občino Šoštanj in Gorenjem d.d. Velenje. Pojasnila nam je nekatere podrobnosti in zanimivosti iz omenjenega dokumenta.

Iz pisma je razvidno, da je občina pokazala velik interes, da se zemljišče TUŠ-a čim prej in kvalitetno uredi. Pristojni, torej župan in občinski svet, so ocenili, da bo cilj lažje dosežen, če bo območje prevzel eden, kapitalsko močan investitor, kot pa, da ga po dolgotrajnem postopku IUUV oziroma občina ponuja in

oddaja manjšim, zasebnim investitorjem, katerih kapitalna moč bi bila praviloma odvisna šele od bolj ali manj uspešne proizvodnje na prostoru, ki bi ga pridobili. Tako na videz precej velike obveznosti in bonitete občine do Gorenja kažejo na interes občine, da pridobi na svoje območje močno podjetje, ki bo posredno in direktno generiralo, po splošni oceni, pozitivno smer razvoja Občine Šoštanj.

Sonja Novak

LIST

Zato se je občina obvezala, da bo nemudoma pristopila k sprejemanju oziroma spremembam prostorskih izvedbenih aktov za to območje tako, da bo ob vseh zakonskih omejitvah, predvsem z vidika varovanja okolja, šla čim bolj na roko novemu lastniku zemljišča. Rok za spremembo aktov je april 2002, kar bo od pristojnih občinskih služb terjalo hitro delo, saj je postopek sprejemanja prostorskih aktov zaradi zakonsko določenih rokov že sam po sebi dolgotrajen. Ob kršenju le-teh bi bila to voda na mlin morebitnim nasprotnikom izgradnje obratovalnic Gorenja na območju današnjega TUŠ-a. Na drugi strani se je Gorenje obvezalo, da bo do enakega roka na njihovem zemljišču porušilo in odstranilo sedanje razpadajoče objekte. Obljublja, da bo to storjeno tako, da bodo s tem početjem čim manj motili in obremenjevali okolico. Navedimo še, da rušenje predvidevajo že obstoječi prostorski akti, zato s tem praviloma ne bo treba čakati na sprejem novih dokumentov.

Drugi odpustek Gorenju je zamrznitev izplačil nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča za območje TUŠ-a do leta 2009, kajti Gorenje d.d. namerava do tega leta v celoti zgraditi vse objekte in zaključiti investicijo. S tem bo občina v praksi dokazala teorijo, da nadomestilo za uporabo stavbnih zemljišč ni zgolj eden od prihodkov proračuna, ampak tudi aktivni regulacijski ukrep za samo rabo prostora. Dejstvo je, da je bilo to nadomestilo namerno povečano za neizrabljena zemljišča s konkretnim namenom prisile IUUV, da to območje čim prej proda. Investitorje, ki bi naj prinašali korist na območje občine, v tem primeru Gorenje, pa je mogoče za investiranje stimulirati z istim instrumentom, a kot že povedano, v obratnem smislu – torej oprostitev plačila.

Gorenje d.d. in občina sta se v kontekstu kupoprodajne pogodbe med IUUV in Gorenjem za nakup zemljišča TUŠ dogovorila tudi za menjavo dveh približno enako velikih kompleksov

zemljišč (glej skico na drugi strani). Občina je z Gorenjem zamenjala zemljišče, ki meji na območje tovarne Gorenje Notranja oprema. V zameno pa je dobila zemljišče, ki se neposredno dotika objektov, ki na drugi strani oklepajo JV del Trga bratov Mravljakov. Tako bo mogoče rešiti eno največjih zadržev na tem trgu, ki jo predstavlja dostava za lokale in dejavnosti v teh objektih. Z ureditvijo dostave z »zadnje« strani bo mogoče tudi resno razmišljati o popolni zapori trga za promet.

V istem kompleksu, takoj za trgov, bo občina skušala rešiti tudi menjavo zemljišča, ki je povezano z možnostjo izgradnje nove šole na zemljišču v bližini sedanje Osnovne šole Karla Destovnika Kajuha.

V pismu o nameri občina kupcu TUŠ-a jamči še, da območje v planskih dokumentih ne spada med površine, na katerih bi bile omejitve gradnje zaradi izkopavanja lignita, da objekti niso pod spomeniškim varstvom in da do teh zemljišč ni nikakršnih zahtevkov v smislu pravnega prometa.

Gorenje in občina sta tudi zainteresirana, da se čim prej uredi Primorska cesta, seveda v skladu z akti, ki naj bi bili sprejeti do aprila 2002. Zato se je občina obvezala, da bo to cesto uredila do konca leta 2003.

Zaradi povečanega prometa v »industrijsko cono« pa sta oba podpisnika, tako občina kot Gorenje, izrazila interes za ponovno oživitvev industrijskega tira od železniške postaje do proizvodnih obratov.

Kot že rečeno, bo Gorenje odstranilo razpadajočo »fabriko« do aprila 2002 in izvedlo ekološko sanacijo tega območja, ki ga je predvsem s kromom v preteklosti dodobra onesnažila sedaj že pokojna tovarna usnja.

Gorenje je tudi potrdilo, da predvideni novi proizvodni in poslovni objekti ne bodo z višini bistveno vplivali ne sedanjo veduto Šoštanja. Nenazadnje pa je potrebno omeniti, da bo Gorenje z izgradnjo proizvodnih, trgovskih in skladiščnih kapacitet vplivalo na število zaposlenih v Očini Šoštanj, seveda v pozitivnem smislu. O profilu in številu zaposlenih je v tem trenutku še preuranjeno soditi, saj bo to odvisno od dinamike gradnje in namenske rabe zgrajenih objektov, ki bo trajala vse do leta 2009.

Pismo o nameri je bilo podpisano 2. oktobra letos in istega dne je bila podpisana tudi kupoprodajna pogodba med IUUV in Gorenjem. Kljub skrivnostnemu začetku sedaj nastopa čas, ko bo zaradi narave zakonskih postopkov (če ne prej, ob javni razgrnitvi novih prostorskih aktov) sprožena javna razprava o vsebinah in namenu rabe prostora nekdanje TUŠ, za katero mnogi upravičeno sodijo, da lahko postane vir novega zagona ne le za lastnika zemljišča, ampak za celo Občino Šoštanj.

Katera obvezna izhodišča dolgoročnega plana Občine Šoštanj bo pri spremembah in dopolnitvah prostorskih izvedbenih aktov za območje TUŠ potrebno upoštevati?

Urejanje prostora

Pri načrtovanju vseh posegov v prostor, ki imajo za posledico dejanske ali potencialne spremembe življenjskega okolja, je potrebno pred sami-

mi posegi vsestransko ovrednotiti vplive na okolje. Ti posegi so krčenje gozdov, uničevanje plodne zemlje, komasacije, agro in hidromelioracije, regulacije, gradnja zadrževalnikov in drugih vodnih akumulacij, eksploatacija mineralnih in drugih surovin, urbanizacija, poseganje na področje naravnih in kulturnih rezervatov in spomenikov ter uvajanje in ohranjanje vseh tehnologij, ki onesnažujejo oz. zastrupljajo okolje itd.

Vse posege v prostor je pomembno usmerjati skladno z načeli varovanja in smotne rabe dobrin splošnega pomena. (...) Varovanje dobrin splošnega pomena, ob upoštevanju prostorskih in ekoloških pogojev, narekuje, da se Šoštanj z Metlečami in Pohrastnikom kot opredeljeno centralno naselje ter vsa obstoječa poselitvena struktura ostalih naselij in zaselkov ne usmerja več v ekstenzivni prostorski razvoj, pač pa da se smotrnejše izrabi obstoječo urbano strukturo z zgostitvijo, zapolnitvami in prenovo.

Poselitev in naselja

Na osnovi poznavanja dolgoročnih razvojnih možnosti in potreb je za zadovoljevanje skupnih potreb vseh naselij nujno iskati optimalne povezave naselij z različnimi funkcijami, racionalno organizacijo dejavnosti v prostoru in kar najboljšo prostorsko rabo. Poselitev bo v prihodnje proces kompleksne urbanizacije; oblikovanje ustreznega omrežja naselij, optimiziranje procesa deagrarizacije ter upočasnitev trenda depopulacije oz. privabljanje novih prebivalcev. Konkretna ukrepa za usmerjanje poselitve je potrebno opredeljevati skladno s specifičnimi razmerami v posameznih okoljih.

Za dosego teh ciljev je potrebno med drugim tudi na območjih, kjer je doslej število prebivalstva upadalo, zadrževati odseljevanje oziroma privabljati nekdanje in nove prebivalce s politiko stanovanjske gradnje, komunalne infrastrukture in oskrbnih dejavnosti, z uvajanjem drobnega gospodarstva in obrti kot dopolnilne dejavnosti, kulturnega življenja ter z zagotavljanjem primerne družbenega standarda.

Bodoča poselitev bo usmerjena pretežno v ureditvena območja naselij, intenzivnejša pa bo v območjih urejanja z urbanističnimi zasnovami. Skladen in načrten razvoj naselij, njihovo urejanje in graditve je potrebno zagotavljati predvsem s smotno rabo obstoječih stavbnih zemljišč in dolgoročno opredelitvijo, pridobivanjem in urejanjem novih, z varovanjem okolja, še posebej ogroženih zemljišč, usklajenim razvojem vseh dejavnosti in opremo naselij, dobro dostopnostjo delovnih mest ter oskrbe in storitev, prenavljanjem in izboljšanjem obstoječega stavbnega sklada ter upoštevanjem možnih posledic in ukrepov za njihovo omilitev v primeru naravnih in drugih nesreč.

Celotno območje se veže na Šoštanj, zato je celotno območje eno funkcijsko območje.

Varstvo naravnih in z delom pridobljenih vrednot okolja

Dosedanji razvoj industrializacije in urbanizacije v občini je zaradi specifičnih krajinskih razmer in naravnih danosti, posebej premoga, potekal intenzivno na manjšem delu območja. Zaradi necelovitega razvoja v ozko zamejenem prostoru in zaradi razvoja predvsem vzhodnega dela Šaleške doline je območje sedanje Občine Šoštanj zunaj območja intenzivne eksploatacije

in industrijskega dela mesta ohranilo visoko kvaliteto prostora, kar pa je močno motilo onesnaževanje energetike in industrije.

Urbanistične zasnove ŠOŠTANJA Z METLEČAMI IN POHRASTNIKOM

Za ureditveno območje Šoštanja z Metlečami in Pohrastnikom je potrebno pripraviti urbanistične zasnove, ki ne bodo zajele celoten prostor ureditvenega območja: za območje termoelektrarne in območje okoli Družmirskega jezera je predvidena izdelava posebnih aktov. Kljub temu pa je potrebno pri izdelavi posameznih dokumentov obdelati prostor kot celoto. Znotraj urbanističnih zasnov je potrebno prostor funkcionalno opredeliti. V urbanističnih zasnovah bo podrobno obdelana namenska raba prostora in organizacija dejavnosti. Usmeritve glede nadaljnjih načinov urejanja teh območij s prostorskimi izvedbenimi akti bodo podane v urbanističnih zasnovah.

Območje je namenjeno širitvi mesta Šoštanj z vsemi zahtevanimi funkcijami mesta. Pri izdelavi urbanističnih zasnov je nujno upoštevati izsledke javnega natečaja skladno s sklepi ocenjevalne komisije.

Vsi sedaj veljavni prostorski akti znotraj obravnavanega območja veljajo do izdelave urbanističnih zasnov. Z njihovim sprejemom se sprejme tudi odločitev o možni nadaljnji veljavnosti posameznih prostorskih aktov ali razveljavitvi le-teh.

Kaj o razvoju območja »TUS« določa Dolgoročna strategija razvoja Občine Šoštanj? ²

Dolgoročna strategija razvoja Občine Šoštanj je nastala znotraj dejavnikov, ki najpomembneje vplivajo na življenje in delo v občini. Dolgoročna strategija je nastala po programskih sklopih, kot so gospodarstvo, okolje in prostor, transport in komunikacije, ... Zaključki »strategije« temeljijo na podlagi SWOT ³ analize, s katero se ugotavljajo notranje moči in šibkosti ter zunanje priložnosti in ovire sistemov v primeru »strategije« programskih sklopov, ki so v »strategiji« obdelani.

Gospodarstvo

Na področju gospodarstva na splošno je kot prednost občine navedeno dejstvo, da število gospodarskih družb enakomerno narašča. Ta prednost z menjavo lastnika na področju TUS vsekakor ostaja. Med slabostmi, ki pa bi se z novim lastnikom lahko blažile, pa je mogoče omeniti dejstvo, da je število gospodarskih subjektov premajhno in nižje od državnega povprečja, da na področju gospodarstva prevladujejo storitvene dejavnosti in da na področju industrije delujeta le dve veliki gospodarski družbi.

Glede na »strategijo« lahko rečemo, da je bila dobro izkoriščena priložnost, da se z ustrezno politiko nadomestil za uporabo stavbnih zemljišč pridobi že obstoječe gospodarske subjekte iz drugih občin, saj je zaostritev te politike do IUV zaradi zane-marjanja prostora TUS podjetje z Vrhniko silila v prodajo tega območja, na drugi strani pa si je Gorenje v pogajanjih z občino zagotovilo oprostitve plačila nadomestila do leta 2009, kar jim je predstavljalo vzpodbudo in možnost, da ta sredstva vložijo v zagon predvidenih dejavnosti na obravnavanem območju.

Kar se tiče samega ožjega industrijskega dela gospodarstva, bo mogoče z izgradnjo industrijske cone nadomeščati delovna mesta. Obstaja pa na drugi strani nevarnost, da bodo tisti nezaposleni iz občine, ki so v večini prišli iz bivše TUS, tako nizke izobrazbene strukture, da si občina ne bi smela želeli takšne vrste proizvodnje, da bi zaposlovala takšen profil nezaposlenih, ampak bi želeli strokovno zahtevnejša in tudi bolj plačana delovna mesta. Seveda pa občina na to nima posebne vpliva.

Transport in komunikacije

V perspektivi se načrtuje obnove železniške proge Velenje oziroma Šoštanj – Dravograd. Že sedaj predstavlja največji delež tovornega prometa odvoz premoga in izdelkov tovarne Gorenje iz Velenja.

Pogled celotnega območja bivšega TUS, zajetega v nakup Gorenja in menjavo med občino in Gorenjem. Gorenje je od IUV kupilo območje 2 in 3.

Območje 1, ki je bilo v lasti občine in ga je ta menjala z Gorenjem.

V času obratovanja Tovarne usnja Šoštanj, ki se je kasneje združila z IUV, je deloval tudi industrijski tir, ki je potekal od usnarje do železniške postaje v Šoštanju. Možnost obnove industrijskega tira bo postala aktualna v trenutku izgradnje industrijsko-podjetniške cone.

Območje 2, ki ga je Gorenje kupilo od IUV Vrhnika.

Območje 3, ki ga je Gorenje kupilo od IUV Vrhnika in ga menjalo z občino.

Okolje in prostor

Med drugimi, splošnimi ugotovitvami, dolgoročna strategija Občine Šoštanj določa, da je potrebno spodbujati razvoj sodobnih energetsko in surovinsko varčevalnih, čistih tehnologij. Vse naložbe je potrebno presojati s stališča vpliva na okolje. Naložbe v tehnologije, ki zmanjšujejo onesnaževanje okolja, je potrebno obravnavati kot prednostne.

VIZIJA OBČINE ŠOŠTANJ je postati gospodarsko in socialno močna občina, v kateri bodo njeni občani na podlagi kvalitetne ponudbe lahko zadovoljevali svoje kulturne, socialne, zdravstvene, ekonomske, športne in druge življenjske in poslovne potrebe. Vizija Občine Šoštanj je postati občina priložnosti.

V ta namen bo Občina Šoštanj, v kontekstu vstopanja Gorenja na območje bivšega TUS-a med vrsto ostalih, izkoristila prednosti, ki bodo nastopile z izgradnjo industrijsko-podjetniške cone, ki bo povzročila večanje gospodarske moči Občine Šoštanj in povečala možnost stanovanjske izgradnje, kar predstavlja za mlade družine novo perspektivo v občini.

Pri doseganju ciljev dolgoročne strategije bo z oživitvijo »industrijske cone« vplivala na nekatere iz vrste v strategiji navedenih slabosti, zlasti pa bistveno nižje izobrazbene ravni od povprečja v Savinjski regiji in še nižje od povprečja izobrazbe v Sloveniji. Ublažena bo slabost, da sedaj na področju industrije v Občini Šoštanj delujeta le dve gospodarski družbi in da je Občina Šoštanj zaradi dominantnega industrijskega sektorja od le-tega preveč odvisna.

Občina Šoštanj bo svojo pozornost usmerila v ponujene priložnosti, ki jih bo sprejela kot svoj razvojni izziv. S podpisom pisma o nameri med občino in Gorenjem se v bistvu realizira priložnost, da bo z izgradnjo industrijsko-podjetniške cone omogočala nadomeščanje izgubljenih delovnih mest v Premogovniku in TEŠ.

Na koncu je v Dolgoročni strategiji Občine Šoštanj predviden program ukrepov za uresničevanje vizije razvoja občine. Kot prvi ukrep na področju gospodarstva »strategija« predvideva pridobiti zemljišča IUV in ga po čim nižji ceni nameniti za izgradnjo industrijsko-podjetniške cone na tem prostoru. V strategiji je predvideno, da bi proračun do konca leta namenil za nakup zemljišča 40.000.000,00 SIT in do konca leta 2002 vložil v izgradnjo komunalne infrastrukture na tem območju 50.000.000,00 SIT.

S podpisom pisma o nameri med Občino Šoštanj in Gorenjem d.d. se v »strategiji« predvideni ukrep izvede kljub temu da bi zemljišče odkupila občina. Učinki ukrepa pa so seveda enaki oziroma bistveno boljši zaradi dveh razlogov:

1. Občini ni potrebno odvajati sredstev za kupnino zemljišča. Prav tako bodo sredstva za komunalno infrastrukturo bistveno nižja, saj se bodo delno vračala v obliki komunalnega prispevka investitorja.
2. Roki izgradnje »industrijske« cone so jasni (končana naj bi bila leta 2009), medtem ko bi bila v primeru, da bi občina sama iskala manjše zasebnike za postopno gradnjo cone, rast le-te bistveno počasnejša, s tem pa tudi pozitivni efekti revitalizacije sedaj zapuščenega kompleksa bivše Tovarne usnja Šoštanj.

¹ Odlok o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega plana občine Velenje za obdobje od leta 1986 do leta 2000, dopolnjenega leta 1989 in srednjeročnega družbenega plana občine Velenje za obdobje od leta 1986 do leta 1990, ZA OBMOČJE OBČINE ŠOŠTANJ (Uradni list občine Šoštanj št. 7/2000 z dne 17. 7. 2000).

² Strategijo je naročila občina Šoštanj. Po naročilu Savinjsko-šaleške območne razvojne agencije je januarja 2001 »strategijo« izdelalo podjetje Perspektiva d.o.o. Šoštanj. Svet občine Šoštanj je »strategijo« sprejel s sklepom na svoji 22. redni seji dne 17. 9. 2001 (Uradni list občine Šoštanj, št. 06/2001 z dne 19. 9. 2001).

³ strengths, weaknesses, opportunities, threats;

⁴ komentar podpisa pisma o nameri med Gorenjem d.d. in občino Šoštanj v luči Dolgoročne strategije občine Šoštanj.